

ལམ་རིམ་དམར་བྱིད་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ གི་སྒྲིང་བོ་བསྟུས་པ།

མཛད་པ་པོ། གྲན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྗེ།

དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་མོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

(མོ་མང་མོ་ག་རྩལ་གཙུག་ལག་བ་མཛོད།)

www.gomanglibrary.com

[042]

མཆན་བྱང་།

[illegible]

མཛད་པ་ལོ། གུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྟོ་རྩེ།

འབྲས་སྤངས་ལྷོ་མང་ལྷོ་ག་རྩལ་གཙུག་ལག་ཏུ་མཛོད་ནས་འབྲེལ་ས་སྤེལ་བྱས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༧ ལོའི་སྐབས་ཀྱི་པར།

ཕབ་ལེན་དྲ་གནས།

www.gomanglibrary.com

དཔར་གཞི་ལྷུ་མྱེ་བ་ལ། བསམ་སྒྲུངས་སྡོམ་མང་དཔེ་མངོད་ཁང་།

འཕྲུལ་དེབ་བཟོ་མཁན། བེས་ཆོར་ལྟར་ལྷན་

དེའང་འདི་ནི་དཔར་གཞི་ནི་བདག་དབང་འབྲས་ལྷན་གྱི་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ་ཡོད་པའི་ཆོག་མཆན་

མེད་པར་གང་ལྱང་དཔར་སྤྱོད་ཀྱི་མི་ཚོ་ག

དཀར་ཆག

༡༡། །བྱང་རྒྱལ་ལ་མ་གྱི་རི་མ་བའི་དམར་ཁྲིད་འདམ་དཔལ་ཞལ་ལྷན་གི་སྙིང་པོ་བསྟུན་པའི་ཉམས་ལེན་འབྱེར་བ་དེ་ལྷ་མོའི་གསུང་རྒྱན་བཞུགས་སོ། །

བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ།	4
བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ནས་སྐྱོ་སྤང་བའི་ཚུལ།	13
སྤྲེལ་བྱ་རྒྱུད་བའི་སྐོར།	18
སྤྲེལ་བྱ་འཕྲིང་གི་སྐོར།	47
སྤྲེལ་བྱ་ཆེན་པོའི་སྐོར།	60

༡། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་ཁྲིད་འཇམ་དཔལ་
ཞལ་ལྷུང་གི་སྟོང་པོ་བསྐྱུས་པའི་ཉམས་ལེན་འབྱེད་བདེ་ལྷ་
མའི་གསུང་རྒྱན་བཀྲལ་སོ། །

སྟོན་པ་མཆོག་དང་དབྱེར་མེད་རྩེ་བཅུན་ཙེང་ཁ་པ། །རྒྱལ་ཀུན་
བདག་པོ་དག་དབང་སྟོབ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས། །འཇམ་མགོན་འཕྲིན་ལས་
ལྷན་གྲུབ་པའི་ཆེན་མཁན་པའི་ཞབས། །སྟོབ་བཟང་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་འདོན་དཔལ་
ལྷན་ནམས་ལ་འདུད། །འཁྲུལ་བྲལ་བརྒྱད་ལྷན་ཉུང་བསྐྱུས་ཉམས་ཁྲིད་
དུ། །ལེན་བདེ་འདིས་ཀྱང་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀུན་ལ། །ངེས་པ་སྟེར་ཕྱིར་ཚུལ་
འདིར་འབད་པ་དག །དོན་རྒྱུད་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་རབ་ཏུ་སྟོ། །དེ་ལ་འདིར་
ཆེ་བ་བཞི་དང་ལྷན་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་ཁྲིད་བརྒྱད་
ལྷན་དམ་པའི་ཞལ་ལྷུང་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། །སྟོན་འགྲོ། དངོས་
གཞི། རྩེས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་སྟོན་འགྲོ་རྒྱབས་སེམས་དང་། དངོས་གཞི་
བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྒྱབས་འགྲོའི་ཡུལ་ནི། བསྐྱེད་སྐྱེས་
འོས་བསྐྱེད་སྟོན་ལས། ཁྲིད་ཀྱིས་གང་ལས་འགྲོ་བ་དག །མ་དངས་རྒྱད་

པ་དེ་གང་མཆིས། གང་དང་འཇིག་རྟེན་མ་སྤྲད་པའི། །སྤུན་ཆོགས་དེ་ཡང་
གང་ཞིག་མཆིས། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་ལས་མ་བྱུང་བར་སྲིད་ཞིའི་རྒྱད་
པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། བན་བདེ་མྱོང་བ་ནི་རུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ལ། སངས་རྒྱས་དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་འགོག་ལམ་ལས་བྱུང་། འགོག་ལམ་
དེ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལས་བྱུང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡང་
གྲོགས་དགེ་འདུན་ལ་རག་ལས། དེས་ན་བདག་གིས་དུས་དེང་ནས་བྱང་
རྒྱལ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མགོན་རྒྱབས་སུ་འཁུར་སྐྱམ་དུ་
དད་པ་ལྟར་ལྟར་བ་ཞིག་སྟོན་དུ་བཏང་ལ། རྒྱབས་མགོན་དེ་ནམས་བདག་
གི་མགོན་རྒྱབས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱོན་ཡོད་སྐྱམ་པའི་མོས་པ་དུང་དུང་བ་
ཞིག་བྱས་པའི་མཐུས། གང་ཞིག་མོས་པ་གཙོ་བོ་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་མདུན་ན་
བྱབ་པ་བཞུགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱབས་གནས་དེ་དག་ལ་མཁྱེན་
བཅེ་རུས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་མངའ་བས། བྱ་ནམ་མཁའ་
ལ་འཕྱར་བ་ལྟར་བྱོན་ནས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་བཞུགས་པར་གསལ་
གདབ། དེ་ལ་རྒྱབས་སུ་འགོ་བའི་མཁན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་རྒྱབས་སུ་
འགོ་ན། རང་ཉིད་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་
སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་འདིར་རྒྱད་ནས་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱ་ཆོགས་ཀྱིས་
མནར་ཚུལ་ལ་དག་མི་ཤ་བོས་རང་དེ་ལྟར་གསོད་དུ་ཆ་བ་ཅམ་གྱི་འཇིགས་
རྒྱག་དང་། འཇིགས་པ་དེ་ལས་སྦྱོབ་པའི་རུས་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་རང་རྒྱད་
ལ་སྦྱེ་འདོད་དང་། སྦྱིད་སྤྱད་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་ཁྱེད་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ལིངས་
བསྐྱར་དང་། རང་གཅིག་བྱར་མ་ཟད་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་

སྟུག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་བ་ལས་གྲོལ་ན་ཅི་མ་རུང་། རང་ལ་ལུས་པ་མེད་
ཀྱང་དཀོན་མཆོག་ལ་རྒྱབ་བརྟེན་བཅོལ་ན་ཡོང་ངེས་སྟེན་དུ་བསམ་ལ། ངག་
ནས། བདག་དང་འགྲོ་བ་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། རི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོ་ལ་མཆིས་
ཀྱི་བར་དུ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དམ་པའི་ཆོས་
རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་
མཆིའོ། །ཞིས་ཐེང་བ་ལྷ་བྱར་བཅིས་ཏེ། ཉུང་མཐའ་ཉེར་གཅིག་ནས་མང་
མཐའ་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་དུ་བརྗོད་པ་ནི་ཐུན་ཆེ་ཆུང་འཚམ་པ་ཡིན་གསུང་།
མཐུག་ཏུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། ལྷ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་
པ་གསུམ་ལ་ཐུག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་
རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཁྱེད་པར་དུ་ཡང་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་
རིམ་པ་ལྟར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞིས་ལན་བདུན་
ནམ་ཉེར་གཅིག་སོགས་བརྗོད་པས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་དམིགས་སྐྱོར་
རྣམས་ལྟར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་གསུང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི།
བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་
ཉམས་སུ་སྒང་བར་བཞུགས། ཞིས་པའི་དོན་བྱུང་བའི་སྐོན་ནས་ཆོག་ཏུ་ལན་
གསུམ་མམ་བདུན་གང་རུང་བརྗོད་པས། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཉམས་ལེན་
རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་གསུང་།

བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ།

གཉེས་པ་དངོས་གཞི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ། བསྟེན་བྱ་
བཤེས་གཉེན་གྱི་མཆན་ཉིད། སྟེན་བྱེད་སློབ་མའི་མཆན་ཉིད། ཇི་ལྟར་བསྟེན་
པའི་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་
ཞི་བ་ཉེར་ཞི་བ། ཡོན་ཏན་ལྷག་པར་བཙོན་བཅས་ལུང་གིས་སྟུག་དེ་ཉིད་
རབ་དུ་རྟོགས་ལ་སྤྲོ་མཁས་ལྟོ། །བཙེ་བའི་བདག་ཉིད་སྟོབ་སྤངས་ལ་
བརྟེན། ཞེས་བསྟན་པ་གསུམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱད་དུལ་བ་དང་། ཞི་བ་
དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། མང་དུ་སྒྲོམ་པ་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྟུག་པ། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་བྱད་པར་བ། སློབ་མ་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ། ལུང་དོན་
གདུལ་བྱའི་ན་བར་སྟེལ་བ་ལ་སྤྲོ་མཁས་པ། སྟིང་རྩེ་ཆེ་བ། གཞན་དོན་སྟུབ་
པའི་བཙོན་འགྲུས་ཆེ་བ། ཡང་ཡང་འཆད་པ་ལ་མི་སྟོབ་སྟེ། བཤེས་གཉེན་
མཆན་ཉིད་བཅུ་ལྔ་ཞིག་གསུམ། ཡང་ན་བསྟན་པ་གསུམ་དང་། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་རྟོགས་པ། སྟིང་རྩེ་ཆེ་བའི་བྱད་པར་གྱི་ཡང་ཆོག་གོ།

གཉེས་པ་ནི། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གཟུར་གནས་སློ་ལྟོན་དོན་གཉེར་
བ། ཉན་པོ་སྟོད་ཅེས་བྱ་བར་བཤད། ཅེས་ཕྱོགས་ལུང་དང་བལ་བའི་གཟུར་
གནས། རིགས་མི་རིགས་འབྲེད་པའི་སྟོ་གྲོས་ཅན། ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་ཆེ་བ།
ཆོས་དང་ཆོས་སྤྲོ་བ་ལ་གུས་པ། ཡིད་ལེགས་པར་གཏོད་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་ལྷ་
དང་ལྟོན་པ་དགོས་སོ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲོ་མ་དང་སྟོབ་མའི་མཆན་ཉིད་དང་ལྟོན་
གང་སྟུབ་ལ་རང་ཡང་འབད་པ་གནད་ཆེ།

གསུམ་པ་རི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་བསམ་པ་དང་། སྒྲིར་བས་
བསྟེན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡོན་ཏན་འཛིན་ཏེ་དང་པ་སྦྱང་བ་དང་། བཀའ་
རིན་འཛིན་ཏེ་གྲས་པར་བྱ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་ཏེ་ལ་ལས།
དང་པ་སྟོན་འགོ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱང་ཞིང་
འཕེལ་བར་བྱེད། ཁྱེད་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲིར་དང་པ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྟོན་འགོ་དང་གཞི་ཡིན་ལ། བྱད་པར་དུ་ལག་ན་དོ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་
བའི་རྒྱུད་ལས། སྟོབ་དཔོན་ལ་སྟོབ་མས་རི་ལྟར་བསྟེན་བར་བྱ་ཞེ་ན། སངས་
རྒྱུས་བཙེམ་ལྟན་འདས་ལ་རི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་པས། སྟོབ་
མ་ལ་སྟོན་ཀྱང་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱང་ལྟན་ཀྱི་དང་པ་ཞིག་དགོས་ནའང་། དོན་
དམ་སྟེ་མ་ལས། ཚད་ལྡན་དབང་གིས་སྟོབ་ཏེ་ཡོན་ཏན་འདེས། ཞེས་
འོ་སྟོལ་ལས་སྣང་མ་དག་པས། སྟོབ་ཏེ་ཡོན་ཏན་མར་མཐོང་འོང་བས།
ཐོག་མར་སྟོན་རྟོག་གི་སྟོ་འགོག་དགོས། དེ་ཡང་། དཔེར་ན་སྟོན་པ་མཁས་
པས་སྟོན་ལུས་པ་ཅན་བཏང་བའི་ཆེ། ཅན་བག་ལ་ཞབ་རྒྱམས་ཀྱང་བསྐྱང་
ཏེ། ཟུག་ཅུང་ཟད་བསྐྱེད་ནས་ཞི་འགོ་བ་ལྟར་ཐོག་མར་སྟོན་སྣང་གི་སྟོ་སྟོ་
མ་རྒྱམས་ཀྱང་མངོན་གྱུར་དུ་སྒྲེར་བཅུག་ནས་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ནི། དེའི་ཚུལ་ནི། རང་ལ་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་ཆད་ཀྱི་སྟོབ་མ་རྒྱམས་གསལ་
བཏབ་སྟེ། དེ་རྒྱམས་ཀྱི་སྒྲིའི་དབྱིབས། གསུང་གི་གདངས། ཐུགས་དཀྱིལ་ཆེ་
ཆུང་། མདོར་ན་འཕྱོན་བཞུད། ན་བཟའ་བཞེས་ཚུལ་སོགས་མཛད་པ་སྟོ་མོ་
མཐའ་དག་དང་། བྱད་པར་དུ་རང་ལ་སྟོན་ལྟར་དུ་སྣང་བ་རྒྱམས་ཀྱང་ཆེད་
དུ་གཉེར་ནས་ཡང་ཡང་གསལ་བཏབ་སྟེ་རང་བབས་སུ་འཆར་དུ་བཅུག་ལ་
ད་ལྟ་མཛད་བཞིན་པ་ལྟ་བུ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བསམ། དེ་ནས་འདི་ལྟར་དུ་

སྤང་བ་འདི་སྤྲོ་མ་ལ་སྦྱོན་ཡོད་ནས་སྤང་བ་ཡིན་ནམ་མེད་ཀྱང་སྤང་བ་གང་
ཡིན་སྟམ་པའི་ཆོ། སྤྲོ་མ་དམ་པ་འདི་ལ་སྦྱོན་འདི་ལྟ་བུ་ག་ལ་མངའ། རང་
ཉིད་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་ཏ་ཅང་སྤྲགས་ཆེས་པས་མེད་བཞིན་དུ་སྤང་
བར་འདུག། གངས་རི་སྡོན་པོར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་ཤིན་ཏུ་དཀར་བའི་
གངས་རི་སྡོན་པོར་སྤང་བ་དང་། མཁྱིས་ནད་ཅན་ལ་དྲུང་སེར་པོར་སྤང་
བ་ནམས་དང་བྱད་པར་ག་ལ་ཡོད། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོ་
དངོས་ཀྱིས་འདུལ་མ་ལུས་པ་ལ། རང་རེ་དུག་གསུམ་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བ་
དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་མཛད་པ་དེ་འདྲ་ཆེད་དུ་གཉེར་
ནས་མཛད་པ་མིན་པའི་ངེས་པ་ཅི་ཡོད་སྟམ་དུ་ཡང་ཡང་བསམ།

གཞན་ཡང་སྦྱོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ་
ཡང་། ལྷས་སྦྱིན། ལེགས་སྐར། ལྷ་སྟེགས་སྟོན་པ་དུག་སོགས་ཀྱིས་སྦྱོན་དང་
ཉེས་པའི་གོང་བྱར་མཐོང་བ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་
བྱམས་པ་བྱི་མོར་མཐོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་སྟོབ་དཔོན་
འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་བྱིམ་བཙུན་ཀྱང་པོ་ཆོས་གོས་ཀྱིས་ཐོད་བྱས་
ནས་མོ་མོད་ཅིང་རོལ་ནད་གི་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཆུ་ནང་དུ་འཆོད་པ། ལྷ་
རོ་པས་ཉི་ལོ་པ་ཉ་གསེན་བསྟེན་བྱེད་པ། དགེ་ཚུལ་ཆེན་ལྷ་བས་རྗེ་རྗེ་པག་
མོ་མཛེ་མོར་མཐོང་བ་སོགས་སྦྱོས་བྱ་དམ་པ་དེ་དག་ལ་འང་འཁྲལ་སྤང་དེ་
འདྲ་བྱུང་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཉིད་དུ་ལྷུང་བ་བདག་ལ་སྤང་
ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྱུང་སྟམ་དུ་བསམ་པས།
སྤང་སྦྱོན་རྟོག་གི་སྟོན་ག་ཡོ་རེ་བ་དེ་ཕུན་ཚུང་དུ་ཉེ་ཟེར་ཞུགས་པ་བཞིན་
གསལ་སིང་ངེ་བ་འབྱུང་གསུང་། དེར་མ་ཟད་བདག་གི་དཔལ་ལྡན་སྤྲོ་མ་

དམ་པ་འདི་ལ་མཁས་པ་དང་བཙུན་པ་དང་བཟང་བའི་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་
བུ་ཡོད་ཅེས་ཐ་ན་སྟོག་བཟང་བ་དང་། ཞེན་ཆགས་རྩུང་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་
གསལ་བཟབ་ལ། ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་འདི་འདྲ་འདུག་ཨང་སྟམ་དུ་ཡང་
ཡང་བསམ་ལ་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། རང་ལ་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་
ཅད་འབྱུང་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་གསུང་།

གཉིས་པ་བཀའ་ངེན་བྲན་ཏེ་གྲས་པར་བྱ་བ་ནི། ད་ལྟ་ཚྭ་གས་བཙུ་
པོ་རེ་རེ་ན་འདྲ་སྟོན་གྱི་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་དང་ལྷན་པའི་
སངས་རྒྱུ་གཞུང་གི་ཁྱེད་ཀྱི་མ་སྟེད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ཡོད་མོད། རང་
ཉིད་ལས་དང་སྐལ་བ་དམན་པས་སངས་རྒྱུ་དེ་དག་དངོས་སུ་མཇལ་བ་
དང་། གསུང་གི་བདུད་ཅི་མུང་བའི་སྟོན་དུ་མ་རྒྱར་ལ། བདག་གི་དཔལ་ལྷན་
སྤྲུལ་དམ་པ་འདི་ནི། དམ་ཆོད་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་
རྣམས་ཀྱི་རང་གཟུགས་ཐ་མལ་བའི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པས། སྟོན་བྲད་
ཅིང་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ཆ་ནས་སངས་རྒྱུ་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་མ་
མཆིས་ཀྱང་། རང་དོས་ནས་སངས་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་ལྷག་སྟེ། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་
ཕྱིར་ན། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཆོས་སྐུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དང་ནས་ལོངས་སྐྱུའི་
རྣམ་པར་བསྟན་ནས་བྱང་འཕགས་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་
སོགས་སྤྲུལ་སྐྱུའི་རྣམ་པར་བསྟན་ནས། ཉན་རང་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལས་དག་
ཡན་ཆད་ཀྱི་དོན་མཛད་ནས། སེམས་ཅན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་སྤྲིན་
གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད་བྱིན་མོད། སངས་རྒྱུ་དེ་དག་ལ་ཉེ་རིང་ཡོད་ནས་
རང་རེ་རྣམས་ཡལ་བར་དོར་བ་མ་ཡིན་ཡང་། དྲག་སྤྱག་ཁ་བྱང་བསྟན་ལ་ཉེ་
མ་མི་འཆར་བ་བཞིན། རང་རེ་རྣམས་ལས་དང་སྐལ་བ་དམན་པས་རྒྱལ་བ་

དེ་རྣམས་དངོས་སུ་མཛུལ་བ་དང་། གསུང་གི་བདུད་ཅི་མྱོང་བ་མ་བྱུང་བས་
སྟོན་ནས་མཐའ་མེད་ཀྱི་འཁོར་བ་འདིར་འཁོར་ཏེ་སྟག་བསྐལ་མྱོང་བཞིན་
པ་འདིར་ཟད། ད་རེས་ཡང་སྤྲ་མ་དམ་པ་འདི་དང་མ་མཛུལ་ན། དཀོན་
མཆོག་གི་སྒྲ་ཙམ་ཡང་མི་ཐོས་པའི་འཁོར་བར་གཏན་འབྱམས་ཞིག་བྱེད་
དགོས་པ་ལ། སྤྲ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོར་བརྟག་ནས། ཟབ་པ་དང་
རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ནི་དེ་སྟེད་ཅིག་བསྟན་ཅིང་ཐོས། ད་རང་རེས་ཉམས་སུ་ལེན་
རུས་ན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད། སངས་རྒྱས་
དངོས་དང་མཛུལ་ཡང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་བྱེད་རྒྱ་མེད། ཆོ་འདིར་ཟས་ནོར་
སྟན་བྱ་སྟེན་པ་དང་། འཛིགས་པ་སྟན་བྱ་ལས་སྟོབ་པ་ལ་ཡང་བཀའ་ངེན་
ཆེ་བར་བྱེད་ན། འཁོར་བའི་སྟག་བསྐལ་ཆེ་ཞིང་རྒྱུན་རིང་བ་སེལ་བ་དང་།
གཏན་གྱི་བདེ་བ་སྤྲ་མེད་སྟེར་བའི་བཀའ་ངེན་འདི་ནི་སྟོང་གསུམ་གསེར་
ཀྱི་བཀའ་ཡང་གཞུལ་བར་ག་ལ་རུས། རང་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་
ཀྱང་སྤྲ་མ་དམ་པ་འདི་བཀའ་ངེན་གྱི་ཏུ་ཆེ་སྟེན་དུ་དད་གྲས་སྟེང་ཁོང་
རུས་པའི་གཏིང་ནས་བསམ་ལ། ལུས་ཀྱི་བ་སྟུ་གཡོ་བ་དང་མིག་ནས་མཆི་
མ་འཕྲག་པ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བསྐྱོམ་གསུང་། སྟོབ་པར་འདོད་ན། ཆོས་བརྟུ་
པ་དང་སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་གདངས་སྟན་
པོས་བརྗོད་ལ་གསེལ་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱ་གསུང་།

གཉིས་པ་སྟོར་བས་བསྟན་ཚུལ་ནི། སྤྲ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས། འདིར་
མང་སྟོས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས། སྤྲ་མ་དགེས་བྱེད་གང་ཡིན་བྱ། མི་མཉེས་
བྱེད་ཀུན་སྤང་བ་ནི། །དེ་དང་དེ་ལ་འབད་དེ་བརྟག་ ཅིས་སྤྲ་མ་དེ་མཉེས་
པ་རྣམས་བསྐྱབ་ཅིང་། མི་མཉེས་པ་རྣམས་སྟོང་བ་ཞིག་ཡིན་པས། སྟོན་

བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་ཀྱང་སྟོབ་ལམ་དུ་ཆོས་ཆོགས་བཅད་རེ་རེ་དོན་
དུ་སྐྱེ་ལུས་ལ་མར་མེ་སྟོང་བཅུགས་པ། ལྷགས་གཟེར་སྟོང་བཟབ་པ། བྱ་
དང་བཅུན་མོ་སོགས་ཡོད་དགྲ་ཕུལ་བ་དང་། བྱང་སེམས་རྟག་ཏུ་བྱས་ཆོས་
འཕགས། འོར་བཟང་གིས་སྒྲ་མ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བསྟེན་པ། ལྷ་རོས་ཏེ་ལྟ་རྩོ་
བོས་སྒྲ་མ་གསེར་སྒྲིང་པ་ལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཁྱེ་བའི་དོན་དུ་རྒྱ་མཚོ་
ཆེན་པོར་དཀའ་བ་སྦྱད་པ། འབྲོམ་གྱིས་རྩོ་བོ། བསེས་འབྲོག་མི། མི་ལས་
མར་པ་བསྟེན་པ་སོགས་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལ་ཆོས་ཕྱིར་
ལུས་ལོངས་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་དཀའ་བ་སྦྱད་པ་བསམ་
གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བཞིན། བདག་གིས་ཀྱང་རུས་པ་རྣམས་ལག་ཏུ་ལེན་ལ། མི་
རུས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་ཕུལ་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་ཚུན་ཆད་དུ་རུས་
པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་སྟུང་དུ་བསམ་ལ། སྒྲ་མ་དེ་ཟང་ཟང་གི་དངོས་པོ་ལ་
གཟིགས་པ་མིན་ནའང་སྟོས་པ་ལྟར་མཛད་པ་ནི། གདུལ་བྱ་ཆོགས་རྫོགས་
པའི་ཆེད་ཡིན་པས། དེ་བྱིན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། རྟག་ཏུ་ཕུལ་བ་
ཉིད་དུ་འགྱུར། དེ་ཕུལ་བསོད་ནམས་ཆོགས་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་ལས་དངོས་
གྲུབ་མཆོག་ཏུ་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པས། རང་ཆོགས་རྫོགས་པའི་སྦྱད་
དུ་གཅིས་འོར་ཡོད་དགྲ་མཐའ་དག་འབུལ་ཞིང་། ཅི་གསུང་བཀའ་བཞིན་
བསྐྱབ་པ་དང་། ཡེ་ནས་མི་རུས་པའམ་མི་རུང་བ་ཞིག་འདུག་ན། རིགས་པ་
ཡིས་ནི་མི་རུས་ན། མི་རུས་དེ་ལ་ཆོག་གིས་སྦྱང་། ཞེས་བཤད་སྦྱང་ལེགས་
པར་བྱེད་དགོས་ལ། ཅི་མི་སྟུང་པར་འདོག་པ་ཡེ་མི་རུང་། མཚོད་པའི་གཙོ་
བོ་ནི། རྒྱུས་རབས་ལས། སན་པའི་ལན་དུ་མཚོད་པ་བྱ་བ་ནི། བསྟོན་པའི་ཆོག་
བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས། སྒྲ་མས་རང་ལ་བསྟེན་

པའི་ཆོས་རྣམས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབབ་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། ། སྒར་བཤད་པའི་ཁྱུང་སྒྲུ་མཉེ་ངེལ་བྱི་རྣམས་དངོས་སུ་འཕྱོར་ན་
རབ། ཡུལ་དུས་གྱིས་མ་འཕྱོར་ན་དང་། རང་གི་རྒྱན་གྱི་ཉམས་ལེན་མདོར་
བསྡུས་སྒྲིང་ཚུལ་ནི། གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱས། སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་གྱི་རྟེན་
ལེགས་པར་བཀྲམ། མཆོད་པ་རྣམས་གཡོ་མེད་ཅིང་བཀོད་པ་མངོས་པར་
བཤམས། སྟན་བདེ་བ་ལ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བསྣད་དེ། དགེ་སེམས་ཁྱད་
པར་ཅན་གྱི་ངང་ནས། སྒྲུབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་དང་འདྲིས་ངེས་བྱ།

དེ་ནས་ཆོགས་ཞིང་སྒྲུབ་འདེན་གནས་དང་ཡོ་བྱད་རྣམས་སྤོན་
སྒྲིང་མདོ་ཆོག་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བདེན་པ་
དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱིན་རྒྱབས་དང་། ཆོགས་
གཉིས་རྫོགས་ཤིང་ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེད་
བ་མེད་པའི་བདེན་པ་དང་། བདག་གི་དད་མོས་གྱི་མཐུ་ལས་ས་གཞི་ཁྲི་
མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་སྤོན་སྒྲུབ་ཆོགས་པ་དག་པའི་ཞིང་བདེ་བ་ཅན་
ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ས་གཞི་དག །ཅིས་སོགས་བརྗོད་ཅིང་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ས་གཞི་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་གསེར་གྱི་མིག་
མང་རིས་སུ་བྱིས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་སྤྲོ་ཆོགས་གྱིས་བརྒྱན་པ། གསལ་ལ་
དྲངས་ཤིང་། མནན་ན་ནེམ་པ། བཏེགས་ན་སྒར་བར་བྱེད་པའི་མཐའ་སྒྲུ་
ཡངས་པའི་དབུས་སུ། སེང་གས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་རྩ་བརྒྱད་
གྱི་སྒྲ་མའི་གྲངས་དང་མཉམ་པ། རྒྱབ་མཐུན་མཐོ་དམའི་རྣམ་པས་མཆོད་
རྟེན་གྱི་བང་རིམ་གྱི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་བཀོད་པས་མངོས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བར་
གསལ་གདབ། རྣམ་དག་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། བླགས་རྗེས་

ཚད་མེད་འགྲོ་ལ་ཕྱོགས་བཅུར་གཟིགས། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་འཕྱིན་ལས་རྒྱས་
མཛད་པའི། རྟེན་གསུམ་སྤྲུལ་མ་འཁོར་བཅས་གནས་འདིར་གཤེགས། ཁྲིམ་
དང་། མ་ལུས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མགོན་ཡུར་ཅིང་། ཁྲིམ་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་
གསུམ་གྱིས་སྦྱོར་དངས་པས། ཆོས་འདི་སྟོན་པའི་དྲིན་ཅན་ཅ་བའི་སྤྲུལ་
དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤུག་རྒྱལ་བོ་ལ་རྒྱ་ཆེན་སྟོད་
བརྒྱད་དང་། ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད་གྱི་སྤྲུལ་མ་རྣམས་གྱི་བསྐྱོར་བ། དེའི་མཐར་
ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྟོབ་པ་དང་། མི་སྟོབ་པའི་དགེ་འདུན་སྤྱིན་གྱི་སྤུང་བོ་
འཕྲིགས་པ་ལྟ་བུས་བསྐྱོར་ཏེ། མ་ག་རྟ་བཟང་མོའི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་རི་ལྟར་
འབྱུང་བ་བཞིན་བྱོན་པར་མོས། ལྷན་གྱི་ཁང་པ་ཤིན་ཏུ་དྲི་ཞིམ་པ། སོགས་
གྱིས་ལྷན་ཁང་བསྐྱེད། རང་ལུས་མང་པོར་སྦྱུལ་ཏེ། རི་ལྟར་བལྟམས་པ་ཅམ་
གྱིས་ནི། ཁྲིམ་སོགས་དང་། རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ལ་ཉོན་མོངས་མི་
མངའ་ཡང་། ཁྲིམ་སོགས་གྱིས་ལྷན་གསོལ། དེ་དག་སྐྱེ་ལ་སོགས་གྱིས་སྐྱེ་
དབྱི། སྟོང་གསུམ་ཀུན་ཏུ་དྲི་དང་ལྡང་བ་ཡི། སོགས་གྱིས་དྲི་བཟང་བྱུགས།
སྤྲུལ་འཇམ་ཡང་བ་སོགས་གྱིས་ན་བཟའ་ཐུལ། བདག་དང་འགྲོ་ལ་སོགས་
གྱིས་ཆོགས་གྱི་ཞིང་དུ་བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེ་ནས་བསགས་
སྦྱང་གི་གནད་བསྟུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པའི་ཐོག་མར་ཐུག་འཆོལ་བ་ནི།
འདྲེན་པ་མཉམ་མེད་སོགས་གྱི་རྒྱ་ཆེན་སྟོད་བརྒྱད་དང་། ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད་
གྱི་སྤྲུལ་མ་རྣམས་གྱི་གསོལ་འདེབས་ཐུག་འཆོལ་དུ་བསྐྱུར་བ་དང་། རི་སྟོང་
སུ་དག་སོགས་གྱིས་ཐུག་འཆོལ། མཆོད་པའི་ཐོག་མར་མརྟལ་སོ་བདུན་མ་
དང་། གངས་མང་བྱད་བདུན་མ་གང་མང་འབུལ་ཚུལ་སོགས་ཐུག་ལེན་
ལྟར་དང་། མཆོད་ཡོན་པལ་ཆེར་མཆོད་ཡོན་སྤྲེ་དང་། ཁྲིམ་སོགས་གྱིས་

ཏུ་གཉིས་ཉེར་སྟོད་རོལ་མོ་དང་། གཞན་ཡང་ཆོགས་བཅད་ཅི་རིགས་པས་
འདོད་ཡོན་ལྷ། རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་སོགས་འབུལ། མེ་ཏོག་དམ་པ་སྲེང་བ་
དམ་པ་དང་། སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཆོད་པ་རྣམས་འབུལ། འདོད་
ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཕྱག་དབང་གིས་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤགས་པ་དང་།
ཕྱོགས་བརྩའི་རྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱིས་རང་གཞན་གྱི་དགེ་བ་ལ་དགའ་བས་གང་
ཟག་ལྷའི་དགེ་རྩ་ལ་དགའ་བ་བསྒྲོམ་པའི་ཡི་རངས་དང་། གང་དག་ཕྱོགས་
བརྩའི་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ་དང་། ཟུང་ན་འདའ་
སྟོན་གང་བཞེད་དེ་དག་ལ། སོགས་ཀྱིས་ཟུང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་
བ་བཏབ་པ་སྟེ། ཆོགས་བཅད་འདི་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ལ། ཆོགས་ཞིང་ལ་
གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བསམ་པའི་མོས་པ་བརྟན་
པོ་བྱེད་དགོས་སོ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་མས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་
འདེབས་ཤིང་། ཕྱག་འཆལ་བ་དང་མཆོད་ཅིང་བཤགས་པ་དང་། སོགས་ཀྱིས་
དགེ་བ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྟོའོ། །

ཐུན་མཆོམས་སུ་ཆོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱང་ལ་འབད་པ་དང་།
སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་དམིགས་སྐྱོར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་
དང་བཅས་པ་ལ་ལྟ་བ་དང་། མགོ་འདི་ནས་བཟུང་ཞི་ལྷག་གི་བར་གྱི་གོ་
རིམ་གྲངས་ངེས་ངོ་བོ་རྣམས་མ་འཕྱུགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་སྟམ་པའི་
འཕེན་པ་བཏང་། དེ་ལྟར་འཕེན་པ་བཏང་བ་ལྟར་དམན་ལྷག་མེད་པར་ཉིན་
ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཡོད་གསུངས། དབང་པོའི་སྟོ་
སྟོམ་པ། ཟུག་གི་ཆོད་རིག་པ། མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་ཞིང་། ཉལ་
བའི་ཆོ་དྲན་ཤེས་བསྟེན་ནས་སྟོ་གཡས་ཡབ་སྟེ་ཉལ་བའི་ཚུལ་རྣམས་ནི་ཐུན་

མཆམས་ཀྱི་བྱ་བ་སྟེ། དམིགས་སྒྲོར་ཀླན་ལ་རིགས་འགྲེ།

བཤེས་གཉེན་བསྟན་ནས་སྟོ་སྦྱང་བའི་ཚུལ།

གཉེས་པ་དངོས་གཞི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་ནས་སྟོ་སྦྱང་བའི་ཚུལ་
ལ། དལ་འབྱོར་ལ་སྟོང་པོ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱུལ་བ་དང་། སྟོང་པོ་རི་ལྟར་
ལེན་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ། འོན་ཆེ་བར་
བསམ་པ། རྟེན་དཀའ་བའི་ཚུལ་བསམ་པའོ། དང་པོ་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་ལས།
ལོག་པར་ལྟ་བ་འདྲིན་དང་དྲུད་འགོ་དང་། ཡི་དྲགས་ཉིད་དང་དམུལ་བར་
སྦྱེ་བ་དང་། རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ། ཁྲ་མོར་སྦྱེ་དང་
སྟེན་ཁིང་སྐྱག་པ་ཉིད། ཆོ་རིང་ལྟ་ཉིད་གང་ཡང་རུང་བ་ནི། སྦྱེ་བ་ཞེས་
བསྐྱེམ་ཁོམ་སྟོན་བརྒྱད་པོ། འདྲི་དག་དང་བྲལ་ཁོམ་པ་རྟེན་ནས་ནི། སྦྱེ་བ་
བསྐྱོག་པའི་སྤྲད་དུ་འབད་པར་མཛད། ཁྱེས་ལོག་ལྟ་ཅན། རན་འགོ་གསུམ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མེད་པ་དང་། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ། སྟེན་སྐྱག །ལྟ་ཆོ་
རིང་པོ་སྦྱེ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་བརྒྱད་ནི་དལ་བ་བརྒྱད་
དང་། མི་ཉིད་དབུས་སྦྱེས་དབང་པོ་ཆང་། ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་
དད། ཁྱེས་མིར་སྦྱེས་པ། ཡུལ་དབུས་སྦྱེས་པ། དབང་པོ་ཆང་བ། ལས་
མཐའ་མ་ལོག་པ། གནས་ལ་དད་པ་སྦྱེ་རང་འབྱོར་ལྟ་དང་། སངས་རྒྱས་བྱོན་
དང་དམ་ཆོས་སྟོན། བསྟན་པ་གནས་དང་དེ་རྗེས་འཇུག་ཀྱུ་ཞེས་ཉིད་
ནི་བཅེ་བའོ། ཞེས་སངས་རྒྱས་བྱོན་ནས་ཐུང་ན་ལས་མ་འདས་པ། སངས་
རྒྱས་སམ་དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆོས་གསུང་བཞིན་པ། བསྐྱུབ་པའི་དུས་ཀྱི་

བསྟན་པ་མ་ཉམས་པ། ཆོས་བསྟན་པས་གང་ཟག་དམན་པས་འབྲས་བྱ་ཐོབ་
པ་མཐོང་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཇུག་པ། སྦྱོན་བདག་གཞན་གྱིས་སྦྱིང་བཅེ་
བ་སྟེ་གཞན་འཕྱོར་ལྟ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་རང་ལ་ཆང་ངམ་མ་
ཆང་སྟམ་དུ་སློ་ཁ་ནང་དུ་བཞུག་ཏེ་དབྱད་པ་ན། རང་ཉིད་མིར་སྦྱིས་པས་
ངན་སོང་གསུམ་དང་ལྟ་ཆེ་རིང་པོ་མིན། ཆེ་སྤྱི་ལས་འབྲས་དཀོན་མཆོག་
རྣམས་ལ་ངེས་ཤེས་ཡོད་ན་ལོག་ལྟ་ཅན་མིན། རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་བྱོན་
པའི་བསྟན་པ་གནས་ན་བཀའ་ཡང་ཡོད། བོད་འདྲིར་འཁོར་རྣམ་བཞི་མ་
ཆང་ཡང་། དགེ་སྦྱོང་པ་ཡོད་ན་དོན་གྱིས་ཡུལ་དབྱས་ཡིན། གསུང་རབ་གྱི་
ཆོག་དོན་ཅུང་ཟད་གོ་ན་སྦྱོན་སྒྲུག་མིན་པས་དལ་བ་བརྒྱད་དང་། མི་ལུས་
ཐོབ། ཆོས་ཆོགས་གྱིས་ཡུལ་དབྱས་སུ་སྦྱིས། དབང་པོ་སྟོ་ལྟ་ཆང་། མཆམས་
མེད་ལྟ་མ་བྱས། རྩེ་སྟོང་ལ་དད་པ་ཐོབ་པས་རང་འཕྱོར་ལྟ་དང་། གཞན་
འཕྱོར་དང་པོ་བཞི་དངོས་བསྟན་ལྟར་དཀའ་ཡང་། དོན་གྱིས་རྗེས་མཐུན་
པ་ཆང་ལུགས་ནི། སངས་རྒྱས་འཛིན་ཉིན་དུ་བྱོན་པ། དེས་ཆོས་གསུངས་པ།
གསུངས་པའི་ཆོས་གནས་པ། བསྟན་པ་དེ་ལ་རང་ཉིད་འཇུག་ཏུ་ཡོད་པའམ་
ཞུགས་པ། སྦྱོན་བདག་སོགས་གྱིས་མཐུན་སྦྱོར་བ་སྟེ། གཞན་འཕྱོར་ལྟ་
དང་བཅས་པའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ད་ལྟ་རང་ལ་ཆང་ངམ་མ་ཆང་བརྟགས་
ཏེ་ཆང་ན་དགའ་བ་བསྟོན་རིགས་ཏེ། མ་བརྟགས་པའི་ཆེ་ཆང་བ་ལྟར་སྤང་
བ་མཐའ་དག་ལ་བརྟགས་ན་མ་ཆང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་གསུང་།

གཉིས་པ་དོན་ཆེ་བར་བསམ་པ་ནི། དགའ་བའི་རྒྱ་མཆོན།
སྟོབ་སྦྱིངས་ལས། བདེ་གཤེགས་ལམ་ཉིན་འགྲོ་བ་འདྲེན་པར་ཆས་སྒྱུར་
ཅིང་། ཁེམས་གྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྟོད་པ་གང་ཡིན་པ། ལམ་དེ་ལྟ་དང་

སྤྱི་ཡིས་རྟེན་མིན་ལྟ་མིན་དང་། །མཁའ་ཁྲིད་རིག་འཛིན་མིའམ་ཅི་དང་སྟོ་
འབྲེས་མིན། །ཞེས་ངན་སོང་གསུམ་ནི་མི་དགེ་བའི་ནམ་སྤྱིན་ལ་གཙོ་བོར་
སྟོད་པས་ལས་གསོག་པའི་མཐུ་མི་ཆེ། བྱང་སྤྱེ་མི་སྟོན་གྱི་མི་དང་ལྟ་ནམས་
ནི་དགེ་བའི་ནམ་སྤྱིན་ལ་ལོངས་སྟོད་པས་གཡེངས་ནས་ལས་གསོག་པའི་
མཐུ་ཆུང་། སྤྱིར་སྤྱིང་གསུམ་གྱི་མི་ལས་གསོག་པའི་མཐུ་ཆེ་ལ། བྱད་པར་
རང་ཅག་འཇམ་བུ་སྤྱིང་པ་ལས་གྱི་ས་པ་ཡིན་པས། སྤང་དོར་མ་ཞོར་བ་
ཞིག་བྱས་ཆོ། མངོན་མཐོ་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་། ཉན་རང་གི་ཟུང་འདས། སངས་
རྒྱུས་གྱི་སར་འཁྲིད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སངས་རྒྱུས་གྱི་གོ་འཕང་ནམས་
ཀྱང་ལག་ཅེར་ཡོད་པ་ཡིན་པས། ད་རེས་བདག་གིས་རྟེན་པ་འདི་ལྟའི་ཡིད་
བཞིན་གྱི་ཞོར་བུ་ལས་ཀྱང་ལྟག་པ་ཞིག་གོ་སྟམ་བུ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་མ་བྱུང་
གི་བར་དུ་བསྐྱོམ་གསུང་།

གསུམ་པ་ལ། དཔེ། རྒྱ་དོ་བོའི་སྟོ་ནས་རྟེན་དཀའ་ཚུལ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། སྟོད་འཇུག་ལས། རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡེངས་གཉའ་ཤིང་གི། བྱ་གར་
རུས་སྤལ་མགྱིན་ཆུད་ལྟར། །ཞེས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་རྒྱས་གང་བ་
ལྟ་བུའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་སྟེང་ནས། གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་བྱ་ག་གཅིག་པ་
ཞིག་ཡོད་པ་དེ། རྩྱགས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱལ་ཏེ་ངེས་མེད་དུ་འབྱེར་ལ།
དེའི་ཞབས་ན་རུས་སྤལ་ལོང་བ་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ནས་མགོ་མཚོ་སྟེང་དུ་ཐོན་པ་
རེ་རེ་བྱེད་པ་དེའི་མགྱིན་པ་གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་གི་བྱ་གར་ཆུད་པ་སྟིང་པ་
ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ད་རེས་བདག་གིས་དལ་འབྱོར་འདི་ཐོབ་པ་ཡང་
དེ་དང་མཚུངས་སྟམ་པ་དང་། དེ་ལས་དཔེ་གསལ་བ་ནི། ཟུང་ལོགས་ལ་
སྤན་མ་གཏོར་ན་དེར་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན། གལ་ཏེ་རེ་རེ་ཙམ་ཆགས་

པ་སྲིད་ན་བདག་གི་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་། མི་ཁོམ་པར་སྐྱེས་
པ་ནི་སྐྱེན་མ་ས་ལ་ལྷུང་བ་དང་མཚུངས་པར་འདུག་སྐྱེས་ནས་དཔེ་དོན་
རང་སྤྱིང་དུ་འཕྲོད་ངེས་ཤིག་བསྐྱེད་པ་ན། ད་རེས་སྤྱིས་ཅུང་ཟད་ལེགས་
པ་མ་གཏོགས་གཡང་ལ་དེའུ་ལྷུང་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་དུས་སུ་འཆར་བའི་དགའ་
འཛིགས་ཀྱི་སྒོ་བཅས་མིན་སྐྱེ་གསུང་།

གཉིས་པ་རྒྱུ་མེད་ནས་རྟེན་དཀའ་ཚུལ་བསམ་པ་ནི། འདུག་པ་
ལས། མངོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་བྱིམས་ལས་གཞན་མེད། ཅེས་སྦྱིར་བདེ་འགོ་
ཅམ་ཐོབ་པ་ལའང་ཚུལ་བྱིམས་སྒྲ་གཅིག་ཡན་ཆད་སྤྱང་དགོས། བྱད་པར་
དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ཐོབ་པ་ལ། རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས། སྦྱིན་པས་ལོངས་
སྦྱོང་བྱིམས་ཀྱིས་བདེ། ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་
པས་གཞི་བབྱང་། སྦྱིན་སོགས་ཀྱིས་གོགས་བྱས། སྦོན་ལམ་ངི་མ་མེད་པས་
མཚམས་སྦྱོར་དགོས་པ་ལ། རྒྱ་དེ་རྣམས་བསྐྱབ་པ་ནི། རན་སོང་གསུམ་ལ་
དགེ་སེམས་མངོན་གྱུར་ཅམ་ཡང་སྐྱེ་དཀའ། ལྟ་རྣམས་ཀྱང་ཉིང་ངེ་འཛིན་
དང་འདོད་བདེས་གཡེངས། མི་ལ་ཆོས་མ་དར་བའི་ཡུལ་ནས་སྤང་གི་ཆོད་
དུ་བྱས་ན་ཆོས་དར་བའི་ཡུལ་ནས་རྟོག་གཅིག་ཅམ་དུ་སྤྱང་། ཡུལ་དེའི་མིའི་
ཁྲོད་ན་ཆོས་དང་མ་མཇལ་བ་ནས་སྤང་གི་ཆོད་དུ་བྱས་ན་ཆོས་དང་མཇལ་
བ་ནས་འབྱུག་གཅིག་ཅམ་དུ་སྤྱང་། རང་རེ་བོད་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། སྐྱེ་བོ་ཁྱི་
ཁྲག་གི་ཁྲོད་དུ་འང་ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱང་བར་ཁས་འཆེ་བ་ནི་ཤིན་དུ་ཉུང་།
དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གོང་གི་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་གསུམ་བསྐྱབ་པ་ནི་
སྲིད་མཐའ་ཅམ་དུ་འདུག ཁྲོ་ཁ་ནང་དུ་ལོག་སྟེ་རང་ལ་བལྟས་ན་དགེ་བ་
གཙང་སིང་ངེ་བ་སྒོ་བདེ་ངེས་པ་ནི་ཉི་མ་གཅིག་ཅམ་ཡང་བྱས་པ་མི་དྲན།

རྒྱུག་པ་ནི་གང་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞར་ཞར་ཡང་ཉིན་རེ་བཞིན་བསགས་
པ་འདི་ཡང་། རྒྱལ་པོའི་གན་མཛོད་ལྟར་གང་བལྟས་བལྟས་ནས་བསོགས་
འདུག་པས། ད་རེས་ཆེ་ཞབས་འདི་ལ་བཅན་ས་ཞིག་མ་བྲིན་ན་སྤར་མི་ལུས་
ཐོབ་པ་མི་འདུག ཐོབ་ཏུ་རེ་བའི་སློ་འདི་ཡང་། དབྱིད་ཉུང་དཀར་བཟུ་
ནས་སྟོན་ནས་བསྐྱུ་ཅིས་བྱེད་པ་དང་ཁྱད་པར་མི་འདུག་པས། ཅོལ་རེ་ཆུང་
སྟམ་པའི་སློ་ཆུང་བ་མ་ཐོན་བར་དུ་བསྒོམ་གསུང་།

གསུམ་པ་རོ་བོའི་སློ་ནས་རྟེན་དཀའ་ཚུལ་ནི། དབྱར་དུས་སྤོང་བུ་
མང་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བྱིན་པའམ་བྱིན་པར་མོས་ནས། དཔྱལ་བར་གནས་
པའི་སེམས་ཅན་མཆན་མོའི་སྐར་མའི་ཆོད་དུ་བྱས་ན། ཡི་དཀའ་ཉིན་སྐར་
ཅམ། ཡི་དཀའ་མཆན་མོའི་སྐར་མའི་ཆོད་དུ་བྱས་ན། དུད་འགྲོ་ཉིན་སྐར་
ཅམ། དུད་འགྲོ་ལའང་བྱིངས་ན་ཡོད་པ་དང་། སྤིང་བར་གྱི་སྤོང་ནག་ན་
ཡོད་པ་མཆན་མོའི་སྐར་མའི་ཆོད་དུ་བྱས་ན། ལ་འཐོར་བ་ཉིན་སྐར་ཅམ། དེ་
ལས་མི་ཉུང་བ་ནི། དབྱར་དུས་ཀྱིས་ཕྱར་བ་ཅམ་གྱི་ཡང་སྤྲོང་གི་དུད་འགྲོ་
ཆུང་དུ་བགྱང་གིས་མི་ལངས་ན། དེ་ལ་མི་བཅུ་སྟོར་ལས་མི་ཤོང་བ་དང་།
ཡུལ་གྲོང་རེ་ལ་མི་རྗེ་ལྟར་མང་ཡང་འབུམ་ཕྲག་བཀལ་བ་ཆེར་མི་འོང་ལ།
ཡང་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་ལྟོས་ཏེ་མི་ལུས་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཆོས་
དང་མཇལ་བའི་མི་ལུས་དཀོན། མཇལ་ཀྱང་ཉན་ན་ཆོག་མི་བྲིན། བསམ་
ན་དོན་མི་གོ། བསྒོམ་ན་རྒྱུད་ལ་མི་སྦྱེ་བ་ནི་མང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་
གྱི་སློ་གྲོས་ཡོད་པ་དག་ཀྱང་། ཆེ་འདིའི་མདུན་མ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་པ་ཆེས་མང་
བ་སོགས་ནས། ཆོས་བསྐྱབ་པའི་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་འདི་ད་རེས་ཐོབ་པ་
ཅམ་དུ་སྤྲང་བས་སྤྲོང་པོ་ཅི་ལོན་ཞིག་བྱའོ་སྟམ་དུ་བསམ་ལ། འདོད་ཅན་

ལ་འབྱུང་བར་དཀོན་པའི་བྱད་ལོར་རྟེན་པའི་སྒོ་སྒྲིས་པ་ལྟ་བུའི་མྱོང་བ་མ་
ཐོན་བར་དུ་བསྐོམ་གསུང་།

སྒྲིས་བྱ་ཆུང་ཅའི་སྐོར།

གཉིས་པ་སྟིང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ། སྒྲིས་བྱ་ཆུང་ཅ་དང་
ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒོ་སྒྲུངས་པ། འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་
ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒོ་སྒྲུངས་པ། ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒོ་སྒྲུངས་
པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་བསྐྱེད་པ།
འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་འཆི་བ་མི་
རྟག་པ་དང་། ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྡུལ་བསམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཅ་བ་
གསུམ། རྒྱ་མཚན་དགུ། ཐག་བཅད་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསམ་དགོས་
པས་དེ་ལ་གསུམ། དེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ། བླ་མ་འཆི་དེས་མེད་བསམ་
པ། འཆི་བའི་ཆོ་ཆོས་མ་གཏོགས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པར་བསམ་
པའོ། དང་པོ་ལ་རྒྱ་མཚན་གསུམ་དང་། ཐག་བཅད་པ་གཅིག་གོ། དང་པོ་
ལ་གསུམ། འཆི་བདག་དེས་པར་འོང་ཞིང་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱོག་ཏུ་
མེད་པར་བསམ་པ། ཆོ་ལ་སྟོན་པ་མེད་ཅིང་འབྲིང་བྱེད་བར་མ་ཆད་དུ་
ཡོད་པ་བསམ་པ། གསོན་པའི་ཆོའང་ཆོས་བྱ་བའི་འོང་མེད་པར་དེས་པར་
འཆི་བ་བསམ་པའོ། དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པའི་ཆོམས་ལས། གང་ཡང་སངས་
རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱང་། སྐྱེ་ལུས་འདི་
ནི་སྤོང་མཛད་ན། སྐྱེ་བོ་ཕལ་བ་སྟོས་ཅི་དགོས། ཞིས་དང་། ཆོམས་ལས།

གང་དུ་གནས་ན་འཆི་བས་མི་ཚུགས་པའི། ཁ་ཕྱོགས་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། བར་སྒྲུང་ལ་མེད་ཀྱི་མཆོའི་ནང་ན་འང་མེད། རི་བོ་ནམས་ཀྱི་གསེབ་དུ་
ཞུགས་ན་འང་མིན། ཞེས་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་འཆི་ལ་དབང་ཐོབ་པ་
ནམས་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་རྟག་འཛིན་ཅན་བསྐྱལ་བའི་དོན་དུ་མྱ་ངན་ལས་
འདས། དེ་བཞིན་རྒྱ་བོད་ཀྱི་པཎ་གྲུབ། རྒྱལ་སློན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
སོགས་གང་ཟག་མཆོག་དམན་གྲངས་མེད་བྱོན་པ། ཆོས་འབྱུང་། དེ་བ་ཐེར།
གཏམ་རྒྱུད་སོགས་ལས་བཤད་པ་མཐའ་དག་མ་བརྟགས་པའི་གནས་སྐབས་
སྟེ། ད་ལྟ་ཡོད་ཡོད་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་ན་འང་། ལེགས་པར་བརྟགས་ཆོ། ཡུལ་
དུས་གང་ན་འང་མེད་པར་མཐའ་དག་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་
ཟིན། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་མཁན་སློབ། ས་མ། མཛའ་བཤེས། ཉེ་འབྲེལ་རི་
སྟེང་ཅིག་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་སོང་ཟིན་པས། ད་ལྟ་རང་གི་མཁན་སློབ་
ཉེ་འབྲེལ་སོགས་རི་སྟེང་ཅིག་ཡོད་པ་ནམས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་
འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ལ་ནི་གང་གིས་ཀྱང་
བསྐྱོག་ཐབས་མེད་པས་བདག་ངེས་པར་འཆི་འོ་སྟེན་དུ་བསམ།

གཉིས་པ་ཆོལ་སྟོན་པ་མེད་ཅིང་འབྲིད་བྱེད་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་
པར་བསམ་པ་ནི། ད་ལྟ་ཆོལ་བརྒྱ་ཐུབ་པ་སྲིད་མཐར་འུག། དེ་མན་དུ་
ནི་ལྟག་ཆུ་ཆད་པའི་རྫིང་བྱ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད། དེའི་སྟེང་
ནས་ལོ་ལྔ་བས་འཛད་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་ཆོལ་དུག་ཅུ་ཁ་རལ་དུ་བཤད་
པ་ལྟར་ཐུབ་ན་འང་། དཔྱགས་འབྱུང་རྒྱུ་ཉི་མེ་ཆིག་སྟོང་གིས་ཞག་རེ་འཛད།
ཞག་སུམ་ཅུས་ལྔ་བ་འཛད། ལྔ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ལོ་འཛད། ལོ་བཅུ་གཉིས་
ལ་ལོ་སྟོར་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་ལྟ་ཅམ་སོང་བ་ན་ཆོ་ཆད་ལ་གདུགས་པས། རྒྱ་

ཆེར་རོལ་པ་ལས། སྤྱིད་གསུམ་མི་རྟག་སྟོན་ཀའི་སྤྱིན་དང་འབྲ། །འགྲོ་བའི་
སྤྱི་འཆི་གར་ལ་ལྟ་དང་མཚུངས། །འགྲོ་བའི་ཆེ་འགྲོ་ནམ་མཁའི་སྟོག་འབྲ་
སྟེ། །རི་གཟར་འབབ་ཆུ་བཞིན་དུ་ལྷུར་མགྲོགས་འགྲོ། །ཞེས་ཆེ་སྐད་ཅིག་
ཀྱང་མི་སྟོད་པར་འཆི་བདག་གི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་ལ། སྟོད་འབྲུག་ལས། ཉེན་
མཚན་སྟོད་པ་ཡོང་མེད་པར། །ཆེ་འདི་རྟག་དུ་གོད་འཇུར་ཞིང་། །སྟོན་པའང་
གྲུད་ནས་འོང་མེད་ན། །བདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འཇུར། །ཞེས་ཆེ་འབྲིད་
བྱེད་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་ཅིང་། །སྟོན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་བདག་ངས་
པར་འཆི་བར་བསམ།

གསུམ་པ་ནི། ཆེ་ཆད་དུག་ཅུ་ཙམ་སྐབ་ཀྱང་། གཞོན་དུས་ཆོས་
མི་དྲན། ཀས་དུས་མི་ལྷས། བར་གྱི་ཆེ་ལའང་བྱེད་གཉིད་གྱིས་འབྱེར། དེའི་
ལྟག་མ་ལ་རྣམ་གཤེས་བཟའ་བརྟུང་སོགས་གྱིས་བཅད་པའི་ཤུལ་ན། ཆོས་
བྱེད་པ་ལོ་ལྷ་དུག་ལས་མི་འོང་བས་ཆོས་བྱེད་ལོང་མེད་པར་ངས་པར་འཆི་
བར་བསམ།

གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་ཆེ་འདིའི་སྤྱན་ཆོགས་ཇི་ལྟར་འཛོམ་ཡང་།
མི་ལམ་སྤྱན་གཅིག་གི་བདེ་བ་ལྟར་ཡུད་ཙམ་པར་ཟད་ནས། འཆི་བའི་ཆེ་
དྲན་པའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་འཇུར་ལ། འཆི་བདག་ནི་ངས་པར་འོང་བས་འཆི་
བྱེད་ཞེས་པར་བྱ་དགོས། དེ་ཡང་ཆོས་རྣལ་མ་ཞེས་མ་གཏོགས་
གཞན་གྱིས་མི་པན་པས། ཆོས་གཅིག་ངས་པར་བྱ་སྟམ་དུ་ཐག་ཡང་ཡང་
བཅས་པར་བྱའོ་གསུང་།

གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་མཚན་གསུམ་དང་། ཐག་བཅད་པ་གཅིག་གོ་དང་
པོ་ལ་གསུམ། འཇམ་བུ་གླིང་པའི་ཆེ་ལ་ངས་པ་མེད་པས་ནམ་འཆི་ངས་མེད།

འཆི་རྒྱུན་མང་ཞིང་གསོན་རྒྱུན་ཉུང་བས་ནམ་འཆི་ངེས་མེད། ལྷས་ཉམ་ཚུང་
བས་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཁམས་གསུམ་གྱི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོ་ཆད་རེ་བཤད་ཀྱང་སྤྱི་མི་སྟན་པ་མ་གཏོགས་
བཤད་པ་བཞིན་མི་ཐུབ་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རང་ཅག་འཛམ་བྱ་སྤྱིང་
པ་ནི། མཛོད་ལས། འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་མར་ནི། །ལོ་བརྒྱ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་
མེད། །ཅེས་སྟོན་ཆོ་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པ་ནས། མཐར་ཆེའི་རིང་མཐའ་ལོ་
བརྒྱ་ཐུབ་པའི་བར་ངེས་པ་ཤིན་ཏུ་མེད་པར་བཤད། རང་གིས་ཀྱང་མཐོང་
བ་ལས། སྟོན་ཆད་རང་ལས་གཞོན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཞིག་ཤི་སོང་བ་བཞིན།
བདག་ཀྱང་རང་ལས་ཀྱན་པ་འདི་དག་གི་སྟོན་དུ་མི་འཆི་བའི་ངེས་པ་མི་
སྤང་སྟེ། ཆོམས་ལས། སང་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་གཉིས། སྟོན་དུ་གང་འོང་
གཏོལ་མེད་པས། སང་གི་ཆོས་ལ་མི་འབད་པར། བྱི་མའི་དོན་ལ་འབད་པར་
རིགས། ཞེས་སང་གི་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་གཉིས་སྟོན་ལ་གང་འོང་ཆ་
མེད་པས། བདག་དེ་རིང་ཡང་མི་འཆི་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་བསམ།

གཉིས་པ་ནི། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། འཆི་བའི་རྒྱུན་ནི་མང་བ་
སྟེ། །གསོན་པ་ཡི་ནི་ཉུང་ཟད་ཅིག་ །དེ་དག་ནམས་ཀྱང་འཆི་བའི་ཡང་། །དེ་
བས་རྟག་ཏུ་ཆོས་མཛོད་ཅིག་ །ཅེས་གནས་ཁང་དྲིབ་པ། ཟས་མ་འཕྲོད་
པ། སྤྱན་ལོག་པ། བྱ་ཤན་ཞིག་པ། མཛའ་བོས་བསྐྱུས་པ་སོགས་སྤར་གསོན་
རྒྱུན་ཡིན་པ་བྱིས་འཆི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་
པ་མེད།

གསུམ་པ་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། ས་དང་ལྷན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཉི་མ་
བདུན། །འབར་བས་བསྐྱེད་པའི་ལྷས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང་། །ཐལ་བ་ཙམ་

ཡང་ལུས་པར་མི་འགྱུར་ན། ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་མི་ལྟ་སྟོན་ཅི་དགོས། ཞེས་
དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆོ་ནི་གནོད་མང་རྒྱང་གིས་བཏབ་པ་ཡི། རྒྱ་ཡི་རྒྱ་
བྱར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། དབུགས་རྩབ་དབུགས་འབྱུང་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་
པ་ལས། སང་ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ། ཞེས་ལུས་འདི་ལ་ཕྱི་
རྒྱུ་ས་རྒྱ་མི་རྒྱང་གཡང་སོགས་སེམས་མེད་ཀྱི་འཛིགས་པ་དང་། མར་མེ་
ལུན་རིང་ཏུ་གནས་པའི་རྒྱུ་མར་ཁྱ་དང་། སྤོང་བྱ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱང་སོགས་
ཀྱིས་བར་ཏུ་གཙོད་པ་བཞིན། ལས་དབང་གིས་ཆོ་རིང་ཏུ་འཕངས་ཡོད་
ཀྱང་། དག་གཞོན་བགེགས་མི་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པ་གདུག་རྩབ་ཅན་གྱིས་
བར་ཏུ་བཅད་ནས་ཆོ་མཐར་འཁྱོལ་ཏུ་མི་འཇུག་པ་སེམས་ལྡན་གྱི་ཉར་འཆོ་
དང་། རང་གི་རྒྱུ་ལུས་རང་ལའང་འབྱུང་བཞི་དང་། རྒྱང་འཁྲིས་པད་ཀན་
སོགས་མི་མཐུན་པ་ཏུ་མ་འདུས་པའི་ཉར་འཆོ་དང་། ཐ་ན་ཆོར་མ་ཟུག་པས་
ཀྱང་རྒྱུ་བྱས་ནས་འཆི་ཐུབ་པས་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་པར་བསམ།

གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་འཆི་བདག་གི་རྒྱུ་གྱིས་བདག་ལུས་སྟོག་
ནམ་འཛིག་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། དེ་རིང་ཅམ་ཡང་འཛིག་ཉེན་ཡོད་པས།
འཆི་གཤམ་ཞིག་རང་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་རྣམ་མ་ཞིག་ད་ལྟ་རང་
བྱའོ་སྟུང་ཏུ་ཐག་ཡང་ཡང་བཅད་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་འཆི་བའི་ཆོ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་པན་
པར་བསམ་པ་ལ། རྒྱ་མཚན་གསུམ་དང་། ཐག་བཅད་པ་གཅིག་གོ། དང་
པོ་ལ་གསུམ། འཆི་བའི་ཆོ་གཉེན་བཤེས་ཀྱིས་མི་པན་པར་བསམ་པ། འཆི་
བའི་ཆོ་ཟས་ནོར་གྱིས་མི་པན་པར་བསམ་པ། འཆི་བའི་ཆོ་ལུས་ཀྱིས་མི་
པན་པར་བསམ་པའོ། དང་པོ་ནི། སྦྱོང་འཇུག་ལས། གཤིན་རྗེའི་པོ་ཉས་

ཟིན་པ་ལ། གཉེན་གྱིས་ཅི་པན་བཤེས་ཅི་པན། ཉེ་ཆོ་བསོད་ནམས་གཅིག་
སྐྱབས་ན། ཉེ་ཡང་བདག་གིས་མ་བསྟེན་ཏོ། ཞེས་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་
པའི་ཆོ་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པར་མ་ཟད། འཆི་བའི་ཆོ་གཉེན་
བཤེས་ལ་སྲིད་པ་བཅས་བཞིན་དུ་ཤི་ན། ཕྱི་མར་ངན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱལ་
ལས་མ་འདས། གཉེན་བཤེས་གྱིས་ཟུང་ན་སྐྱུགས་ངག་ན། བར་དོར་སྐྱུག་
བསྐྱལ་མི་བཟོད་པ་འབྱུང་བས། གཉེན་བཤེས་ལ་ཆགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་
སྟེན་དུ་བསམ།

གཉིས་པ་ནི། འཆི་བའི་ཆོ་གཉེན་བཤེས་འཁོར་གཡོག་བཅེ་ཅན་
མང་པོས་མཐའ་བསྐྱོར་བ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་འགན་པ་ཞིག་
ཡོད་ན་ཡང་གཅིག་ཀྱང་ཁྲིད་དུ་མེད་པས། ཟས་ནོར་ལ་སྲིད་པས་ཅི་ཞིག་
བྱ་སྟེན་དུ་བསམ།

གསུམ་པ་ནི། སྟོབས་འབྱོར་ལོངས་སྟོད་ལྷའི་དཔལ་འབྱོར་ལ་
འགན་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱལ་ཅམ་ཡང་འབྱོར་མི་སྐྱབ་ཅིང་། ཐ་ན་འང་མའི་
མངལ་ནས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྤང་པོ་འདི་ཡང་མལ་དུ་ཅམ་གྱིས་བཞག་
སྟེ། རྣམ་ཤེས་གཅིག་བྱ་མར་ནང་ནས་སྐྱབ་བཏོན་པ་ལྟར་ཆོ་ས་རོལ་ལ་དབང་
མེད་དུ་ཡུད་ཅམ་གྱིས་འགོ་བའི་ཆོ། རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི་ལས་དཀར་ནག་
ཁོ་ན་ཡིན་ལ། རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་པན་ཐོགས་པ་ནི་དགེ་བའམ་དམ་པའི་
ཆོས་ཁོ་ན་ལས་མི་འདུག་པས། ལུས་ལ་སྲིད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། དམ་པའི་ཆོས་
ཁོ་ན་བྱའོ་སྟེན་དུ་བསམ།

གཉིས་པ་ཐག་བཅད་པ་ནི། དེས་ན་ལུས་ལོངས་སྟོད་གཉེན་
བཤེས་སོགས་ཆོ་འདིའི་སྐྱན་ཆོགས་ངེ་ལྟར་འཛོམ་ཡང་། དེ་རྣམས་གྱིས་

ཀྱང་བདག་འདོར་ལ། བདག་གིས་ཀྱང་དེ་དག་འདོར་ཞིང་། ནམ་འདོར་ལ་
ངས་པ་མེད། ད་ལྟ་རང་ཡང་དོར་ནས་འཛིག་ཉིན་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་ཉིན་ཡོད་
པས། དེ་དག་གང་ལ་ཡང་མ་ཆགས་པར་ཆོས་རྣལ་མ་ཞིག་ད་ལྟ་རང་ལྟར་
དུ་བྱའོ་སྟམ་དུ་ཐག་ཡང་ཡང་བཅད་པར་བྱ་ལ། འཆི་བ་ལ་འཛིགས་ཚུལ་
ཡང་། ཆོས་མེད་པར་འཆི་བས་འཛིགས་པ་འདི་ཡིན་བསམ་ན། འཛིགས་
པ་མེད་ཐབས་མེད་གསུང་།

གཉིས་པ་ངན་འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐལ་བསམ་པ་ལ། དཔྱལ་བ། དུད་
འགྲོ། ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐལ་བསམ་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཆ་དཔྱལ་དང་
གང་དཔྱལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐལ་བསམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་ཤི་ན་ཙམ་
ཐུང་མེས་བསེགས་པ་ལྟར་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་ཆད་ནས་མི་འགྲོ་ཞིང་། སྐྱེ་བ་
ཞིག་ངས་པར་ལེན་དགོས། སྐྱེ་བ་ཡང་ལས་ལ་རག་ལས། དེ་ཡང་བདག་
གིས་ལས་མི་དགེ་བ་ནི་སྟོབས་ཆེ་ལ་གངས་མང་བ་རྒྱལ་པོའི་གན་མཛོད་
བཞིན་གང་བལྟས་བལྟས་ནས་བསགས་འདུག ། དགེ་བ་ནི་རྣམ་པར་དག་
པ་གཅིག་ཀྱང་བྱས་པ་མི་བྲན་པས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལས་འོས་མེད། ད་ལྟ་
མ་བརྟགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མ་འབྲས་ཀྱི་ནད་བྱུང་བ་ཤ་རུས་དེ་ཁའི་
ཐོག་དུ་ཐྱོང་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་། དོན་ལ་ནི་ཐྱོང་བྱེད་སེམས་ཡིན་ཏེ། མིན་ན་
ཤི་བའི་འོག་དུ་རོ་ལ་མཆོན་བསྐྱུན་པ་ལ་ཡང་ན་ཆ་འབྱུང་དགོས་པ་ལ་མི་
འབྱུང་བར་ངས་པས། ཆེ་བྱི་མ་ལ་སྐྱུག་བསྐལ་ཐྱོང་བ་དང་། ད་ལྟ་འདི་ལ་
ཐྱོང་བ་གཉིས་དོན་ལ་ཐྱོང་བྱེད་སེམས་གཅིག་ཤུས་ཐྱོང་བ་ཡིན་པས་ཁྱད་
མེད། འདི་ནས་རིགས་དྲུག་གི་སྐྱུག་བསྐལ་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་
ཉིད་འགྲོ་བ་དེར་སྐྱེས་ནས། སྐྱུག་བསྐལ་དེ་ཐྱོང་བར་བསམ་ན་ཁྱད་ཆེ་བའི་

གཏན་ཆོགས་ཀྱང་མང་དུ་བསྟན། དེས་ན། མགོན་པོ་ལྷ་སྦྱབ་ཀྱིས། རབ་དུ་
ཆ་ཞིང་གང་བ་ཡི། །དུལ་བ་ཉི་མ་གཅིག་བཞིན་དན། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་དུལ་བའི་སྟག་བསྐལ་དེ་བསམ་དགོས་ཏེ། བསམ་ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་
ལ་ཆ་དུལ་གྱི་བར་སྲིད་གྲུབ་ཆེ་ལུས་ལ་གང་སྤང་བྱུང་སྟེ། ཆ་བ་དོན་དུ་
གཉེར་བས་རྒྱུན་བྱས་ནས། བར་སྲིད་འགགས་ཏེ་ཆ་དུལ་དུ་སྦྱེ་བར་བསམ་
གསུང་། ཆ་དུལ་བརྒྱུད་ཀ་སྦྱི་བྱུང་ཏེ་འོག་ཐམས་ཅད་ལྷགས་སེགས་གྱི་ས་
གཞི། ཁོར་ཡུག་ཐམས་ཅད་ལྷགས་སེགས་གྱི་ར་བ། རྟེང་འོག་ཀྱང་དུ་མེ་མེ་
འབར་ཞིང་འཁྲུགས་པའི་ནང་དུ།

ཡང་སོས་ནི། དེར་སྦྱེས་པའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་འཛོགས་ནས། ཞེ་
སྤང་གི་དབང་གིས་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མཆོན་ཆ་སྟོན་ཆོགས་
བརྟེན་པས། རང་གི་ལུས་ཚལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་སོང་བ་དང་། བརྒྱལ་ཏེ་འགྲུལ་
བ་དང་། བཅ་མཁའ་ལས་ཁྱེད་རྣམས་ཡང་སོས་པར་གྱུར་ཞིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་
བྱུང་བ་དང་སོས་ཏེ། སྤར་ལྟར་མཆོན་བསྟུན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་ཁོར་
མོ་ཡུག་དུ་བསྒྲོམ། འདི་དང་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ལའང་སྐབས་དེ་རང་གི་
མདོན་དུ་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། ཟུང་བཞིན་པ་ལྟ་བུ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་ཡང་
ཡང་གསལ་གདབ་གསུང་།

ཐིག་ནག་ནི། སྟག་བསྐལ་དེ་ལས་བློས་པས། དུལ་སྦྱང་རྣམས་
ཀྱིས་བབྱངས་ནས། ལུས་ལ་ཐིག་ནག་པོ་བཞི་འམ་བརྒྱུད་བཏབ་ནས། སོག་
ལེ་མེ་འབར་བས་གཤེགས་པར་བྱེད་དོ། །

བསྐྱུས་འཛོམས་ནི། སྟག་བསྐལ་དེ་ལས་བློས་པས། རི་ར་ལྷག་གྲང་
སེང་ལྟ་བུའི་གདོང་པ་ཅན་གྱི་བར་དུ་བཙོར་བ་ན། འཐག་ཅིང་སྟོ་ཐམས་

ཅད་ནས་ཁྲག་གི་རླུན་འབབ་པོ། །

ཅུ་འཕོད་ནི། ཡང་དེ་ལས་བྱོས་པས། ལྷགས་ཁང་གཅིག་རིམ་གྱི་
ནང་དུ་སླེབ་པ་ན། སློང་ཕྱེར་མེད་དུ་འགྲིག་སྟེ། རྩྱགས་ཀུན་ནས་མེ་འབར་
ཏེ་བསྟེགས་པས། ད་འབྲོས་ས་ཡང་མི་འདུག་སྟམ་དུ་ཅུ་འཕོད་ལྷང་ལྷང་
ཕྱེད་དོ། །

ཅུ་འཕོད་ཆེན་པོ་ནི། ཡང་དེ་ནས་བྱོས་པས་ལྷགས་ཁང་ནིས་རིམ་
ནང་དུ་ཚུད་དེ། ལྷགས་ཁང་ནང་མ་ནས་ཐོན་སྲིད་ཀྱང་། ཕྱི་མ་ནས་མི་ཐོན་
ཞིང་འབྲོས་ས་ཡང་མི་འདུག་སྟམ་དུ་སྤྲ་མ་ལས་ཀྱང་སྟག་བསྐལ་ཏེ་ཅུ་
འཕོད་ལྷང་ལྷང་ཕྱེད་དོ། །

ཆ་བ་ནི། ཡང་དེ་ལས་བྱོས་པས། དཔྱལ་སྤྱང་རྣམས་ཀྱིས་ལྷགས་
ཀྱི་གསལ་ཤིང་འབར་བས་འཕོང་ནས་སྤྱི་བོའི་བར་ཏལ་མར་སྟག་སྟེ། དབང་
བོའི་སློང་ཐམས་ཅད་ནས་མེ་འབར་བ་དང་། ལྷགས་ཟངས་དཔག་ཚད་དུ་མ་
ཡོད་པར་ཁྲོ་ཆུ་ཁོལ་མའི་ནང་དུ་འཛོད་པའོ། །

རབ་ཏུ་ཆ་བ་ནི་ཡང་བྱོས་པས། དཔྱལ་སྤྱང་རྣམས་ཀྱིས་ལྷགས་ཀྱི་
གསལ་ཤིང་ཆེ་གསུམ་འབར་བས། འཕོང་ནས་སྟག་སྟེ་དབུས་མ་སྤྱི་བོ་དང་།
གཞན་གཉིས་སྟག་པ་གཡས་གཡོན་དུ་ཐོན་པ་དང་། ལྷགས་སྟེགས་ལེབ་མོ་
ལུས་ལ་སྟམ་བུ་ལྷར་དཀྱི་བ་དང་། ལྷགས་ཟངས་སྤར་བས་ཀྱང་ཆེ་བར་ཁྲོ་ཆུ་
ཁོལ་མར་འཛོད་པ་ན། ཤ་རྣམས་ཞིག་སྟེ་ཀེང་རུས་སུ་སོང་བ་དང་། དེ་ལས་
བཏོན་ཏེ་ལྷགས་སྟེགས་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་བཀྲམ་སྟེ་སོས་པ་ན། ལ་ལ་ཁྲོ་ཆུ་ཁོལ་
མ་སྤྱད་པ་སྟེགས་ཀྱིས་སྟག་བསྐལ་ཡོ། །

མནར་མེད་པ་ནི། ཡང་བྱོས་པས་ཕྱྱགས་མཆོམས་ཀུན་ནས་རིམ་

གྲིས་མེ་འབར་བས། རང་གི་པགས་པ་དང་། རུས་པ་དང་། ཀང་ལ་ཐུག་གི་
བར་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་། ཉམ་ཐག་པའི་སྐད་འབྱེད་པས་སེམས་ཅན་དུ་ཤེས་
པ་ཙམ་མ་གཏོགས་མེད་དེ་དབྱེར་མེད་དུ་འབར་བའོ། རྒྱག་བསྐྱེད་ཆེན་
པོ་དེ་ཡང་ཡུན་ཐུང་དུ་མ་ཡིན་པར། མི་ལོ་ཁྲག་ཁྲིག་གཅིག་ བེར་འབྲུམ་
ཆེན་པོ་དུག་ བེར་འབྲུམ་གཉིས་ནི། ཆ་དཔྱལ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེ་ཐུང་
ཤོས་ཡང་སོས་པའི་ཆེ་ཆད་དང་། ཕྱི་མ་རྣམས་ལོག་པོ་ལོག་པོར་འཕར་བ་
དང་། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། རི་སྤྱིད་མི་དགེ་དེ་ཟད་མ་ཐུར་པ། །དེ་སྤྱིད་སྟོག་
དང་འབྲལ་བར་མི་འཐུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ད་ལྟ་རང་རེའི་སྟོང་ཚུལ་ངན་
པ་འདི་ལ་དཔག་ཏེ། དེ་ལས་ཡུན་རིང་བ་མི་འོང་བའི་ངས་པ་ཅི་ཡོད་སྟུང་
དུ་བསྐྱོམས་པས། ཟས་སྒྲོམ་གྱིས་དང་ཁ་འགག་པ་སྟུང་བྱེད་པ་དང་། ལུས་
ཅེད་ཡམ་ཡམ་པ། སེམས་འདིགས་ལྷུང་ལྷུང་པ། བྲེ་མོའི་གཏམ་དང་འདྲ་
འདྲི་ལ་མི་སྟོང་ཞིང་། སྟོང་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་འབད་པ་མེད་པར་སྟོག་སྟོང་
དགེ་སྦྱབ་ལ་ངང་གིས་འཇུག་པ་ཞིག་འོང་གསུང་།

གཉིས་པ་ནི། དཔྱལ་བའི་བར་སྤྱིད་པ་དེའི་ལུས་ལ་ཆ་བ་བྱུང་
བས། གང་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་རྒྱུན་བྱས་ནས་བར་སྤྱིད་འགགས་ནས་
གང་དཔྱལ་དུ་སྦྱེས་པར་བསམ་ལ། དེ་ཡང་སྦྱེས་རབས་ལས། མེད་པར་ལྟ་
བ་ཆེ་རབས་བྱི་མ་ལ། །གནས་པ་དེ་ན་ཐུན་ནག་རྒྱང་གང་ལྔང་། །དེས་ནི་
རུས་པའང་འདིག་པའི་ནད་སྟོང་ན། །བདག་ལ་ཕན་འདོད་སྤྱི་ཞིག་དེ་ཅུ་
འཇུག་ ཅིས་སྦྱི་བྱས་ཏུ་མཐའ་ཐམས་ཅད་གངས་རིས་བསྐྱོར་བ་དང་། འོག་
ཐམས་ཅད་ཁ་བའི་ཐང་དང་། འབྲུག་རྩོམ་གྱི་གཙོང་རོང་ཟབ་མོ། སྟེང་དུ་
ཁ་བ་བྱ་ཡུག་འཇུགས་ཤིང་ཐུན་པས་གཏིབས་པ། རྒྱང་ཤིན་ཏུ་དག་པོས་

འདེབས་པར་བྱེད་པ།

དེ་ན་ཆུ་བྱར་ཅན་ནི། ཁ་བའི་བྱ་ཡུག་རྒྱང་གི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་
ལུས་ལ་བཏབས་པས། ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆུ་བྱར་བྱང་ཞིང་འཁུམས་
པའོ།

ཆུ་བྱར་རྗེལ་བ་ནི། དེ་ལས་ཀྱང་གྲང་བས་ཆུ་བྱར་རྗེལ་བས་ལུས་
ཐམས་ཅད་ནས་ནྟག་ཞྟག་འཛྲག་པའོ།

ཨ་ཆུ་ཟེར་བ་ནི། དེ་ལས་ཀྱང་གྲང་བས་སྟུག་བསྐལ་ཆེར་སོང་ནས།
སྐད་གདངས་དྲག་པོར་འདོན་པའོ།

ཀྱི་ཏུད་པ་ནི། དེ་ལས་ཀྱང་བའི་སྟུག་བསྐལ་ཆེར་སོང་ནས། སྐད་
གདངས་ཆག་ནས་ཀན་སྟུག་ནས་འདོན་པའོ།

སོ་ཐམ་ཐམ་པ་ནི། དེ་ལས་ཀྱང་བའི་སྟུག་བསྐལ་ཆེར་སོང་ནས་
སྐད་འདོན་མི་ཐུབ་པར་སོ་ཐམ་ཐམ་བྱེད་པའོ།

ལྷ་ལྷ་ལྷ་གས་པ་ནི། དེ་ལས་ཀྱང་གྲང་བས་པགས་པ་སྟོན་པར་
སོང་ནས། སེར་རྒྱང་ཕྱ་མོ་ཁ་ལྷའམ་དྲག་ཏུ་གས་པའོ།

པརླ་ལྷ་གས་པ་ནི། དེ་ལས་ཀྱང་གྲང་བས་པགས་པ་སྟོན་པོ་
བཤུས་ནས། ཤུ་དམར་ཏུར་རེ་བ་ཆེལ་བ་བརྒྱའམ། དེ་ལས་མང་བར་གས་
པའོ།

པརླ་ལྷ་ཆེར་གས་པ་ནི། དེ་ལས་ཀྱང་གྲང་བས་པགས་པ་བཤུས་
ནས། ཤུ་སྤར་ལས་ཀྱང་དམར་བ་ཁ་བརྒྱའམ། དེ་ལས་མང་བར་གིན་ཏུ་གས་
ནས། ཏུས་པ་སྐྱ་ལྷག་གེར་མཐོང་བའི་སྟུག་བསྐལ་ལོ། །སྟུག་བསྐལ་དྲག་པོ་
དེ་ཡང་ཡུན་ཐུང་ཏུ་མ་ཡིན་པར། མཛོད་ལས། ཉིལ་སྤྱངས་ནང་ནས་ཞེས་

སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། མ་ག་རྒྱའི་བྲེ་བོ་ཆེའི་ཏིལ་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་ཤོད་བའི་
ཏིལ་གྱི་བང་བ་ནས། ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ན་ཏིལ་རེ་བྱུང་བས་དེ་ཟད་པ་ན་ཆུ་བྱར་
ཅན་གྱི་ཆེ་ཆད་དང་། དེ་ཉི་ཤུ་ཆུ་བྱར་རྣོལ་བའི་ཆེ་ཆད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
སྡེ་མ་སྡེ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཉི་ཤུར་འཕར་བ་ནི། ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཆེ་ཆད་ཡིན་
པས། དེ་ཙམ་ཐྱོང་ཚུལ་རྣམས་བསམ་ལ། ལུས་འདར་བ་དང་། ཡིད་སྦྱོམས་
གྱི་སྒྲུང་བ་དྲག་པོ་མ་སྦྱོས་བར་དུ་བསྒོམ་གསུང་།

གཉིས་པ་དུད་འགྲོའི་སྟུག་བསྐལ་བསམ་པ་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་ལས།
དུད་འགྲོའི་སྦྱེ་གནས་ན་ཡང་གསོད་པ་དང་། །བཅིང་དང་བརྟེན་སོགས་
སྟུག་བསྐལ་སྡེ་ཆོགས་པ། །ཞི་འགྱུར་དགེ་བ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །གཅིག་
ལ་གཅིག་ཟུན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །ཞེས་དུད་འགྲོ་བྱིངས་ན་གནས་པ་རྣམས་
ནི། རི་རབ་གྱི་ཆུ་མཆམས་མན་ཆད་ན། ལུས་ཆེ་ཆུང་ཁ་དོག་སོགས་མ་ངེས་
པ་སྡེ་ཆོགས་འབྱུང་བུང་པོ་སྤངས་པའམ། ཆང་འགག་གི་སྤང་མ་ལྟར་ཡོད་
པས། རང་ཉིད་རེས་འགའ་ཆུང་དུར་སྦྱོས་པ་ན་ཆེ་བས་བྱུར་མིད་དང་། ལག་
པ་བརྒྱུད་བསྐྱམ་ཙམ་ཡང་མི་བྱས་པར་མནན་པའི་སྟུག་བསྐལ། རེས་ཆེ་
བར་སྦྱོས་པ་ན། ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་ཐལ་བྱུང་དུ་སྟུག་ནས་བཟའ་བ་
དང་། སྟན་པ་ནག་པོར་སྦྱོས་པ་དང་། རེས་འགའ་རི་དྲགས་སུ་སྦྱོས་པ་ན།
ལིང་པ་དང་། བྱི་གཅན་གཟན། རྩོན་པ་སོགས་ཀྱིས་དབང་མེད་དུ་འདིད་
པ་དང་། བདག་དུ་བཟུང་བ་རྣམས་གསོད་བརྟེན་བཀོལ་ལུགས་མི་འདྲ་
བ་སྡེ་ཆོགས་བྱེད་པ་དང་། མདོར་ན་མཐའ་དག་ཀྱང་སྟོན་ཞིང་སྒྲུགས་པ།
སྤང་དོར་མི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་སྦྱོས་པར་བསམ་ལ་ཡིད་འགྱུར་
བ་འདོན་པར་བྱའོ། །ཆེ་ཆད་ནི་རིང་བ་བསྐལ་པ་ནས་ཐུང་བ་སྡེ་རྩོ་བྱི་རྩོ་

སོགས་ཀྱི་བར་དུ་སྡོད་པ་ཡོད།

གསུམ་པ་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། ཡི་དྲགས་ན་ཡང་འདོད་པས་
པོངས་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཆགས་མི་འཆོས་པ། །བཀྲེས་
སྒྲོམ་གྲང་རྫོང་ལ་དང་འཛིགས་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བསྐྱེན་
འཆོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཡི་དྲགས་བྱིངས་ཀྱི་གནས་འཛམ་གླིང་
འདིའི་འོག་ན། དཔག་ཆད་ལྷ་བརྒྱ་འདས་པ་ན། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་བྱ་བའི་
ཉེ་འདབ་ཆགས་པ་ན། ཁྲོང་བྱེར་སེར་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བ། རྒྱ་དང་ཤིང་སོགས་
འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཉིལ་འབྲུ་ཅམ་ཡང་མེད་པ། ཟངས་ཁོག་མེས་བསྐྱེགས་
པ་ཁ་གྱེན་དུ་བསྐྱངས་པ་ལྟ་བུ་དམར་ཏུ་རེ་བ། དེར་རང་ཉིད་ལུས་རིད་ཅིང་
མདོག་ནག་པ། གདོང་སྐྱས་ཁེབས་པ། རྫོང་དུ་མ་མེས་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་བཀྲེས་
སྒྲོམ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པར་མོས་ལ།

ཕྱིའི་སྤྱིབ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་ཆོ་དེས་སྡོན་པའི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་
སོགས་མཐོང་སྟེ་ཕྱིན་པ་ན་མི་སྤང་བར་གྱུར་ཏེ། འོག་གཞི་གཞི་པར་མཐོང་
བ་དང་། རེས་འགའ་ལྷག་ཁྲག་མཐོང་བ་དང་། རེས་འགའ་སྤང་མ་མཆོན་ཆོ་
སོགས་པས་ལོངས་སྟོང་དུ་མི་སྟེར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ།

ནང་གི་སྤྱིབ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་ཆོ། མགོ་ཁྲོ་ཟངས་ཅམ་པ། ཁ་ཁབ་
མིག་ཅམ་པ། མིད་པ་རྟ་རྩ་ཅམ་པ། གསུས་པ་རིའི་གཏོས་ཅམ་པ། ཡན་ལག་
འཇག་མ་ལྟར་སྤྱ་བར་གྱུར་པ། ཟས་སྒྲོམ་མི་རྟེན། རྟེན་གྲང་ཁར་མི་ཤོང་།
ཁར་ཤོང་ཡང་མིད་པར་མི་ཐར། མིད་པར་ཐར་ཡང་སྟོ་བ་མི་ཁེངས། སྟོ་བ་
ཁེངས་གྲང་རྒྱང་ལག་གིས་མི་ཐེག་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ།

ཟས་སྒྲོམ་ལ་སྟོང་པའི་སྤྱིབ་པ་ཅན་ནི། ཟས་སྒྲོམ་ལ་སྟོང་པ་ན་

མེ་འབར་བས་ཁ་སོགས་ཆོག་པ་དང་། གཤང་གཅིར་འགྱུར་བ་དང་། རེས་
ཐུབ་མར་གྱུར་བས་མིད་པ་སོགས་འགག་ཏེ་འཆི་བའི་རྒྱུན་བྱེད་པའི་སྤྱག་
བསྐྱལ་དང་། ཡི་དྲགས་དེ་དག་ལ་དགུན་ཉི་མ་ཡང་གང་ལ། དཔྱིད་སྒྲོ་བས་
ཀྱང་བསྐྱེགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་རྣམས་བསམ་ལ།

ཆོ་ཆད་ནི་མའི་སྒྲོ་བ་ལ་ཞག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྟ་བུ་བརྒྱའམ་ཁྲི་
སོགས་ཐུབ་པར་བཤད། མདོར་ན་ད་ལྟ་རྒྱ་མོར་གང་འབྱུང་བའི་ཡུན་ཅམ་
ལ་ལག་པ་མེ་དོང་དུ་འཇུག་པ་དང་། དགུན་གང་སྐང་ལ་གོས་མེད་པར་
ཞག་གཅིག་སྟོད་པ་དང་། ས་རྩོམ་པོ་སྤྱངས་པའི་འོག་ཏུ་ལུས་སྒྱུ་སྟོད་མི་
ལུས་པར་སྟོད་པ་དང་། བཟའ་བཏུང་ཡེ་མེད་པར་ཞག་གསུམ་བཞི་ཅམ་སྟོད་
དགོས་ཆེ་བཟོད་སྟན་མི་ཐུབ་ན། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྟོབས་
ཆེ་ལ་བྱགས་དག་པ། ཡུན་རིང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ག་ལ་བཟོད། དེས་ན་མགོན་པོ་
ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས། ཐོབ་དཀའ་འཛམ་གླིང་མི་ཡི་ལུས། །དེ་ཐོབ་དུས་སུ་ངན་སོང་
རྒྱ། །རབ་ཏུ་སྒྲིམ་ཏེ་གཅད་པར་བྱ། །ཞེས་ད་རེས་མི་དང་དུད་འགྲོའི་བྱང་
པར་འབྱེད་པའི་དུས་འདིར་སྟོང་རུས་བསྐྱེད་དགོས་སྟམ་དུ་རང་ཉིད་ཆོས་
ལ་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་མ་གདབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་མ་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ། བཞུན་
པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་སྒྲུབས་འགོ་དང་། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་
འབྲས་བུམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས། དང་པོ་
ནི། སྟོད་འཇུག་ལས། རི་ལྟར་མཆན་མོ་ཐུན་ནག་སྒྲིན་རུམ་ན། །སྟོག་འགྱུ་
སྐད་ཅིག་རབ་སྒྲུང་སྟོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་མཐུ་ཡིས་བརྒྱ་ལམ་
ན། །འཛིག་རྟེན་བསོད་ནམས་སྟོ་གོས་ཐང་འགའ་འབྱུང་། །དེ་ལྟས་དགེ་བ་

ཉམ་ཚུང་ཉིད་ལ་ཉག་སྤྲིག་པ་སྟོབས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། ཁེས་སྦྱིར་
 ལུན་བསྐལ་མཆན་ལུན་ལྟ་བུ་ལ་སྟོན་བསྐལ་ནི་སྟོག་འཇུ་བ་བཞིན་དགོན་
 པས། སྤྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་ཉག་ཏུ་བཞུད་པ་མཆན་མོའི་ལུན་ནག་ལྟ་
 བུ་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་མཐུས་དགེ་བ་བྱེད་སྟོལ་ན་རེ་ཅམ་འབྱུང་བ་ཡང་
 སྟོག་འཇུ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། སྤྲིག་པ་དེའི་འབྲས་བུ་སྤར་བཤད་པའི་ངན་
 སོང་གསུམ་དུ་སྦྱེ་ཞིང་དེའི་སྦྱག་བསུལ་ཁྱོད་བ་ལས་འོས་མེད་པས། སྟོབ་
 དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གིས། གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནི། རྒྱ་མཆོའི་
 བང་ན་རྣམ་པར་གནས། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་མི་བཟད་པའི། རྒྱ་སྤྲིན་
 གྱིས་ནི་ལུས་ཐོས་པས། རྟེན་རིང་གང་ལ་སྦྱབས་སུ་མཆི། ཁེས་འཁོར་བ་རྒྱ་
 མཆོ་ལྟར་གཏིང་བཟ་ཅིང་། དུག་གསུམ་དང་མི་དགེ་བ་བརུ་ལ་སོགས་པའི་
 རྒྱ་སྤྲིན་གདུག་པ་ཅན་གྱི་ཁར་ལུས་ཁྱུར་མེད་དུ་རྒྱུད་པའི་དུས་འདིར་སྟོབ་
 པའི་ལུལ་ནི། བརྒྱ་ལྷ་བརུ་བ་ལས། གང་ཞིག་ལ་ནི་ཉེས་པ་ཀུན། གཏན་ནས་
 ཡོང་ཡེ་མི་མངའ་ཞིང་། གང་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། ཡོན་ཏན་ཐམས་
 ཅད་གནས་གྱུར་པ། གལ་ཏེ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། རྟེན་ཉིད་ལ་ནི་སྦྱབས་
 འགྲོ་ཞིང་། རྟེན་བསྟོན་དེ་ནི་བཀུར་བ་དང་། རྟེན་ཡི་བསྟན་ལ་གནས་པའི་
 རིགས། ཁེས་སངས་རྒྱལ་ནི་རང་འཛིགས་པ་མཐའ་དག་དང་བུལ་ཞིང་
 གཞན་འཛིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་སྟོབ་བ་ལ་མཁས་པ། བན་བཏགས་མ་
 བཏགས་ལ་མི་སྟོས་པར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། ཐུགས་
 རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཇུག་པས་སྦྱབས་སུ་འོས། ཆངས་པ་དང་།
 རྒྱལ་འཇུག་དང་། དབང་ཐུག་སོགས་འཛིག་ཉེན་པའི་ལྟ་མཐུ་བོ་ཆེ་རྣམས་
 ཁོ་རང་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱིས་མནར་བཞིན་པ་ཡིན་པས་སྦྱབས་སུ་མི་འོས།

དེས་ན་སངས་རྒྱུ་དེ་སྐྱབས་སུ་འོས་པས། དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་སྐྱབས་
སུ་འོས། ཆོས་དེ་སྐྱབས་སུ་འོས་པས། དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དགོ་འདུན་
སྐྱབས་སུ་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབས་འགོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། སངས་རྒྱུ་ཆོས་
དང་དགོ་འདུན་ནི། ཐར་པ་འདྲིང་པ་ནམས་ཀྱི་སྐྱབས། ཞེས་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་ལ་ཡང་སྐྱའི་ཡོན་ཏན། གསུང་གི་ཡོན་ཏན། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན།
འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་བཞི། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་ནི། དཔེ་
ལ་བསྟོད་པ་ལས། བྱེད་སྐྱེ་མཚན་གྱིས་སྤྲས་ཀྱང་པ། མངོས་ཀྱང་མིག་གི་
བདུད་ཅི་ནི། སྤྲིན་མེད་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ། སྐར་མའི་ཆོགས་ཀྱིས་སྤྲས་
པ་འདྲ། ཞེས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱེ་བྱིས་འབྱར་གང་རུང་ལ་ཡང་ཡང་
བལྟས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ། དབྱ་གཙུག་
ཏོར་དང་ལྗན་པ། མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་ལྗན་པ། དཔེ་བྱང་
བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་སྤྲས་པ། ན་བཟའ་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ལྗན་པ། བལྟ་
བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་འདུག་སྟུང་དུ་གསལ་བཏབ་པས། གསལ་ལམ་
གྱིས་ཤར་བ་ན། དེའི་ཆེ་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་ཅིང་། མཐོང་བ་ཅན་
གྱིས་དོན་དང་ལྗན་པར་བྱེད་ཀྱས་པ། དེ་ལྟ་བུ་བྱང་སེམས་ས་བརྩུ་པ་མན་
ཆད་ལ་མེད་པས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདུག་སྟུང་པའི་དད་པ་
དང་། དངོས་སུ་མངལ་རྒྱ་བྱང་ན་སྟུང་པའི་གདུང་བ་དང་། སངས་རྒྱུ་
རྗེས་སུ་དན་པ་འདི་བསོད་ནམས་ཆེ་སྟུང་པའི་སྒྲོ་བ་ནམས་ཐུགས་དག་པོ་
མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བསྐྱོམ།

གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ནི། བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས། འདི་ལྟར་སེམས་

ཅན་ཀུན་གྱི་ངེས་པའི་ཚིག་མང་པོ་དག་གིས་དུས་གཅིག་ལྷ་ལྷས་ན། སེམས་
གྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཐུགས་རྒྱུད་ནས། གསུང་དབྱངས་གཅིག་གིས་སོ་
སོར་ལན་ཡང་འདེབས། རྟེན་ལས་ན་འདྲེན་པ་འཛིག་རྟེན་ན། ཁྲིའམ་
པའི་སྐྱ་དབྱངས་གསུང་སྒྲིག་མཁྱེན་པར་མཛོད། རྟེན་ལྷ་མའི་སྤྱག་བསྐྱལ་
མཐར་འབྲིན་པའི། ཁྲིའམ་གྱི་འཁོར་ལོ་རབ་རྩ་བསྐྱོར་བར་མཛད། ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་གྱི་གསུང་དང་འདྲ་བའི་དཔེར་འོས་
པ་ཞིག་དངོས་སུ་ཐོས་དཀའ་བས། རང་གི་སྒོ་འགྲོ་བའི་པི་མང་ལྷ་བུའི་སྐྱ་
སྟན་པ་ཞིག་ལ་དཔེ་སྒྲུངས་ནས། འཛིག་རྟེན་ཁམས་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་གྱི་དུས་གཅིག་ལ་ངི་བ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ལུས་ཀྱང་། སོ་སོའི་དོན་རྣམས་
སེམས་གྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་ནས་ཤིན་ཏུ་མཛོས་པའི་སངས་
རྒྱས་དེའི་མགྱུར་ལས། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་བྱུག་ཅུའི་གདངས་དབྱངས་
གྱིས་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྐད་ལྷ་བུ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་ལན་མཛད་ཀྱང་། འགྲོ་བ་
སོ་སོའི་སྐད་དུ་ཤར་རྟེན་ཐེ་ཚོམ་མཐའ་དག་ཅིག་ཅར་དུ་སེལ་བ་སོགས་སངས་
རྒྱས་ཁོ་ནའི་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་དུ་འདུག་སྟམ་དུ་དད་གཏུང་སྒྲོ་གསུམ་
ཉམས་སུ་ཐྱོང་བར་བྱ།

ཐུགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ། མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཅེ་བའི་ཡོན་
ཏན་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསྐྱགས་འོས་བསྐྱགས་བསྟོད་ལས། ཁྱོད་འབའ་
ཞིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་བྱབ་ལགས་གྱི། ཁྱོད་ལས་གཞན་
པ་ཐམས་ཅད་གྱི། ཤེས་བྱ་ཁོ་ན་ལྷག་པ་ལགས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་
སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ལག་མཐེལ་དུ་སྒྱུ་རུ་ར་སྒྲོན་པ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་
པས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་། བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་

དུ་གཟིགས་པས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས།

བཅེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས། འགྲོ་བ་འདི་དག་
ཐམས་ཅད་ནི། །ཁྱད་མེད་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་བཅིངས། །ཁྱོད་ནི་འགྲོ་
བའི་ཉོན་མོངས་དག །དགོལ་སྤང་ཡུན་རིང་ཐུགས་རྗེས་བསྐྱམས། །དང་པོ་
ཁྱེད་ལ་ཐུག་བཅིམ་ལ། །འོན་ཏེ་གང་གིས་འཁོར་བར་ཁྱོད། །སྟོན་མཁྱེན་ཡུན་
རིང་དེ་ལྟ་བུར། །བཞུགས་མཛད་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལ་བཅི། །ཞེས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་བཅེ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་བསྐྱམས་པས། གཡས་
ནས་ཅན་དན་གྱི་ལྡེ་གུས་ཐུགས་པ་དང་། གཡོན་ནས་སྟ་གིས་བཞོགས་པ་
ལའང་ཉེ་རིང་མེད་པར་སྤར་ཐུགས་རྗེ་སྦྲེ་ཚུལ་བསམ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་སངས་
རྒྱུ་ཁོ་ནའི་བཅེ་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདུག་སྟམ་དུ་དད་གདུང་སྟོ་གསུམ་གྱི་
སྟོན་སྦྱངས།

འཕྲིན་ལས་ནི། བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་གཞོམ་
པ་བཤད། །བདུད་གྱི་གཡོ་དག་བསྟན་པ་མཛད། །འཁོར་བའི་རང་བཞིན་མི་
ཟད་བརྟེན། །འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་བསྟན། །ཁན་དགོངས་ཐུགས་
རྗེ་ཅན་གྱིས་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཅི་འཆལ་བ། །གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་
མ་མཛད་པ། །གཞན་གོ་ཅི་ཞིག་མཆིས་ལགས་གྱི། །ཞེས་སྟུགས་ཐུགས་གྱི་
མཛད་པ་ལྟར་གྲུབ་ལ་མངའ་བརྟེས་པས་གཞན་དོན་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ།
དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་ན་དཔྱལ་བའི་མེ་ནང་དུ་འདྲོད་ལྟར་
ལྟའི་དགའ་ཆལ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་སྟོ་བས་གཤེགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
མཛད་ཅིང་། དེས་ན་སངས་རྒྱུ་ནི་རང་འཇིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ།
གཞན་འཇིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་སྟོལ་བ་ལ་མཁས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་

ཀུན་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འདུག །ཕན་བཏགས་མ་བཏགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་ཁོ་ནའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཏུ་
འདུག་སྟམ་དུ་དད་གཏུང་སྟོ་གསུམ་གྱིས་སྤངས། སྟོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་
ཀུན་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱལ་དེ་ཡང་རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་
བ་མ་ཡིན་པར་དམ་པའི་ཆོས་འགོག་ལམ་ལས་བྱང་བས་འགོག་ལམ་དེ་
སྦྱིད་བྱེད་དང་། དེ་ཡང་དེ་བཙུན་བྱར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་
སྟོན་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱང་བས་ན་ཆོས་ནི་སྐྱབས་དངོས་དང་། ཡོན་ཏན་
བྱང་པར་ཅན་དུ་འདུག་སྟམ་དུ་དད་གཏུང་སྟོ་གསུམ་གྱིས་སྤངས། ཆོས་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཡང་གོགས་དགེ་འདུན་ལ་རག་ལས་པས། ཉེ་བའི་སྐུ་
བརྒྱད། མཆོག་བྱང་། འོད་སྤང་སོགས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྟོབ་པ་འཕགས་པ་
ནམས་སྐྱབས་བསྐྱབ་པའི་ལྷ་གོགས་ཀྱི་མཆོག་གོ་སྟམ་དུ་བསམ་ལ། དེ་དག་
གི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་ལ་དད་གཏུང་སྟོ་
གསུམ་གྱིས་སྤངས། དེ་ནས་རང་ཉིད་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
ལ་འཇིགས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་དེ་ལས་སྟོབ་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པར་
ཡིད་ཆེས་ཀྱི་སྟོ་ལིངས་སྐྱར་དང་། སྐྱབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་པས་དད་ཅིང་
མངོན་དུ་བྱ་འདོད་པ་དང་། འགྲོ་བ་ལ་སྤྱིང་བཅེ་བའི་སྟོན་སྐྱབས་གསུམ་
པོ་དེ་དག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་གིས་བྱ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་
བ་ལྟར་བྱོན་ནས་བདག་གི་མགོན་སྐྱབས་སུ་བཞུགས་ཡོད་སྟམ་དུ་གསལ་
བཏབ་ལ། བདག་དང་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་དུས་འདི་ནས་ངི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྐྱབས་ཁྱེད་སྟམ་དུ་
བསམ་ལ། དག་ནས་རྐང་གཉིས་ནམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་

མཆིའོ། །བདག་ཅག་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་
སྐྱབས་སྟོན་པ་མཛད་དུ་གསོལ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་
ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བདག་ཅག་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་འཇིགས་
པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་སྐྱབས་དངོས་མཛད་དུ་གསོལ། ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་
དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བདག་ཅག་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་
འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ལྷ་གྲོགས་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་ཆོག་ཤིང་བ་
ལྟ་བུར་བགང་ནས་ཐུན་རེ་ལ་བརྒྱ་ཙུ་སོགས་བརྗོད། རྗེས་སུ་སྐྱབས་གསུམ་
སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབས་འགོ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་སྐྱབས་སུ་
འགོ་བའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྐྱབས་གསུམ་སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། ཐུན་མོང་གི་
བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྲོལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། སངས་
རྒྱུ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་གཞན་ལ་གཏན་གྱི་སྐྱབས་
མི་འཆོལ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཆོ་མི་བྱེད།
དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་མི་
དང་ལྷ་སྟེགས་ཅན་ལ་གཏན་གྱི་གྲོགས་མི་འཆོལ། བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི།
སངས་རྒྱུ་གྱི་སྐྱ་གཟུགས་བཟོ་དང་རྒྱ་ངན་པ་ལའང་སངས་རྒྱུ་དངོས་སུ་
མོས། གསུང་རབ་ཀྱི་ཡི་གེ་ཆོག་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ལའང་ཆོས་དཀོན་མཆོག་
ཡིན་པར་མོས། ལོས་རྩལ་སྤྱི་གཙུག་ཅན་དང་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་འདྲིན་པ་ཙམ་
ལའང་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་རྟེན་མོས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་དང་ཁྱད་པར་ཤེས་པ།
བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་དཀོན་མཆོག་གི་བཀའ་ངེན་དུ་ཤེས་ཏེ་རྒྱན་དུ་

མཛོད་ཅིང་། ཅི་ཟ་ཅི་འབྲུང་གི་སྤྱད་ཀྱིས་མཛོད་པ། སྤྱིང་བཅེ་བས་འགྲོ་བ་
གཞན་ཡང་ཚུལ་དེ་ལ་འགོད་པ། རང་པར་ཚུད་པ། རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྟེན་ཏུ་འགྱུར་བ། སྤྱར་བསགས་པའི་ལས་སྒྲིབ་སྒྲུབ་ཅིང་འཛད་པ། བསོད་
ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ། ངན་འགྲོར་མི་ལྟུང་བ། མི་མ་ཡིན་གྱིས་མི་ཚུགས་
པ། ཅི་བསམ་འབྲུབ་པ། ལྷུང་ཏུ་སངས་རྒྱ་བ་སྟེ་ཕན་ཡོན་བརྒྱད་བསམས་
ནས་ཏུས་ཏུག་ཏུ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བྱ་བ་གང་བྱེད་དཀོན་མཆོག་ལ་
སློབ་གཤམ་ནས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐབས་གཞན་སྤྱོད་བ་
དང་། དཀོན་མཆོག་བཞད་གང་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་མི་སྤྱོད་བ་སྟེ་ཏུག་ལ་བསྐབ་
པར་བྱལོ།

གཉིས་པ་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་འབྲས་བསམ་པ་
ནི། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་སོགས་བསྐྱེམས་པས་ཆོས་བྱེད་འདོད་ཀྱི་སློབ་
ཚུབ་ཅིག་སྦྱེ་ཡང་དགེ་ཕྱིག་གི་སྤྱང་སྤྱང་ནམ་དག་གཅིག་མ་ཤེས་ན་ཆོས་
བརྒྱད་དཀར་ནག་ཁྲ་གསུམ་གྱི་དབང་ཏུ་སོང་ནས་ཆོས་ནམ་དག་གཅིག་
མི་འོང་བས་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། ལས་དཀར་ནག་གི་སྤྱང་སྤྱང་ལེགས་
པར་བྱེད་དགོས། དེ་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་ནམ་བཞག་ཕྲ་ཞིབ་ཐོས་བསམ་གྱིས་
ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒྲོམ་དགོས་པས། དེས་ན་ལས་འབྲས་བསམ་
པ་ལ། སྦྱིར་བསམ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རིན་
ཆེན་ཕྱིང་བ་ལས། མི་དགེ་བ་ལས་སྦྱག་བསྐལ་ཀུན། །དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་
ཐམས་ཅད་དོ། །དགེ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང་། སྦྱི་བ་ཀུན་ཏུ་བདེ་བ་
དག་ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་མི་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བྱ་སྦྱག་བསྐལ་ཁོ་
ན་འབྱུང་ཞིང་བདེ་བ་མི་འབྱུང་། ལས་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བྱ་བདེ་བ་ཁོ་ན་

འབྲུང་ཞིང་སྟུག་བསྐལ་མི་འབྲུང་བས། དགེ་སྟོན་གི་འབྲས་བུ་འཛོལ་བར་
མི་འགྱུར་བས་ལས་ངེས་པ་དང་། ལས་དགེ་སྟོན་ཚུང་དུ་ཡང་འཕེལ་ནས་
འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱིན་པས་ན་ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་དང་། རང་གི་ལས་དགེ་
སྟོན་གང་བྱས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཚྱོད་གི་ །མ་བྱས་པ་ཞིག་གི་འབྲས་བུ་མི་
ཚྱོད་བས་ན་ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་ཕྲད་པ་དང་། ལས་དགེ་སྟོན་གང་བྱས་
པ་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་མ་བཅོམ་ན་དུས་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་འགོར་ཡང་འབྲས་བུ་
འབྱིན་པ་གཏོད་ན་མི་ཟ་བས་ན་ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དང་། ལས་གཅིག་
གིས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པ་ནི་ཕྱག་པོ་གཅིག་གི་མཆོད་གནས་དུ་མ་བསྟེན་
པ་ལྟ་བུ་དང་། ལས་དུ་མས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པ་ནི་སྦྱིན་བདག་མང་པོས་
མཆོད་གནས་གཅིག་གི་ཞབས་ཏྲོག་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། འོངས་སྟོད་ཆེ་བའི་
ལྷན་སྦྲེས་པ་ནི་འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བས་འཕངས་ཀྱང་རྫོགས་བྱེད་དགེ་བས་
བྱས་པ་དང་། མི་དབྱལ་པོ་ནི་འཕེན་བྱེད་དགེ་བས་འཕངས་ཀྱང་རྫོགས་བྱེད་
མི་དགེ་བས་བྱས་པ་སོགས་ལ་ཞིབ་པར་བསམ་ལ་ལས་དགེ་སྟོན་ཕྲ་མོ་ལ་
ཡང་སྤང་སྤང་བྱེད་པར་བསྟེན།

གཉིས་པ་ལ། རྟག་པོའི་ལས་འབྲས་དང་། དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་
བསམ་ཚུལ་དང་། བཤགས་སྡོམ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མཛོད་ལས། དེ་
ལས་ཆེ་འོང་བསྟུས་ནས་ནི། དགེ་དང་མི་དགེ་ཅི་རིགས་པར། །ལས་ཀྱི་ལམ་
ནི་བརྟུར་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར། སྦྱིར་ལས་དགེ་མི་དགེ་རྣམས་ལས་ལམ་
བརྟུར་མ་འདུས་ཀྱང་། ལས་ཀྱི་ཆེ་འོང་ངམ་རགས་རིམ་ནི་བརྟུར་འདུ་བས།
དེ་ལ་སྤང་སྤང་བྱེད་པ་གནད་དུ་ཆེའོ།

སྟོན་གཙོད་ནི། གཞི་སྟོན་ལྟན་ལ་བསམ་པའི་བྱད་པར་དེར་འདུ་

ཤེས་ཤིང་ཉོན་མོངས་དྲག་གསུམ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཀུན་སྒོང་གསོད་པར་
འདོད་དེ། སྒྱུར་བ་དེའི་དོན་ལ་བཙོན་ཞིང་རང་ངམ་གཞན་གྱིས་མཚོན་
ལྟ་བུ་བསྟུན་ནས་པ་རོལ་པོ་རང་གི་སྣ་རོལ་ཏུ་ཤི་ན་མཐར་ཐུག་རྫོགས་སོ། །

མ་བྱིན་ལེན་ནི། གཞི་རང་མི་དབང་བར་གཞན་གྱིས་བབྱང་བའི་
རྣམས་ལ་བསམ་པའི་བྱད་པར་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་ཉོན་མོངས་དྲག་གསུམ་གང་
རུང་གི་སྒོ་ནས་ཀུན་སྒོང་ལེན་པར་འདོད་དེ། སྒྱུར་བ་ཐབས་སྣ་ཚོགས་གྱིས་
བྲངས་པས་མཐར་ཐུག་ཐོབ་སྒོ་སྒྲིས་པའོ། །

ལོག་གཡེམ་ནི། གཞི་གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བབྱང་བ་དང་། རང་
གི་ཉེ་དུ་དང་། ཁ་གཤང་ལམ་སོགས་བགྲོད་བྱ་མིན་པ་དང་། རང་གི་ཚུང་མ་
སོགས་བགྲོད་བྱ་ཡིན་ཡང་། ཉེན་རུང་ལྟ་བུ་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤུམ་མ་
དང་བསྟེན་གནས་ལྟ་བུ་རུས་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ཏེ་ཉོན་མོངས་གང་
རུང་གི་སྒོ་ནས་ཀུན་སྒོང་ལོག་གཡེམ་འདོད་དེ། སྒྱུར་བ་དེའི་དོན་ལ་བཙོན་
ཞིང་མཐར་ཐུག་དབང་པོ་གཉིས་སྤྲད་པ་ན་དེར་འགྱུར་རོ། །

རྩུན་སྒྲི་ནི། གཞི་མཐོང་ཐོས་སོགས་བརྒྱད་ལ། སྒྲ་ལུལ་དོན་གོ་བའི་
གང་ཟག་ལ། མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་སོགས་སུ་འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་ཏེ་ཉོན་མོངས་
གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཀུན་སྒོང་རྩུན་སྒྲི་བར་འདོད་དེ། སྒྱུར་བ་ལུས་ངག་གང་
རུང་གི་རྣམ་འགྱུར་བསྟན་ཏེ་མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བའོ། །

སྤྲ་མ་ནི། གཞི་གང་ཟག་གཉིས་ལྟ་བུ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ཏེ་ཉོན་
མོངས་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཀུན་སྒོང་དབྱེ་བར་འདོད་དེ། སྒྱུར་བ་འབྱེད་
ཆོག་བདེན་རྩུན་གང་རུང་སྒྲས་ཏེ་མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བའོ། །

ཆོག་རྩལ་ནི། གཞི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སེམས་ཅན་ལ་དེར་འདུ་

ཤེས་ཏེ་ཉོན་མོངས་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཀུན་སྒྲོང་ཆིག་རྒྱབ་སྤྱོད་པར་འདོད་
དེ། སྦྱོར་བ་ཆིག་རྒྱབ་སྤྱོད་པས་མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བཤོ།

ངག་ཀྱལ་ནི། གཞི་སྤྲུལ་མ་གསུམ་གང་རུང་དུ་མ་གཏོགས་པའི་
དོན་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་ཉོན་མོངས་གང་རུང་དང་ཀུན་
སྒྲོང་བྱང་རྒྱལ་དུ་སྤྱོད་པར་འདོད་དེ། སྦྱོར་བ་བྱི་རོལ་བའི་བསྐྱེད་བཅོས་དང་།
དམག་རྒྱུན་སོགས་འདུ་འཛིའི་གཏམ་སྤྱོད་པ། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་སྦྱོར་དང་
གཞན་ལ་ཁ་བསག་སྤྱོད་པར་བརྟམས་ནས་མཐར་ཐུག་སྤྱོད་བྱེད་པའོ།

བརྒྱབ་སེམས་ནི། གཞི་གཞན་གྱི་འོར་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་། རང་
འོར་ལ་ཆགས་སེམས་དང་གསོག་སེམས། གཞན་འོར་ལ་རོ་སྤྱོད་སེམས་
དང་འཁྱེད་སེམས། རོ་ཆ་ཉེས་དམིགས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སེམས་ཏེ་ཆོས་
ལྷ་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཀུན་སྒྲོང་རང་ལ་བྱུང་ན་སྤྱོད་
པའི་རྩམ་སེམས་ཀྱིས། སྦྱོར་བ་དེའི་དོན་དུ་ཡིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་མཐར་ཐུག་
དེར་སྦྱོན་པའོ།

གཏོད་སེམས་ནི། གཞི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སེམས་ཅན་ལ་དེར་
འདུ་ཤེས་ཤིང་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཞེ་སྤང་གི་སེམས།
མི་བཟོད་པའི་སེམས། རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཡང་ཡང་བྱུང་པའི་འཁོན་འཛིན་
ཀྱི་སེམས། གསོད་བརྟེན་བྱས་ན་ཅི་མ་རུང་སྤྱོད་པའི་འཁྱེད་སེམས། རོ་ཆ་ཉེས་
དམིགས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སེམས་ཏེ་ཆོས་ལྷ་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་གང་
རུང་གི་སྒོ་ནས་ཀུན་སྒྲོང་གསོད་པ་སོགས་བྱ་བར་འདོད་དེ། སྦྱོར་བ་ཡིད་
ཀྱིས་དེར་སྤྱོད་པའོ།

ལོག་སྤྱོད་ནི། གཞི་ཡོད་པའི་དོན་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་ཤེས་བྱ་རི་

ལྷ་བ་བཞིན་མི་ཤེས་པའི་སྐྱོངས་པའི་སེམས་དང་། སྤྲིག་པ་ལ་དགའ་བའི་
དག་ཤུལ་གྱི་སེམས། ལུ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་ཆོས་ལ་ངེས་པར་འཛིན་པ་
རྒྱན་བྱ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས། ལེགས་སྤྱད་དང་མཆོད་སྦྱིན་སོགས་
ལ་མེད་པར་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཉམས་པའི་སེམས། རོ་ཆ་ཉེས་དམིགས་
བྱེད་གཞོན་གྱི་སེམས་ཏེ་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་
ཀུན་སྐྱོང་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་འདོད་དེ། སྦྱོར་བ་དེའི་དོན་ལ་ཡིད་གྱིས་
ཚོལ་ཞིང་། མཐར་ཐུག་ཐག་བཅད་པའོ།

ལས་འབྲས་སྡེ་ཡང་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། ཉག་དང་མངོན་པར་
ཞེན་དང་གཉེན་པོ་མེད། ཡོན་ཏན་གཙོ་ལྡན་གཞི་ལས་བྱང་བའི་ལས། དགེ་
དང་མི་དགེ་ནམ་ལྡེ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཞེས་བྱས་ཉག་ཏུ་བྱས་པ། མངོན་པར་ཞེན་
པ་སྟེ་ཀུན་སྐྱོང་ཤུགས་དག་པོས་བྱས་པ། དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་གི་གཉེན་པོ་
སྟེ་ལྷོག་ཕྱོགས་མེད་པར་བྱས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་མཁན་
སྟོབ་དང་། བན་འདོགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་མ་སོགས་ལ་དགེ་སྤྲིག་རྒྱུང་
བྱས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོ་འབྱིན་པས་ནམ་སྦྱིན་སྟེ།

ལས་ལམ་བརྩུ་བོ་དེ་ཡང་སྡེ་ཡང་ནི། ལུས་དག་གི་བདུན་སྡེ་མ་སྡེ་
མ་སྟེ། བྱི་མ་བྱི་མ་ཡང་། ཡིད་གྱི་གསུམ་བྱི་མ་བྱི་མ་སྟེ། སྡེ་མ་སྡེ་མ་ཡང་བས།
དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཤུགས་དག་པོས་བྱས་པ་སྟེ། བ་མ་སོགས་ཡུལ་གཉན་
པོར་བྱས་པ་ནམས་སྟེ།

དེའི་ནམ་སྦྱིན་གྱི་འབྲས་བྱ་ནི། དུག་གསུམ་དག་པོས་བྱས་པ་
དཔྱལ་བར་སྟེ། འབྲིང་གིས་བྱས་པ་ཡི་དྲགས། རྒྱུང་བྱས་པ་དུད་འགྲོར་
སྟེ།

བརྩ་བོ་སོ་སོའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་ནི། རིམ་བཞིན་ཆོ་མུང་བ།
ལོངས་སྟོང་དབུལ་བ། རྩེ་མ་སྤང་དུ་མི་བཏུབ་པ། མི་ཁ་སྤང་བ། མཛེས་
བཤེས་ཉུང་བ། མི་སྦྲན་པ་མང་དུ་ཐོས་པ། ཆོག་མི་བཅན་པ། ཡིད་གྱི་རེ་བ་
མི་འབྲུབ་པ། འཛིགས་པ་ཆེ་བ། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལ་མོངས་པ་བརྩམས།

བདག་པོའི་འབྲས་བྱ་ནི། རིམ་བཞིན་སྦྲན་སོགས་མཐུ་ཆུང་བ། ལོ་
འབྲས་ཉུང་དུ་ར་འཁྱར་བ། གནས་འདམ་རྩལ་དང་ལྷན་ལྷན་དུ་ཁྱར་བ། སློ་
བྱིད་དང་འཛིགས་པ་ཆེ་བ། ས་སྟོགས་ཁོད་མི་སྟོམས་ཤིང་བཞོད་དཀའ་བ།
སྟོང་དུ་མ་དང་ཆེར་མ་སོགས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མང་བ། ལྷོན་ཤིང་ལ་འབྲས་
བྱ་མི་ཆགས་པ། སུན་ཆོགས་རྣམས་རིམ་གྱིས་འགྲིབ་པ། ཉན་འཁྱུག་འབྱུང་
བ། མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱིས་འཆོ་བ། རྒྱ་འབྲས་གོ་ལྟོག་པར་འཁྱར་བའོ།

ནམ་སྟོན་དང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་རང་ལ་འབྱུང་བ་དང་།
བདག་འབྲས་དེ་གནས་པའི་ཡུལ་ལ་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་མི་དགེ་བ་བརྩ་
རང་ལ་སྟོང་འདོད་གང་ཡོད་པ་དེའི་གཞི་བསམ་པ་སྟོར་བ་རྣམས་གསལ་
བཏབ་ནས་མདོན་གྱི་དུ་བྱུང་བ་ན། སྤར་པན་ཆད་ཁོ་ངོ་མ་ཤེས་པར་ལས་
མང་དུ་བསགས། ད་ནི་ཀུན་སྟོང་ནམ་བུར་བ་ཅམ་ནས་འགོག་པར་བྱའོ་
སྟམ་དུ་བསམ་ལ་དེ་དག་འགོག་པ་ལ་བསྐབ་པོ།

གཉིས་པ་ནི། མི་དགེ་བ་བརྩ་གོ་ལྟོག་པ་ནི་དགེ་བ་བརྩ་ཡིན་ལ།
སྟོག་མི་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། གཞི་སྟོག་ལྷན་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ནས།
ཆགས་མེད་སྤང་མེད་གཉི་ཕྱག་མེད་པ་གསུམ་གང་རུང་གི་སྟོན་ནས། ཀུན་
སྟོང་སྟོག་མི་གཅོད་པར་འདོད་དེ། སྟོར་བ་དེའི་དོན་ལ་བཅོན་ཞིང་། མཐར་
ཐུག་སྟོག་གཅོད་པ་ལས་བསྐྱོག་ཟིན་པའོ། །དེས་གཞན་ལ་ཡང་འདྲ།

ནམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། ལྷ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། བདག་
པོའི་འབྲས་བུ་ནམས་ཀྱང་མི་དགེ་བ་དེ་དག་ལས་གོ་བསྒྲིག་པ་ཡིན་ལ།
དཔེར་ན་སྒོག་གཅོད་པ་སྤང་བའི་ནམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་མིར་སྟེ། ལྷ་མཐུན་
གྱི་འབྲས་བུ་ཆེ་རིང་། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་སྤྲན་དང་བཟའ་བརྟུང་རྒྱས་པ་
ཆེ་བ་འབྱུང་། དེས་གཞན་རིགས་འགྲོ། གཞི་ནས་མཐར་ཐུག་གི་བར་སྤྱིག་
སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ལས་ནི་གཅིག་ཏུ་གནག་པའི་ལས་ཡིན་པས་སྤང་བ་
དང་། མང་པོའི་སྒོག་སྟོབ་པའི་དོན་དུ་གཅིག་གི་སྒོག་གཅོད་པ་ནི་ལས་ནག་
ཀྱང་ནམ་སྤྲིན་དཀར་བས་སྤང་བ་དང་། མང་པོ་གསོད་ཕྱིར་མ་ཆགས་པའི་
སྤྲིན་པ་ལྟ་བུ་ལས་དཀར་ཀྱང་ནམ་སྤྲིན་ནག་པས་སྤང་བ་དང་། གཞི་ནས་
མཐར་ཐུག་གི་བར་དགེ་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ནམས་ནི་གཅིག་ཏུ་དཀར་བའི་
ལས་ཡིན་པས་མཆོག་ཏུ་སྤང་བ་དང་། འདི་དག་གིས་དཀར་ནག་འདྲིས་
མས་ཀྱང་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱག་འདྲིས་མར་འབྱིན་པའི་ཚུལ་དང་། ལྷ་མཆོན་
ནམས་ཞིབ་ཏུ་བསམ་ནས་སྤང་སྤང་བཤོ། །

ཁྱད་པར་དུ་ལམ་ལྷུར་དུ་སྟེ་བ་ལ་ནམ་སྤྲིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་
དང་ལྷན་པའི་རྟེན་ཐོབ་དགོས། ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་དེའི་རྒྱ་ལ་འབད་དགོས་
པས། གཞན་གྱི་སྒོག་སྟོབ་པ་དང་། རྟེན་ལ་མར་མེ་འབུལ་ཞིང་བཟོད་པ་
བསྐྱོམ་པ། མཁན་སྟོབ་སྒོགས་གཞན་ལ་བྲན་ལྟར་གྲས་པ། སྤྲིན་པ་ལ་བཅོན་
པ། དག་བག་དང་ལྷན་པ། མཁན་སྟོབ་དང་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་ཅིང་
རང་ལ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་སྟོན་ལམ་འདེབས་པ། འབྲས་བུ་མི་དབྱུང་ཞིང་
བྱད་མེད་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ། གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་མི་རྒྱས་པ་ལ་བསྐྱབ་
གོགས་བྱེད་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ནམ་སྤྲིན་ནི་རིམ་བཞིན། ཆེ་རིང་བ། ལ་དོག་བཟང་

བ། རིགས་མཐོ་བ། དབང་ཕྱག་ཕྱན་སྤམ་ཆོགས་པ། ཆིག་བཅུན་པ། དབང་ཆེ་
བར་གྲགས་པ། སོར་སྦྱེ་བ། སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ནམས་འབྱུང་བས། དེ་དག་ལ་
མོས་སྦྱོའི་བསམ་པ་ནན་ཏན་བྱ། དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་ལ་དཔུང་འཛོག་གཉིས་
ཀའི་སྟོན་ཞིབ་ཏུ་བསམ་པས། ཉེན་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་ལ། མི་
དགེ་བ་བཅུས་མ་གོས་ཤིང་གསར་དུ་མི་གསོག་པ་ཞིག་དགོས་འདུག་ཀྱང་།
ཆེ་འདིར་ཡང་སྤྲིག་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་བསགས། དེས་ཆ་ཙམ་དུ་ཡང་འགན་
མི་རུས་པའི་སྤྲིག་པ་རང་གཅིག་ཤུའི་དོན་དུ་མ་ཟད། དཔོན་གྲོགས་སྤྱན་
རླབས་མེད་གཡོག་འཁོར། རྩེ་དགོན་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་སྤྲིག་པ་གངས་
མེད་བསགས་པ་དེ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ཁྱེད་ཀྱིས་བྲམ་ཟེ་དགེ་སྦྱོང་ལྟ་དང་
ནི། མགོན་དང་ཡབ་ཡུམ་དག་དང་བཅུན་མོ་དང་། འཁོར་གྱི་སྦྱང་དུ་འང་
སྤྲིག་པ་མི་བགྱི་སྟེ། དཔུལ་བའི་ནམ་སྤྱིན་སྐལ་ལོད་འགའ་མ་མཆིས། ཞེས་
སྤྲིག་པའི་ནམ་སྤྱིན་བགོ་བྱར་མེད་པར་རང་གཅིག་བྱས་ཐྱོང་དགོས་ལ། ཐྱོང་
ངས་ཀྱི་ལས་ནི་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པར་ཆོས་མཛོད་པ་ལས་བཤད་
པས། ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་པ་འདྲ་སྟམ་དུ་ཡིད་སྦྱོང་སྦྱོང་
པོར་གྱུར་པ་ན། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེས་དང་ངས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་བཀའ་
སྟལ་པའི་ཐོག་པ་འོག་མར་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་། ངས་དོན་དུ་མཆོམས་མེད་
བྱས་ཀྱང་བཤགས་སྟོམ་བྱས་པས་འདག་རུས་པར་གསུངས་པས། བཤེས་
སྤྲིངས་ལས། གང་ཞིག་སྟོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། བྱི་ནས་བག་དང་
ལྡན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། ཁྲོ་བ་སྤྱིན་བྲལ་ལྟ་བུར་ནམ་མཛེས་ཏེ། དགའ་བོ་
སོར་སྦྱེང་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན། ཞེས་གཙུང་དགའ་བོ་རྒྱུང་མ་ལ་
ཏ་ཅང་ཆགས་པ་དང་། སོར་སྦྱེང་གིས་མི་དགྲ་བརྒྱ་གོ་དགྲ་བསད་པ་དང་།

མ་སྐྱེས་དགའ་ཡེ་རྒྱལ་པོ་བསད་པ་རྣམས་ཀྱང་བཤགས་པས་འདག་ཅིང་།
སྲ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། བདེ་བྱེད་ཀྱིས་མ་བསད་པ་ཡང་
དག་ནས། དཔྱལ་བར་དར་གྱི་གྲ་གྲ་བརྒྱབས་པ་ཙམ་སྐྱེས། དེ་ནས་ལྟར་སྐྱེས་
ཏེ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་བཤད་པས་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
པར་བཤད། དེ་རྣམས་དང་འབྲ་བ་ཞིག་མ་བྱུང་ཡང་ངན་འགྱུར་སྒོ་ཞིགས་
པ་ཞིག་བྱེད་སྐྱམ་པའི་ངེས་འབྱུང་དག་པོ་དང་བཅས། བཤགས་ཡུལ་གྱི་
སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་འགྲམ། དེ་དག་ལ་དཀོན་མཆོག་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
འཛིག་ཅིང་། སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་རྟེན་གྱི་སྟོབས་དང་།
སྲར་བྱས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་ལ་དུག་ཁོང་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུས་འགྱུར་ཅིང་། གསེར་
འོད་བཤགས་མདོ་ལྟ་བུ་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནི། རྣམ་པར་སུན་འབྱེན་པའི་
སྟོབས་དང་། ཕྱིན་ཆད་སྟོག་ལ་བབས་ཀྱང་མི་བྱེད་སྐྱམ་པའི་སྟོམ་སེམས་
ནི། ཉེས་པ་ལས་སྦྲར་བསྐྱོག་པའི་སྟོབས་དང་བཅས་ནས། རྗེ་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོས་མཛད་པའི་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་པ་དང་། འཕགས་པ་བྱང་པོ་
གསུམ་པའི་མདོ་དང་། གཞུངས་སྒྲགས་ཟབ་མོ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་མཆན་བརྗོད་པ་དང་། ཕྱག་འཆལ་བ་ནི་ལག་ལེན་དངོས་ཡིན་ནོ། །རབ་
བྱུང་ཡིན་ན་སྐབས་འདིར་སྐྱེ་བཤགས་དང་། རང་རང་གི་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱང་
བྱའོ། །ཐུན་མཆམས་སུ་མདོ་སྒྲིག་པ་དང་། རྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་དང་ཉན་པ་
སོགས་དང་། སྐྱེ་གཞུགས་བཞེངས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་སོགས་
ནི་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྟོད་པའི་སྟོབས་དང་བཅས་སྒྲིག་པ་དག་པའི་རྟགས་མ་
བྱུང་བར་དུ་འབད་པར་བྱའོ། །

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་སྐོར།

གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སློ་སྦྱོང་བ་ནི།
སྤར་མི་དགོ་བཅུ་སྟོང་དང་། སྐྱབས་འགོའི་ལམ་དེ་དག་ཉམས་སུ་སྒྲངས་
པས་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་བདེ་འགོར་སྐྱེས་ནས། རེ་ཞིག་ངན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐལ་
མྱོང་མ་དགོས་ཀྱང་། སྦྱོང་འཇུག་ལས། བདེ་འགོར་ཡང་དང་ཡང་འོངས་
ཏེ། བདེ་བ་མང་པོ་སྤྱད་སྤྱད་ནས། ཤི་ནས་ངན་སོང་སྐྱུག་བསྐལ་ནི། །ཡུན་
རིང་མི་བཟད་ནམས་སུ་ལྷུང་། །ཞེས་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་མ་སྤང་བའི་དབང་
གིས་མི་དགོ་བའི་ལས་མི་གསོག་པའི་ངེས་པ་མེད་ལ། ལས་བསགས་ན་སྤར་
ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་དགོས་ཚུལ་བསམ་ལ། དེས་ན་ད་ལྟ་ལས་ཉོན་གཉིས་ཀྱིས་
འཁོར་བར་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པ་ནི་བཅིངས་
པ་ཡིན་ཞིང་། འཆིང་ཚུལ་ནི། སྐྱེས་བུ་འཆིང་བྱ་དང་། ཉོན་མོངས་དང་ལས་
གཉིས་འཆིང་བྱེད། འཆིང་བྱེད་དེས་བདག་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྷའི་ངོ་
མོར་དབྱེར་མེད་དུ་འཆིང་བར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ལས་གྲོལ་ཙམ་མམ་དེའི་
བག་ཆགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཟད་ཙམ་ནི་ཐར་པ་ཡིན་པས། དེ་ཐོབ་
པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སློབ་སྦྱོང་
པ་དང་། དེར་བཞོད་པའི་ལམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྐྱུག་ཀྱན་གཉིས་
ཀྱི་སློན་ནས་བསམ་པ། ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སློན་ནས་བསམ་
པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྐྱུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་དང་།

ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འབྲུག་རིམ་བསམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མི་དང་།
བདེ་འགྲོ་གཞན་གཉིས་དང་། རིགས་དྲུག་སྐྱེན་མོངས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
བསམ་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་བདུན།

དང་པོ་སྐྱེ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནི། སློབ་སྦྱངས་ལས། ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་
དྲི་ང་མི་གཙང་བཅེར་བས་འགགས། །རབ་ཏུ་དོག་པ་སྐྱེན་ནག་ཐིབས་པོར་
འབྲུག་པ་ཡི། །མངལ་གནས་དབྱལ་བ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་དེ་ཞུགས་ནས། །ལྟས་
ཡོངས་བསྐྱམས་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཆེན་པོ་གནག་དགོས་སོ། །ཞེས་མངལ་སྐྱེས་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སོ་བའི་འོག་ཡོང་ཀའི་སྟེང་ན་ཁ་སྐྱེལ་ཆོགས་ལ་བལྟས་
ནས་དྲི་ང་ཞིང་མི་གཙང་བའི་ལྷན་ལྷན་གྱི་ཁྲིད་དུ་ཡོད་པ་ལས། རིམ་གྱིས་
མེར་མེར་པོ་ནས་རྒྱང་ལག་འབྲུས་པའི་བར་སྐྱབས་སུ། མས་བཟའ་བདུང་ཆ་
བ་བཞེན་ན་མེ་དོང་དུ་བརྟུག་པ་ལྟ་བུ། གང་བ་བཞེན་ན་འབྲུགས་སྐྱབས་སུ་
གནས་པ་ལྟ་བུ། མཆོང་པ་དང་བརྟུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་གཡང་ལ་ལྷུང་
བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་བ་སོགས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དྲག་པོ་ཐྱོང་བཞིན་དུ་ཞུག་
ཉིས་བརྒྱ་རེ་དྲུག་སོང་བ་ན་ལས་ཀྱི་རྒྱང་གིས་མགོ་ཐུར་དུ་བསྐྱེན་ཏེ། མངལ་
སྟོའི་རུས་པ་ཤིན་ཏུ་དོག་པ་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་ཆོ་བ་ལང་གི་པགས་པ་
དམར་བཤུས་བྱས་པ་ལ་སྦྱང་མ་མཆུ་རྟོན་གྱིས་ཐོས་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
དྲག་པོ་ཐྱོང་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ལ། སྐྱེས་ནས་ཀྱང་རེ་ཞིག་སྟན་འཇམ་པ་ལ་བཞག་
ཀྱང་ཆེར་དོང་དུ་བརྟུག་པ་ལྟ་བུའི་ཆ་གང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱང་དུ་ཅམ་ཡང་
བཟོད་དཀའ་ཚུལ་བསམ་པ་ལ། ད་ལྟ་རང་ཤོང་གི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་ནང་
དུ་རྒྱུད་དེ་སྟེང་འོག་མི་གཙང་བས་གང་བར་གྱུར་ན་ཞག་གཅིག་ཀྱང་བཟོད་
ཐབས་མེད་པ་དེས་ན། བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་སྐྱུགས་ནད་ཅན་གྱིས་ཟས་

མཐོང་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲུགས་ལོག་ལོག་མ་བྱུང་བར་དུ་བསྐྱོམ་གསུང་།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། རྒྱ་བས་གཟུགས་སྒྲུག་གཟུགས་
མི་སྒྲུག་པར་བྱེད། རྒྱ་བས་གཟི་བཅིང་འཕྲོག་ཅིང་མཐུ་སྟོབས་འཕྲོག་ རྒྱ་
བས་བདེ་བ་འཕྲོག་ཅིང་བརྟམ་པར་བྱེད། རྒྱ་བས་འཆི་བྱེད་རྒྱ་བས་མདངས་
ཀྱང་འཕྲོག་ ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་བའི་སྒྲུག་བསལ་ནི། སྒྲ་དཀར་ཁིང་
ལུས་གྲག་པ། ལུས་བཞིན་གཉེར་མས་ཁིངས་པ་སོགས་ལུས་ཀྱི་མཐུ་ཉམས་
ཚུལ་བསམ་ནས། སྒྲར་དར་བབས་ཀྱི་དུས་སྒྲ་ནག་པ། ལུས་བྲང་བ། དགས་
པ་ལ་གཉེར་མ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ལུས་དེ་ལྟ་བུ། ད་ལྟ་ལུས་མ་འཕོས་ཀྱང་
འཕོས་པ་དང་བྱུང་མེད་པ་བཞིན་སོང་། ཆེ་ཡང་ཉམས་ནས་ལོ་ལྷ་ཞག་མང་
སོང་རིམ་གྱིས་མར་ངོའི་ལྷ་བཞིན་ནམ་པར་འགྲིབ་ནས། འཆི་བདག་གི་ཁར་
ཚུད་པར་འདུག་སྟམ་པའི་སྒྲིབ་དང་། ལུས་ཀྱི་མཐུ་ཉམས་པས་ལྡང་ན་ཤིང་
ཅ་གནམ་དུ་འདོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྩོད་ན་ས་སྒྲེའདོགས་ཐག་ཆད་པ་ལྟར་
རྩོད་དགོས། འགྲོ་ན་གོམ་པ་འཁྱོར། སྒྲ་ན་དག་ལྡབ་ལྡིབ་དུ་སོང་བ་དང་།
དབང་པོ་ནམས་ཉམས་པས་མིག་ན་སོགས་ཀྱིས་མཐོང་ཐོས་ཚུལ་བཞིན་མི་
འོང་། བཅིང་ངེས་ཆེ། དུལ་ལ་ལོངས་སྟོད་པ་ཉམས་པས་སྒྲར་བའི་ཆོད་
ཅམ་ཐོས་ན་ལུས་ཀྱིས་མི་མཚུན་པར་ནད་སྒྲིབ་ཚུལ་བསམ་གསུང་།

གསུམ་པ་ན་བའི་སྒྲུག་བསལ་ནི། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། དཔེར་
ན་རྒྱ་བས་སྒྲུང་དང་ཁ་བ་ཆེ། རྒྱ་ཤིང་གེལ་བ་ནགས་སྒྲན་མདངས་ཀྱང་
འཕྲོག་ དེ་ལྟར་ནད་འདིས་འགྲོ་བའི་མདངས་འཕྲོག་ཅིང་། དབང་པོ་བྱངས་
དང་སྟོབས་ནི་ཉམས་པར་བྱེད། ཅིས་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་འཁྲུག་པས། ཟུག་
གཟེར་སོགས་གདུང་བ་སྣ་ཆོགས་པས་ཉམ་ཐག་པས་ལུས་ཀྱི་ཤ་ལྷ། དགས་

པ་བསྐྱམས་ཤིང་བསྐྱལ་བསྐྱོད་དཀའ། ཟས་སོགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྤྱད་དུ་མི་
ཉྱེས། སྤྲོད་དང་གཏར་གྲེག་སོགས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནམས་དབང་མེད་དུ་
སྤྱད་དགོས། ཉན་མ་འཆོ་ན་ཤི་དོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བསམ།

བཞི་པ་འཆི་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། འཆི་
དང་འཕོ་དང་འཆི་འཕོ་དུས་བྱེད་པ། །པངས་ཤིང་སྤྱག་པའི་སྐྱེ་བོ་རྟག་ཏུ་
འབྲལ། །ཕྱིར་མི་འོང་ཁིང་ཕྱད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཤིང་ལས་ལོ་འབྱུལ་
འབྲེལ་ཁིང་ལྷང་རྒྱན་མཚུངས། །ཞེས་ནད་ལས་གྲོལ་ན་དཀའ་བ་སྤྱད་རིན་
ཆོག་ནའང་། བལ་ཆེར་ནི་ཐབས་སྣ་ཆོགས་བྱས་ཀྱང་ནད་རྗེ་ཆེར་སོང་ནས།
སྤྲོད་པས་བོར། མོ་བོན་གྱིས་བསྐྱུས། གཉེན་བཤེས་གྱིས་མཐའ་བསྐྱོར་ནས་
ལྷ་ངན་དང་། ཤི་དགེ་དུར་འདེབས་གྱི་གཤོམ་ར་འདིང་། རང་ཉིད་བཀྲག་
མདངས་ཉམས། །ཁ་བསྐྱམས། མཚུ་བརྗེས་སྤྲོ་ཞོམ། མིག་ཀོང་མོར་སོང་།
དབྱགས་བརྟེགས། སྤར་བྱས་གྱི་སྤྲིག་པ་ལ་འགྱོད་པ་དང་། གཉེན་བཤེས་
འཁོར་གཡོག་ནོར་རྗེས་ཀུན་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་གཏན་
བལ་བྱས། གཅེས་པར་བསྐྱུངས་པའི་ལུས་ཀྱང་བཞག་ནས་འགོ་དགོས་པའི་
སྤྱག་བསྐྱལ་ཚུལ་བསམ།

ལྷ་པ་དགའ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི། དགའ་མི་སྤྱག་པ་ཞིག་
གིས་ལུས་སྟོག་གཏམ་དོན་སོགས་ལ་གཞོད་པ་བྱས་དོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་
དང་། དེར་མ་ཟད་མི་མཛའ་བ་ཞིག་དང་གནས་ཁང་གཅིག་ཏུ་གནས་ཀྱང་
ཡིད་མི་བདེ་བ་ནག་ཡོ་རེ་བ་དང་། དེ་གཞན་དུ་ཕྱིན་ན་ནམ་ལངས་པ་ལྟ་
བུ་འབྱུང་ཚུལ་བསམ།

དུག་པ་གཉེན་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི། གཉེན་བཤེས་ཤིན་

ཏུ་མཛའ་བ་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བ་ན། དེའི་ཡོན་ཏན་དང་སྤྱན་སྦྱུང་ཆོགས་
པ་དན་ཏེ་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྦྱག་བསྐྱེལ་ཁྱོད་ཚུལ་བསམ།

བདུན་པ་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱག་བསྐྱེལ་ནི། ཆོང་པ་དང་
ཞིང་ལས་པ་སོགས་ཀྱང་ཆོང་ཟོག་སྟོར་བ་དང་ལོ་ཏྲོག་སད་སེར་གྱིས་བཅོམ་
དོགས་པ་དང་། དབུ་གཙོ་དང་ཞང་སྟོན་རྣམས་ཀྱང་དག་མ་ཐུལ། གཉེན་མ་
འཁྱོངས་དོགས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཉེན་པོ་ཞན་པས་ཚུལ་བྲིམས་མགོ་
མི་ཐོན་པ་དང་། ཤེས་རབ་དམན་པས་ཐོས་བསམ་གྱི་བྱ་བ་མ་བྱུབ་པ་སོགས་
གྱི་སྦྱག་བསྐྱེལ་བསམ། མདོར་ན་ཁ་དྲག་པོ་ཞན་པོར་སོང་བ། བྱག་པོ་སྤྱང་
པོར་སོང་བ། མང་པོ་ཉུང་དུ་སོང་བ་སོགས་རྒྱལ་ཁམས་ལ་བརྟགས་ན་སྤར་
གྱི་ས་ན་མི་འདུག་པས། མི་ལུས་འདི་ཡང་སྦྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་
ཡིན་ཚུལ་ལ་ཁྱོད་བ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་མ་སྦྱོས་བར་དུ་བསྒྲེལ་གསུང་།

གཉིས་པ་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྦྱག་འཕྱར་
བ་དང་། རྟན་ལ་མི་དགའ་མེ་ཏྲོག་ཕྱིང་བརྟེན་དང་། ཞོས་ལ་ངི་མ་ཆགས་
དང་ལུས་ལ་ནི། སྟོན་ཆད་མེད་པའི་རྩལ་འབྱུང་ཞེས་བགྱི་བ། མཐོ་རིས་
འཆི་འཕོ་སྟོན་བྱེད་ལྷ་ལྷས་ལ། ཞེས་འདོད་ལྷ་འཆི་བར་ཉེ་བའི་ཆོ། ལུས་
གྱི་བཟླ་མཛད་ས་ཉམས་པ། རྟན་ལ་འདུག་སྟོང་མི་འདོད་པ། མེ་ཏྲོག་གི་
ཕྱིང་བ་བརྟེན་པ། ཞོས་ལ་ངི་མ་ཆགས་པ། ལུས་ལ་སྟོན་ཆད་པའི་རྩལ་
འབྱུང་བ་ནི་འཆི་ལྷས་ལྷ་དང་། ལུས་ཀྱི་འོད་ཚུང་དུར་སོང་བ། ལྷས་ཚུ་ལུས་
ལ་ཆགས་པ། ཞོས་རྒྱན་ལས་སྦྱ་མི་སྟན་པ་འབྱུང་བ། མིག་གི་རྩི་མ་འབྲབ་པ།
ཡུལ་གཅིག་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་ལྷ་ནི་ཉེ་བའི་འཆི་ལྷས་དང་། དེ་བཅུ་འཆི་ལྷས་
སུ་རིག་ནས་སྦྱག་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཉུང་པར་སྐྱབས་གསུམ་པ་ཞེས་པ། གང་

ནས་སྦྱིས་དང་། གང་དུ་སྦྱིས་འཇུར་ཡང་བརྟགས་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པས། དེ་
རྗེས་དཔུལ་བར་སྦྱེ་རེས་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། དཔུལ་བར་སྦྱིས་པ་དང་ཁྱད་པར་
མེད་པ་ལྟ་བུའི་སྦྱག་བསུལ་དག་པོ་མི་བཟད་པ་ལྟའི་ཞག་ལྷ་སོགས་སུ་ཁྱོང་
ཞིང་། ལྟའི་ཞག་ལྷ་ཉུང་ཤོས་ལའང་མི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ཡོད་པས་སྦྱག་
བསུལ་ཡུན་རིང་དུ་ཁྱོང་ཚུལ་བསམ། གཞན་ཡང་ལྟ་བུ་སོད་ནམས་ཆེ་བ་
མཐོང་བས་ཚུང་བ་སྤྲོད་པ་དང་། སྦྱོབས་ཆེ་བས་ཚུང་བ་གནས་གཞན་
དུ་སྦྱོད་པ་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་དང་འཐབ་པའི་ཆོ། ལུས་ལ་གཙོད་པའི་གྱི་སྦྱག་
བསུལ་སྤྲོ་ཆོགས་ཁྱོང་ཚུལ་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་ནམས་ཀྱང་ལྟའི་སུན་ཆོགས་ལ་
ཕྱག་དོག་གིས་རྒྱད་འབྲུག་སྟེ་སྦྱག་བསུལ་བ་དང་། ལྟ་དང་འཐབ་པས་ལུས་
གཙོད་པའི་གྱི་སྦྱག་བསུལ་སྤྲོ་ཆོགས་ཁྱོང་ཚུལ་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་
ན་མངོན་གྱུར་གྱི་སྦྱག་བསུལ་མེད་ཀྱང་། རྒྱ་མཚོའི་གཟིངས་ཀྱི་ཕྱག་རོན་
སྤར་གཟིངས་ལ་འཁོར་བ་བཞིན། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་འཕེན་པ་བཟད་པ་ན་གི་
ནས་སྤར་ཡང་འདོད་པར་སྦྱག་བསུལ་སྤྲོ་ཆོགས་ཁྱོང་ཚུལ་བསམ།

གསུམ་པ་ནི། འཁོར་བ་འདི་ལས་མ་གྲོལ་བྱིན་སྦྱག་བསུལ་བྱི་
མ་འཕེན་པ་ནི་འགྲུབ་པའི་སྦྱག་བསུལ། ཆེ་འདིའི་སྦྱེ་ཆ་ན་འཆིའི་སྦྱག་
བསུལ་ནི་བྱབ་ཟེན་པའི་སྦྱག་བསུལ། མ་འབྲས་ལ་ཆ་ཆུས་རེག་པས་སྦྱག་
བསུལ་ཆེར་སོང་བ་ལྟ་བུ་ནི་སྦྱག་བསུལ་གྱི་སྦྱག་བསུལ། བྱིན་པས་ངལ་བ་
ན་བསྐད་པས་བདེ་བ་ཅུང་ལྱུང་ཡང་། བསྐད་ཡུན་རིང་བའི་སྦྱག་བསུལ་ལྟ་
བུ་ནི་འཇུར་བའི་སྦྱག་བསུལ། འབྲུགས་སྦྱབས་སུ་རྒྱུད་པ་ཞིག་དེ་ལས་མ་
ཐར་བར་དུ་རྫོ་བ་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཉལ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྦྱག་བསུལ། ཉེར་
ལེན་གྱི་སྤང་པོ་སྤངས་བྱིན། ད་ལྟའི་སྤང་པོ་འདི་ལ་བཞེན་པའི་སྦྱག་བསུལ་

མྱོང་ཁིང་། ཕྱི་མའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་འདྲེན་པ་ལས་འོས་མེད་པར་བསམ།

སྐྱལ་བསྐྱལ་བྱལ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ས་ནི་བྱ་ཉིད་མ་ནི་ཆུང་མ་ཉིད། སྦྱོ་བོ་དགར་གྱུར་པ་དག་བཤེས་ཉིད་དང་། རྒྱུག་པ་ཉིད་དུ་མཆི་བས་དེ་སྤྲད་དུ། འཁོར་བ་དག་ན་ངེས་པ་འགའ་མ་མཆིས། ཞེས་སྦྱོ་བ་འཕྲོས་པས་ས་མ་དག་གཉེན་གོ་རྒྱུག་པར་མ་ཟད། ཆོ་འདྲིར་ཡང་ལོ་སྤྱ་མའི་གཉེན་དགར་འཇུར་བ་དང་། དག་གཉེན་དུ་འཇུར་བ་དང་། རྒྱ་བ་སྤྱ་མའི་གཉེན་ཕྱི་མའི་དགར་འཇུར་བ་དང་། སྤྱ་མའི་དག་ཕྱི་མར་གཉེན་དུ་འཇུར་ཚུལ་མཐོང་བས་དག་གཉེན་སོགས་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་བསམ།

ཆོག་མི་ཤེས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་མཛེ་ཅན་སྤྱོད་བྱས་ཉིན་པ་ནི། བདེ་བའི་དོན་དུ་མེ་ལ་ཀུན་བསྟེན་ཀྱང་། ཞི་བར་མི་འཇུར་དེ་དང་འབྲས་བར་ནི། འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་པའང་མཁྱེན་པར་མཛོད། ཅེས་སྟོན་ཆད་རབ་ལྟའི་བདུད་རྩི། བར་མ་མའི་རྩ་ཞོ། ཐ་མ་མི་གཙང་བ་དང་ཁྲོ་ཆུ་ཁོལ་མ་སོགས་རྒྱ་མཆོ་ལས་མང་བ་འཕྱང་མོད་ཀྱང་། བཟང་པོས་ཆིམ་སྟེ་ཆོག་ཤེས་དང་། ངན་པས་སུན་ཏེ་ཞེན་ལོག་མ་བྱུང་ཁིང་། ད་དུང་ཡང་ཆོག་མི་ཤེས་པར་འཕྱང་བར་འཇུར་ཚུལ་བསམ།

ལུས་ཡང་ཡང་འདྲོར་བ་ནི། ལྷ་ངན་བསལ་བ་ལས། སན་ཚུན་འཐབ་དང་ཚོད་པའི་ཕྱིར། མགོ་བོ་བཅད་པ་གང་ཡིན་པ། སྤྱངས་ན་དེ་ལྟར་མཐོ་བ་ནི། ཆངས་པའི་འདིག་ཉིན་ལས་ཀྱང་ཐལ། ཞེས་ནད་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ས་ལུས་དོར་བ་གཞན་པར་ཞོག ། མཆོན་གྱིས་གཏུབས་ཏེ་ཤི་བའི་མགོ་བོ་རྣམས་སྤྱངས་ན། ཆངས་པའི་འདིག་ཉིན་ལས་མཐོ་བ་དེ་སྟེད་ཅིག་

དོར་ན། ད་དུང་འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་ན་ལུས་ཡང་ཡང་འདོར་དགོས་ཚུལ་
བསམ།

མངལ་སྒོ་གངས་མེད་འགྲིམ་པ་ནི། མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ཤུག་ཆོག་
གྲ་ཙམ། རིལ་བུར་བགངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མི་འགྱུར། ཁྱེས་རང་གི་མ།
དེའི་མ་ཁྱེས་བགང་བའི་ཆེད་དུ་ས་ཆེན་པོ་འདི་རིལ་བུ་རྒྱང་དུ་བྱས་ནས་
བགང་ཡང་གངས་མི་ལངས་ལ། ས་ཡིས་མི་ལངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་གི་
མ་རྒྱང་བའི་གངས་ཀྱང་བགང་མི་ཐུབ་ལ། མ་དེ་སྟེད་ཀྱི་མངལ་མི་གཙང་
བར་ཉལ་དགོས་བྱུང་སྟམ་དུ་བསམ།

མཐོ་དམའ་མ་ངེས་པ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་འཇིག་རྟེན་མཆོད་འོས་ཀྱིས་
ནས་ནི། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱིར་ཡང་ས་སྟེང་ལྷང་། །འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་
ཉིད་དུ་ཀྱར་ནས་ཀྱང་། །འཁོར་བ་དག་ཏུ་ཡང་བྲན་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཁྱེས་
ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་། །འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་
ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་། །སྒར་བྱས་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་མ་ཟད་པར་གསོས་
འདེབས་བྱུང་ན། །ཡང་བྲན་དང་ངན་སོང་སོགས་དམན་པའི་གནས་སུ་སྒྲི་
བར་འགྱུར་བ་དང་། །འཇིག་རྟེན་སྤང་བར་བྱེད་པའི་ཉི་ཟླ་ཡང་ཐུན་པའི་
སྒྲག་རུམ་དུ་སྒྲི་དགོས་ཚུལ་དང་། །སྟོབས་འབྱོར་སོགས་ཀྱི་དེགས་པས་ཚོུས་
པ་མང་པོ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་ཆད་ལས་སོགས་ཀྱིས་བཅོམ་པས་མངའ་ཐང་དང་
བྲལ་བའི་ཚུལ་བསམ།

ཐམས་ཅད་ཤུལ་དུ་ལུས་འགོ་བ་ནི། སྦྱོད་འཇུག་ལས། ལུས་འདི་
གཅིག་བུ་བྱུང་བ་ཡང་། །ལྟན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་ཤ་རུས་དག །ཞིག་སྟེ་སོ་སོར་
འགྲེས་འགྱུར་ན། །མཛའ་བ་གཞན་ལྟ་ཅི་ཞིག་སྟོས། །ཁྱེས་མཛའ་བཤེས་

ལོངས་སྤྱོད་ལུས་སོགས་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་སོ་སོར་གྲུས་པའི་ཚུལ་
ནམས་ཡིད་འཇིགས་ཞུམ་ཞུམ་པ་མ་བྱུང་བར་དུ་བསྐྱོམ་གསུང་།

གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འདུག་རིམ་བསམ་པ་ནི། ཀུན་
འབྱུང་ལ་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་ཡོད་
ཀྱང་། ཉོན་མོངས་མེད་ན་ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འཕེན་མི་རུས་པས། ཉོན་
མོངས་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྲིད་པའི་སྲིད་ལས་རྣམ་བཟུལ་
བའི། ལས་གཞན་འཕེན་རུས་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཟད་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁམས་གསུམ་དགར་ལངས་ཀྱང་རང་དཔྱལ་བར་
སྐྱར་མི་རུས་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་དག་འདི་ཉེན་དང་ཕྱད་ན་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་
བ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཆོག་པར་འདུག་ཚུལ་བསམ།

ཉོན་མོངས་ནི་སེམས་རྒྱུད་མ་ཞི་བར་སྒོང་སྒོང་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་
བྱུང་ཅིག་ཡིན། ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱ་ཕོ་མོ་ཏྲ་ཕུགས་གོས་དར་སོགས་མཐོང་
བ་ན། དེ་དག་ལ་ལྟ་བ་དང་རེག་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་འདོད་ཀྱི་སྒོ་དུང་དུང་
བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་འདོད་ཆགས་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སེམས་ཅན་
དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ཆོར་མ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས། འདི་ལ་གཞོད་པ་
བྱའོ་སྟམ་དུ་སེམས་པའི་མནར་སེམས་དེ་ཁོང་ཁྱོད་དང་། འཇིག་ལྷན་དབང་
གིས་རང་གི་རིགས་རུས་སོགས་བྱི་ནང་གི་མཐོ་དམན་ལ་དམིགས་ནས།
རང་ལ་མཆོག་དུ་འཛིན་པའི་སེམས་མཐོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་
དེ་ང་རྒྱལ་དང་། ཡུལ་བདེན་བཞི། ལས་འབྲས་སོགས་ལ་སྒོ་མི་གསལ་བར་
བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་མ་རིག་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ལས་འབྲས་
སོགས་ལ་འདི་དག་ནི་བདེན་ནམ། མི་བདེན་སྟམ་པའི་ངས་ཤེས་བསྐྱེད་

པའི་གོགས་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་ཐེ་ཚོམ། སྤང་པོ་ཚོགས་པའི་སྤེང་ནས་
ང་དང་ང་ཡི་ཞེས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་འཛིག་
ལྟ་དང་། འཛིག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཟག་རྟག་པས་བྱི་མར་ཉིང་མཚམས་
སྒྱུར་རྒྱ་མེད་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་མཐར་ལྟ་དང་། འཛིག་
ལྟ་མཐར་ལྟ་ལོག་ལྟ་གསུམ་གང་རུང་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་སྤང་
པོ་ལ་དམིགས་ནས་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་ལྟ་
བ་མཚོག་འཛིན་དང་། རང་གི་སྒོ་ངོར་འཆལ་ཚུལ་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྲིམས་
དང་། སྐྱ་བྲེགས་པས་གཡང་གཞི་དང་ཀེང་རུས་འཆང་བ་ལྟ་བུའི་ཆ་བྱད་
དང་། ཟས་གཙོད་པ། མེ་ལྷ་བསྟེན་པ། ཀླང་པ་ཡ་གཅིག་གིས་འགྲེང་སྟེ་ཉི་
མ་ལ་ལྟ་བ་དང་། གཅེར་བུ་ལུས་ལ་ཐལ་བ་བྱགས་པ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཀྱི་བརྟུལ་
ཞུགས་དང་། ངག་མི་སྐྱ་བ་ལྟ་བུའི་ལག་གི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། དེ་ལས་བྱང་
བའི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་
མོངས་ཅན་དེ་ཚུལ་གྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བུ་ལས་འབྲས་
དང་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་མེད་པར་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། སྟོན་བརྟུང་དབང་བྱག་
ལ་སོགས་པས་བྱས་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་ལོག་ལྟ་ཡིན་
ནོ། ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་བག་ལ་ཉལ་བ་དེ་རྣམས་རང་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་
ཏུ་སྒྱུར་བརྟག་ནས། དམིགས་པ་རྣམ་པ་ཚུན་ཆད་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ལ།
སྤར་ནམ་སྐྱེས་ཅོམ་ནས་འཁོག་ཅི་ཐུབ་བྱ།

དེ་རྣམས་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི། ཉོན་མོངས་བག་ལ་ཉལ་བ་
དེས་རྟེན་བྱེད། ཡུལ་དེ་དག་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པས་དམིགས་པ་བྱེད། འདྲ་
འཛིས་ཀྱང་འཕེལ་བར་བྱེད། མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཞན་གྱིས་ལོག་པར་

བཤད་པ་དང་། ཉེན་མོངས་གོམས་ཆེ་བ་དང་། ཆགས་སྒྲིབ་གིས་སྒྲོ་འདྲགས་
པ་དང་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དུག་པོ་དེ་དག་སྒྲོང་
བ་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་། ཉེན་མོངས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ཡང་བསམ་པར་བྱའོ། ཉེན་
མོངས་དེ་དག་གི་དབང་གིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱིས་ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་
འདི་བསྐྱེད། འདི་ཡང་ཆེ་ཟད་པའམ་མ་ཟད་ཀྱང་འཆི་རྒྱུ་དགུ་པོ་གང་
རུང་གིས་འཆི་བ་ནི། དགེ་མི་དགའི་སེམས་གང་རུང་མངོན་དུ་སྐྱར་ནས།
བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་གང་རུང་གི་བར་སྲིད་འགྲུབ། བར་དོ་བ་དེ་མའི་
མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྐྱར་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལེན། རྟེན་དེ་ལ་ཡང་ཉེན་མོངས་ཀྱི་
དབང་གིས་ལས་གསེག་ཚུལ་བསམ་ལ། དེས་པར་འཁོར་བ་ལས་རང་འབྱུང་
འདོད་དུག་པོ་སྐྱེད་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསམ་པ་
ལ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ནི། མ་རིག་པ། འདུ་བྱེད་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ།
མིང་གཟུགས། སྐྱེ་མཆེད་དུག་རིག་པ། ཆོར་བ། སྲིད་པ། ལེན་པ། སྲིད་
པ། སྐྱེ་བ། ཆ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ་བརྒྱ་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱ། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ། འཕངས་པའི་འབྲས་བུ། གུབ་པའི་འབྲས་བུ་བཞིའི་
སྒྲོ་ནས་བསམ་པ་ནི། བདེ་འགྲོ་ལ་མཆོན་ན་རང་གི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མར་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ལ་ཚོངས་པའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དགེ་
བའི་ལས་བསགས། ལས་དེའི་བག་ཆགས་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་བསྒོམ་
པ་གསུམ་ནི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྒོམ་པ་དེ་ཡང་
ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་སྐྱུག་བསྐྱལ་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྲིད་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུན་ཆགས་བྱེད་པ་ལེན་པའི་རྟེན་

འབྲེལ་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པས། སྤར་གྱི་ལས་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྩས་
པ་ཆེར་སོང་ནས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འབྲེལ་པ་ལ་རྩས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་
ནི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ། དེ་གསུམ་འབྲུབ་ཅིང་གྱི་རྒྱ་ཡིན། དེ་ནས་ནམ་
ཤེས་མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བ་ན་འབྲས་དུས་ཀྱི་ནམ་ཤེས་དང་། ཆོར་
བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་ཅིང་གྱི་སྤང་པོ་དང་བཞི་མིང་གི་རྟེན་འབྲེལ་
དང་། ས་མའི་ཁུ་ཁྱག་ལྟ་བུ་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་སོ་
སོར་མ་ཕྱེ་བ་ལ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བཏགས། དེ་ནས་མེར་
མེར་པོ་སོགས་རིམ་གྱིས་སྒྲིན་ནས། མིག་སོགས་སྟེ་མཆེད་དུག་གྲུབ་པ་ནི་
སྟེ་མཆེད་དུག་གི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་ལས་ཆེར་སོང་ནས་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་
དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་། མིག་གི་ནམ་ཤེས་སོགས་ཏེ། ཡུལ་དབང་
ནམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་རེག་པའི་རྟེན་འབྲེལ།
དེ་ལྟར་སྦྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྦྱག་བཏང་སྟོམས་གང་རུང་དུ་ཉམས་
སུ་སྟོང་བ་ནི་ཆོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ། འདི་བཞི་ནི་འཕངས་པའི་འབྲས་
བུ་ཡིན། རྩམ་ཤེས་མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བ་དེ་སྟེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ།
སྟེ་བའི་སྤང་པོ་ན་ཆོད་སྒྲིན་པར་གྱུར་བ་དེ་ཀ་བ་དང་། སྤང་པོ་དོར་བ་ནི་
ཤེ་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་ཀ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་མིང་གིས་
བཏགས་པ་གཉིས་ནི་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན། དེ་ཡང་སྟེ་བ་སྤྲ་མའི་ཉོན་
མོངས་པ་མ་རེག་པ་སྲིད་ལེན་གསུམ་ལས། ཡན་ལག་གཉིས་པ་འདུ་ཅིང་
དང་། བཅུ་པ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ་ལས་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་འབྱུང་
ཞིང་། དེ་གཉིས་ལས་ཆོ་འདིའི་མིང་གཟུགས། སྟེ་མཆེད་དུག་ རེག་པ།
ཆོར་བ་བཞི་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་ནམ་ཤེས་དང་ལྟ་། གྲུབ་འབྲས་སྟེ་བ། ཀ་

གི་སྟེ་བདུན་འབྱུང་ལ། འབྲས་བུ་བདུན་པོ་དེ་ལས་སྐར་སྐར་གྱི་ཉོན་མོངས་
གསུམ་འབྱུང་། དེ་ལས་གཉིས་སོགས་འབྱུང་ཞིང་འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་ནི།
དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྟུབ་ཀྱིས། གསུམ་པོ་དག་ལས་གཉིས་འབྱུང་
སྟེ། གཉིས་ལས་བདུན་འབྱུང་བདུན་ལས་ཀྱང་། གསུམ་འབྱུང་སྲིད་པའི་
འཁོར་ལོ་དེ། ཉིད་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར། ཁྲིམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསམ་
ལ་ངེས་འབྱུང་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ཐར་པར་བཤོད་པའི་ལམ་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཡིན་ལ།
གཞན་གཉིས་འོག་དུ་འཆད་པས། འདིར་ཚུལ་སྤྲིམས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
ན། ཚུལ་སྤྲིམས་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཉེན་ཡིན་པས་ཉམས་སུ་ལེན་
དགོས་ལ། དེ་ལ་མི་ཤེས་པ་ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་སྟོ་ཡིན་པས། དེ་དགག་པའི་
གཉེན་པོར་བསྐྱབ་བྱ་པར་གས་ནམས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད། བག་མེད་པ་
ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་སྟོ་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོར་སྒང་དོར་བྱ་བ་ཅིང་། ཤེས་
བཞིན་གྱིས་དབྱད་ནས་ངོ་ཆ་སྤེལ་ཡོད་དང་། རྣམ་སྟོན་ལ་འཇིགས་པར་
བྱེད། མ་གུས་པ་ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་སྟོ་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོར་སྟོན་པ་
དང་དེའི་བཅས་པ་དང་། གྲོགས་དགེ་འདུན་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱིས་གུས་པར་
བྱེད། ཉོན་མོངས་མང་བ་ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་སྟོ་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོར་
ཉོན་མོངས་གང་ཆེ་བ་འབྱར་འཛོམས་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་། ཁས་སྒྲངས་
པའི་བསྐྱབ་པ་དང་འགལ་མ་འགལ་བརྟགས་ནས་འགལ་བ་རྣམས་བྱིར་
བཅོས་དང་། སྟོབས་བཞི་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་ནས་བཤགས་སྟོམ་བྱེད་པ་ནི་
འབྲལ་ཡུན་ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་ལེགས་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་གསུངས་པས་དེ་ལ་
འབད་པར་བྱའོ།

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐོར།

གསུམ་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སློབ་སྦྱང་བ་ནི། སྤར་སྐྱེས་བུ་
ཆུང་འབྲིང་གི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་བྲངས་ན་ཐར་པ་ཅམ་
ཐོབ་མོད་ཀྱང་། ད་དུང་རང་དོན་ཡང་མ་རྫོགས་ལ། གཞན་དོན་ཡང་ཕྲ་མོ་
ལས་མི་འོང་ཞིང་། མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་ངེས་
པར་འཇུག་དགོས། དེས་ན་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་བྱས་
པས། རང་དོན་མཐར་ཐུག་ཞར་ལ་འབྱུང་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་
པར་རིགས་ཏེ། པར་བྱིན་བསྐྱེད་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་དོན་སྦྱབ་ཚུལ་ལ་མཐུ་
མེད་པའི། ཐེག་པ་གཉིས་པོ་གཏན་དུ་སྤར་བྱ་ཞིང་། ཐུབ་ཀྱིས་ཐེག་པ་སྤྲིང་
རྗེའི་བསྟན་པ་ལ། གཞན་པ་ན་རོ་གཅིག་རང་བཞིན་དེ་དག་འཇུག་ཅིས་
གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་སྦྱོད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་
རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་
བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སྦྱང་བ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྒོ་ནས་སྦྱང་སྟེ་
སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་བསམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་
སྒོ་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་བསྐྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་
དེའི་གཞི་འགོད་པ་དང་། དེ་བསྐྱེད་པ་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐམས་ཅད་
ལ་སེམས་སྟོམས་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་
དུ་བསྒྲོམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ལ་པན་གཞོད་གང་ཡང་མ་བྱས་པའི་

བར་མ་ཞིག་གསལ་བཏབ་ལ། དེ་ལ་ཆགས་སྣང་གང་ཆེ་བ་བཀག་ལ་སེམས་
སྒྲུམས་པ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བསྒྲེམ། ཆགས་སྣང་འགོག་ཚུལ་ནི། སེམས་ཅན་
ཁོ་རང་རྣམས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་བ་འདོད་ལ། སྐྱག་བསྐྱུལ་
མི་འདོད་པ་ཤ་སྐྱག་ཡིན་པས། ཁ་ཅིག་ལ་ཆགས་ནས་ཕན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་
ལ་སྣང་བས་གཞོད་པའམ་བཏང་སྒྲུམས་ཀྱིས་ཡལ་བར་འདོར་མི་རིགས་པས།
གང་ལ་ཆགས་པ་དང་། གང་ལ་སྣང་བར་བྱ་བསམ། རང་ངོས་ནས་ཀྱང་
སེམས་ཅན་འདི་དག་ལ་རང་གི་པ་དང་མ་སོགས་མ་བྱས་པ་མི་འདུག་ན།
གང་ལ་ཆགས་པ་དང་གང་ལ་སྣང་བར་བྱ་བསམ། ཡང་གཉེན་ལ་ཆགས་
ན། འདི་དག་གིས་ཀྱང་ལན་གྲངས་དུ་མར་བདག་གི་མགོ་སོགས་བཅད།
བདག་གིས་ཀྱང་ཕར་དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཆགས་པ་དང་སྣང་དོན་མི་འདུག་
བསམ། དག་ལ་སྣང་ན་འདི་དག་གིས་ཀྱང་ལན་གྲངས་དུ་མར་བདག་གི་མ་
བྱས་ལ། བདག་གིས་ཀྱང་དེ་དག་གི་མ་བྱས་པས། སྣང་བ་དང་ཆགས་དོན་
མི་འདུག་བསམ། བསྒྲེམ་པའི་རིམ་པ་ནི། དང་པོར་བར་མ། དེ་ནས་གཉེན་
བཤེས། དེ་ནས་དག་དང་རིགས་དྲུག་སོགས་ལ་བསྒྲེམ། འདི་སྦྱེ་དཀའ་ལེ་
བྱུང་ན་གང་ཟག་མང་པོ་ལ་ཁ་སྦྱོས་ནས་དབྱེད་བསྒྲེམ་ཡང་ཡང་བྱེད་པ་
གནད་ཡིན་གསུང་།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མར་ཤེས་པ་ནི། ཆེ་འདིའི་མའི་རྣམ་པ་བྱང་
དབྱིབས་སོགས་གསལ་བཏབ་ནས། མ་འདིས་བདག་གི་ཆེ་འདིའི་མ་བྱས་
པར་མ་ཟད། ཆེ་རབས་དུ་མར་ཡང་མ་བྱས་པར་འདུག་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྦྱོ་ཆེ་དེའི་ཡུམ་གྱིས་སྦྱོ་ཆེ་དུ་མར་མ་བྱས་པར་བཤད་པ་དང་། གང་ཟག་
གཞན་ལའང་དེ་ལྟར་བྱས་པར་བཤད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བསྐྱུ་བ་

མེད་པར་བསམ། ཡང་ཅི་ཙམ་དབྱད་ཀྱང་བདག་གི་སྐྱེ་བ་ཐོག་མེད་ནས།
ད་བར་དུ་འཁོར་བ་འདིར་འབྱམས་ཤིང་། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མངལ་དུ་
གྱངས་མེད་སྐྱེས་པས། མ་འདིས་ཆོ་རབས་དུ་མར་བདག་གི་མ་བྱས་པར་
ཐག་ཆོད་སྟམ་དུ་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་པ་གཉིན་བཤེས་བར་མ་དག་རིགས་
དུག་སོགས་ལ་བསྐྱོམ།

གཉིས་པ་རིན་པོ་འཕྲོ་སྟེ། སྤར་ལྟར་མའི་སྤར་རྩལ་གསལ་བཏབ།
མ་འདིས་བདག་ལྷན་བ་བཅུའི་བར་དུ་མངལ་དུ་བབྱང་། རང་གི་བདེ་བ་དང་
ཉོག་སྐྱོམ་སོགས་བྱུང་དུ་བསད་དེ། བན་གཞོད་ཀྱི་སྒྱུད་ལམ་ཐམས་ཅད་བྱ་
ལ་གཞོད་ཀྱི་དོགས་ནས་བྱའི་ཆེད་དུ་བྱས་ནས་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་འདི་
བྱིན་པས་དང་པོར་རིན་ཆེ། བཅོམ་བ་ན་མ་རང་གི་ཤ་རུས་འཛིག་པ་ལྟ་བུའི་
སྤྱག་བསྐྱེད་ཐྱོང་བཞིན་པར་བཅས་ལ། བཅོས་ནས་ཀྱང་འཇམ་པའི་སྟན་
ལ་བཞག། །བཅེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱུངས། བྱམས་པའི་མིག་གིས་བལྟས།
དགའ་བའི་འཛུམ་གྱིས་བསྟུས། སྟན་པའི་མིང་ནས་བོས། མངར་བའི་བྱ་ཞོ་
ལྷད། ཟས་ལྷེས་བསྟོད། སྤབས་ཁས་བྱིས། མི་གཙང་བ་ལག་པས་བྱིས། ཤའི་
རྫོད་ལ་བཅར། མེ་ཆུ་གཡང་སའི་འཛིགས་པ་ལས་བསྐྱབས། བྱ་ན་བ་ལས་
རང་ན་བ་དང་། བྱ་ཤི་བ་ལས་རང་ཤི་བ་སྟོང་ནས་འདེམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོ་
ནས་བསྐྱུངས་པས་བར་དུ་རིན་ཆེ། བར་སོན་ནས་ཡོན་ཏན་རྣམས་རང་གིས་
སྟོབ་པ་དང་། གཞན་ལ་ཡང་སྟོབ་དུ་འཇུག། རྟོག་སྤྱག་གཏམ་ངན་ཐམས་
ཅད་བྱུང་དུ་བསད་དེ་ཤ་ཐང་ཐང་དུ་འབད་པས་བཅོལ་བའི་ས་ཁང་ནོར་
རྩལ་རང་གིས་སྤྱད་མི་པོད་པ་མཐའ་དག་བྱིན་ནས། རང་ཉིད་སྐྱོན་མོ་ལག་
པ་སྟོང་པ་ལྟར་ཀྱུར་ཀྱང་། བདག་གིས་ཐམས་ཅད་བྱ་ལ་འཕྲོད་དོ་ཞེས་སྤར་

དགའ་དགའ་བྱེད་པས། ཐ་མར་རིན་ཆེ་བར་འདུག་སྐྱམ་དུ་མིག་ནས་མཆི་
མ་དང་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལོང་ལོང་བ། སེམས་ཆེད་ཡམ་ཡམ། སྒྲོང་སྒྲོང་མ་བྱུང་
བར་དུ་བསྒྲོམ་གསུངས། དེ་ནས་པ་སོགས་རིགས་དྲུག་གི་བར་སྤར་ལྟར་
བསྒྲོམ་ལ། པ་སོགས་ཀྱང་མིར་ལྟར་དུས་མ་ལན་གངས་དུ་མར་བྱས་ཚུལ་
བསམ་ནས་བསྒྲོམ་པའོ།

གསུམ་པ་རིན་བཟོ་བ་ནི། མ་སོགས་སྤར་ལྟར་གསལ་གདབ་ལ།
མ་ཆན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་རྒྱུད་དཀྲུགས་ནས་
སྒྲོ་སྒྲོང་དོར་འབྱེད་པའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་ནི་ལོང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁར་
བ་དང་བྲལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དམིགས་བྱས་བོད་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་
རྒྱག་བསྐྱལ་གསུམ་གྱིས་མནར་ཞིང་། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་གཡང་ཁ་ལ་འགོ་
བ་འདི་སྒྲེ་འཆི་འཕོས་པས་ངོ་མཤེས་པ་མ་གཏོགས་རིན་ཆེ་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་
པས། མ་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱག་བསྐྱལ་དེ་དག་ལས་གྲོལ་བར་བྱ་བདག་ལ་མི་རེ་
ན་སྤུ་ལ་རེ། བྱ་བདག་ལ་མ་དེ་རྣམས་སྒྲོབ་པའི་ཁུར་མ་བབ་ན་གཞན་སྤུ་ལ་
བབས། དེས་ན་པན་གདགས་པར་བྱ་དགོས། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤུན་
ཆོགས་ནི་ངི་སྟེད་ཅིག་སྤར་ཡང་ཁོང་རྣམས་གྱིས་ཐོབ་ཀྱང་མ་པན་པའི་
ཁར་རྒྱག་བསྐྱལ་དུ་སོང་། དེས་ན་དམ་པའི་ཆོས་གྱིས་པན་གདགས་པར་
བྱའོ་སྐྱམ་དུ་བསམ། འདི་ཡང་སྒྲེ་དཀའ་ན་པ་སོགས་ལ་སོ་སོར་བསྒྲོམ།

གཉིས་པ་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་བསྒྲེད་པ་དངོས་ལ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་བྱམས་པ་ནི། ཆོ་འདིའི་མ་གསལ་གདབ་ལ། དེ་གནས་སྐབས་
དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བས་འཕོངས་ཚུལ་སྤར་སྒྲེས་བྱ་འབྲིང་གི་སྐབས་
ལྟར་བསམས་ནས། རང་གི་བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་བཏང་སྟེ་བདེ་བ་ལ་འགོད་

འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཤུགས་དྲག་པོ་བསྐྱེད་ནས། ངག་ཏུ་བདེ་བས་འཕོངས་པའི་མ་
 རྒྱུ་འདི་རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་། བདེ་བ་དང་ཕྱད་པར་
 ལྷུ་ཅིག་ ཅི་ནས་ཀྱང་བདེ་བ་དང་ཕྱད་པར་བྱའོ། ཞེས་མང་དུ་བརྗོད་
 ཅིང་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་པ་སོགས་ལ་ཡང་སྤར་བཞིན་བསྐྱོམ། ཡང་དག་
 ལ་པན་བཏགས་ཤན་འཇམ་སྒྲུལ་ན། འདིས་ཀྱང་པན་ཆེན་པོ་བཏགས་པ་
 དང་། རྒྱུ་འཆི་འཕོས་པས་ངོ་མ་ཤེས་ལ། ཁོ་རང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་
 སོང་ནས་དག་བྱེད་པར་འདུག་པ་ནི། ཆེ་འདིའི་མ་སྒྲིལ་པ་དང་ཁྱད་མེད་
 པས། འདི་ཡང་ངེས་པར་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་དང་བྲལ་བར་བྱའོ་སྒྲུལ་
 དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྟོང་རྗེ་ནི། མ་གསལ་གདབ་ལ། སྤར་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱེད་
 གྱིས་མནར་ཚུལ་བསམས་ནས། སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བའི་མ་རྒྱན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་
 བར་ལྷུ་ཅིག་ སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་བྱའོ་སྒྲུལ་དུ་བསམ་ལ། དེ་ནས་
 པ་སོགས་ལ་འང་བསྐྱོམ།

གསུམ་པ་སྤྱག་བསམ་ནི། མ་གསལ་གདབ་ལ་བདེ་བས་འཕོངས་
 ཚུལ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་ཚུལ་བསམས་ནས། གྱི་མ་ཡིད་དུ་འོང་
 བའི་མ་རྒྱན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཅི་ནས་ཀྱང་བདེ་བ་ལ་སྒྲུར་བ་དང་། སྤྱག་
 བསྐྱེད་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ཁུར་དེ་བདག་གིས་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅའ་
 ལ། ངག་ནས་ཀྱང་བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་མ་རྒྱན་འདི་རྣམས་བདེ་བ་དང་
 ལྡན་པ་ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ། སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་
 འདི་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་

དམ་བཅའ་ཡང་ཡང་བྱའོ།

གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ངེས་པར་དགོས་ཤིང་། རང་དོན་མཐར་
ཕྱིན་པ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པར་འདུག་སྟུང་བསམ་ལ། དེ་
ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེའི་འོད་ཟེར་རེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་
པ་འདྲིན། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་རེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རེ་བ་སྐོར་བའི་ལན་འདེབས་པར་བྱེད། ཐུགས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་
ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་མཁྱེན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་མ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟར་
བཅེ་བ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཇུག་འཕྲིན་ལས་ནི་གདུལ་བྱ་སྐྱལ་བ་དང་ལྡན་
ན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཀྱང་མི་འདྲོལ་བར་འདྲིན་པ་ལ་འབད་མེད་ལྷན་
བྱུང་བ་མངའ་བཞེས་ཚུལ་རྒྱས་པའོ། བསྐྱེད་ན་དེ་ཙམ་བསམས་ནས་ཀྱང་
དད་གདུང་སྒོ་གསུམ་སྦྱངས། སངས་རྒྱས་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུང་
བྱ་བསམ་ལ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྒྱུགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ། ཞེས་བརྗོད་དེ་
སེམས་བསྐྱེད། བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་པའི་མགོ་
བརྒྱམས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཆོས་མཚུངས་གསུངས།

གཉིས་པ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྒོ་ནས་སེམས་སྦྱོང་ཚུལ་
བསམ་པ་ནི། སྦྱོང་འཇུག་ལས། འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཀྱན་
གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །འཇིག་རྟེན་སྤྱག་བསྐྱལ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཀྱན་
རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་དགོས་ཏེ། བྱིས་པ་རང་གི་
དོན་བྱེད་དང་། ཐུབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་བྱང་

པར་ལྟོས། ཁྱིམ་གསུངས་པ་ལྷར། རང་གིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་སྡེ་པན་
 ཆད་རང་དོན་ཁོ་ན་བྱས་ཀྱང་མ་པན་པར་ད་དྲུང་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་
 འབྱམས་པ་འདིར་ཟད། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དོན་ཁོ་ན་
 མཛད་པས་ཡུན་མི་རིང་བ་ནས། སྦྱོན་ཐམས་ཅད་ཟད་ཡོན་ཏན་ཐམས་
 ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་ལ། ད་དྲུང་རང་གཅེས་པར་
 བབྱུང་ནས་གཞན་ཡལ་བར་དོར་ན་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པར་མ་ཟད། འཁོར་
 བ་འདིར་རང་དབང་མི་ཐོབ་པར་སྤྲུག་བསྐྱེད་དུ་མ་སྦྱོང་དགོས་པས། སྦྱོང་
 འཇུག་ལས། བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དག །ཡང་དག་བརྩེ་བར་
 མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འབྱུང་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་
 མེད། །ཅིས་གསུངས་པས། ད་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ། བད་
 གདོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས། དཔུལ་བར་འཁྲིད་པའི་ལམ་མཁའ་
 རང་གཅེས་འདྲིན་དེ་གཞོམ་ལ། རང་གཞན་གྱི་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་འབྱུང་གནས། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་ཕེབས་ལམ་ཆེན་མོ།
 གཞན་གཅེས་འདྲིན་གྱི་ལམ་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱའོ་སྤྲུམ་དུ་བསམ་ལ།
 མ་གསལ་བཏབ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྱིང་བ་ལས། བདག་ལ་དེ་དག་སྡིག་སྡིན་
 ཞིང་། །བདག་དགེ་མ་ལུས་དེར་སྡིན་ཤོག །ཅིས་བརྗོད་ཅིང་། རང་གི་སྣ་བྱག་
 གཡས་ནས་དབྱགས་ཕྱིར་འགོ་བ་ན། རང་གི་བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་གི་
 ཏྲ་ལ་བསྦྱོན་ནས། མདུན་གྱི་མའི་སྣ་བྱག་གཡོན་ནས་ཞུགས། ལུས་སེམས་
 ཐམས་ཅད་བདེ་བས་གང་། དབྱགས་ནང་དུ་རྩལ་པ་ན། མའི་སྡིག་སྡིབ་
 སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་གིས་ནག་ཕུང་ངེ་བྲངས་ཏེ། སྦྱིང་ནང་དུ་བྱག་
 ལྟེ་སྡིན་ནས་ཕུལ་ཏེ་ཟད་པས། མ་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་

བར་བྱས་སོང་སྐྱམ་དུ་ཡང་ཡང་སྦྱངས། དེ་ནས་ཆེ་འདིའི་པ་སོགས་གཉེན་
བཤེས་བར་མ་དག་སོགས་རིགས་དྲུག་གི་བར་དུ་བསྒྲོམ། འདི་ལེགས་པར་
འབྱོངས་ན་ལུས་སོགས་གཏོང་ཐུབ་པ་འོང་གསུངས།

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་སྐྱེ་གྱི་སྦྱོང་པ་ལ་སློབ་པའི་
ཚུལ་ལ། རང་རྒྱུད་སྤྱིན་བྱེད་པར་བྱིན་དྲུག་དང་། གཞན་རྒྱུད་སྤྱིན་བྱེད་
བསྐྱེད་ཅེས་བཞི་ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིན་པ། ཚུལ་བྲིམས། བཟོད་
པ། བཙོན་འགྲུལ། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་གྱི་པར་བྱིན་ཏེ་དྲུག་ལ་སློབ་
ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། སྦྱོང་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་དབུལ་བོར་བ། སྤྱིན་
པའི་པ་རོལ་བྱིན་ཡིན་ན། །ད་དུང་འགྲོ་བ་གཉེན་ཡོད་ན་སྤྱིན་། སྦྱོབ་པ་རི་ལྟར་
པ་རོལ་བྱིན། ཞེས་གཏོང་བའི་སེམས་པ་སྤྱིན་པའི་ངོ་བོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་མ་ཆགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་གཏོང་བའི་སེམས་པ་དང་། དེས་
ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལུས་ངག་གི་གཏོང་བའི་སེམས་པ་ནི་བྱང་སེམས་
གྱི་སྤྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན། གཏོང་བའི་སེམས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོངས་སུ་
རྒྱུགས་པ་དེ་སྤྱིན་པའི་པར་བྱིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོས་དང་། མི་འཇིགས་པ་
དང་། ཟང་ཟིང་གི་སྤྱིན་པ་གསུམ་ཡོད། དེ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། སྦྱོང་
འཇུག་ལས། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བཙས་ཏེ། སྦྱོབ་པ་ཀུན་ལ་བཏང་
སེམས་གྱིས། སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་བྱིན་གསུངས་ཏེ། །དེ་ལྟས་དེ་ནི་སེམས་
ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། ཁེངས་པ་དང་། ལྷན་
གསལ་འོང་དུ་རེ་བ་དང་། འགྲན་འདོད་དང་། དེ་ཙམ་མི་རྩུས་སྐྱམ་པའི་ཁྲུ་
པ་དང་། འཁྱོད་སེམས་དང་། རྩྱགས་རིས་དང་། གཏང་རག་དང་། ཕྱི་མར་

མངོན་མཐོའི་འབྲས་བྱ་ལ་རེ་བ་རྣམས་མེད་པར། སར་བྱིན་བསྐྱེད་པ་ལས།
 སྤོང་བ་མངོན་དུ་འོངས་ན་རྒྱལ་སྤྲུལ་དེས། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆོགས་ནི་
 སྤེལ་བའི་བྱིར། །དེས་གཞན་འདུ་ཤེས་བདག་ལ་བཞག་བྱས་ཤིང་། །དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་འདུ་ཤེས་དེ་ལ་བསྐྱེད། །ཅེས་སྤོང་བ་པོ་ལ་འདི་ནི་བདག་གི་
 སྐྱིན་པའི་སར་བྱིན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོའོ་
 ལྷ་མ་པའི་ཞིང་ལ་དམིགས་པ་དང་། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་སྐྱིན་པའི་
 སར་བྱིན་རྫོགས་པར་བྱའོ་ལྷ་མ་པའི་དགོས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། དང་པོ་
 བདག་གི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་བཏང་བྱིན་པས་བཅའ་བའི་རྣམས་
 ལེན་པར་འདུག་ལྷ་མ་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་བྱང་པར་གསུམ་ལྷན་གྱི་
 སྒོ་ནས། ཇི་ལྟར་གཏོང་ན། ཆོས་ལ་ཟབ་པ་སྤྲུལ་ནས་མི་ཟབ་པ་སྟོན་པ་དང་།
 འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་ལུས་བཞིན་དུ་སྟོགས་རེ་ཙམ་སྐྱབ་པ་ལྷ་བྱའི་
 ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ། བཞིན་མདངས་གསལ་ཞིང་འཇུག་པ། དག་སྟན་པ།
 གཞན་ལ་འཆོ་བ་མེད་ཅིང་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པའི་སྒོ་ནས། ཡུལ་དག་གཉེན་
 བར་མ་གསུམ། ཡོན་ཏན་ཅན། སྟོན་ཅན། མཐོ་དམའ་མཉམ་གསུམ། སྐྱིད་
 པ་དང་སྐྱུག་པ་སྟེ་བཅུ་པོ་ལ་དངོས་དང་དམིགས་པ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྐྱིན་པ་
 གསུམ་སར་བྱིན་དུག་ལྷན། དམ་པ་དུག་ལྷན་གྱི་སྒོ་ནས་གཏོང་བར་བྱའོ། །
 དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱིན་པ་ནི། གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་
 པ་དང་། སྐྱ་ཆད་བཟོ་གསོ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་བསམ་དག་པས་རང་གིས་ཇི་
 ལྟར་ཤེས་པ་བཞིན་སྟོན་ཅིང་འཛིན་དུ་བཅུག །འདི་དག་གིས་ཐོས་བསམ་
 སྒོམ་གསུམ་བྱས་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག་
 ལྷ་མ་པའི་བསམ་ལ། དག་ཏུ་ཡང་བཞིན། དེར་མ་ཟད་རང་ལ་ཆོས་འཆད་པ་

པོའི་མིང་མ་བཏགས་ཀྱང་གྲོགས་ཀྱི་སྡིག་པ་བྱེད་པ་ལ་སླེང་མོའི་ཚུལ་གྱིས་
ཆོས་བསྟན་ནས་སྡིག་པ་ལས་བསྐྱོད་པ་སོགས་བྱེད། དངོས་སུ་སྦྱིན་བྱའི་
ཡུལ་མེད་དུས། སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམ་པའི་ཆོས་
བསྟན་པར་མོས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དེའི་མཐུས་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་
བར་བསམ་ལ་སྒྲོན་ལམ་བཏབ།

མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་ནི། རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་དང་། དག་གཅན་
གཟན་གྱི་འཇིགས་པ་སོགས་སེམས་ཡོད་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང་། མེ་ཚུ་སོགས་
སེམས་མེད་ཀྱི་འཇིགས་པ་ལས་སྦྱོབ་ལུས་ན་དངོས་སུ་བསྐྱབ། མི་ལུས་ན་དེ་
ལས་ཐར་པའི་ཐབས་བསྟན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་འདི་ལྟར་འཇིགས་
པས་རྟེན་པ་དེ་དག་བསམ་ལ། དེ་དག་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་བཏང་
བས། ཁྲོལ་བར་བསམ་ལ་སྒྲོན་ལམ་གདབ། དཔེར་ན་ཆ་བའི་དཔྱལ་བར་
ཆར་ཕབ་ནས་མེ་བསད་དེ། དག་ཞིང་བདེ་བ་ཅན་ལྟ་བུར་གྱུར་པར་བསམ་
ལ་སྒྲོན་ལམ་གདབ།

ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ནི། བཟའ་བཏུང་། གནས་མལ། སྒྲན། དར་
ཟབ། རིན་པོ་ཆེ། ཉ། སྤང་པོ། ཡུལ་ཞིང་། མགོ་ལུས་སོགས་ལུས་ལོངས་སྦྱོད་
ཐམས་ཅད་གྱིས་སྦྱིན་པ་ཅི་ལུས་བྱ་ལ། དངོས་སུ་མེད་ཆེ་ཡིད་གྱིས་མཁོ་དགུ་
ནམས་བཏང་སྟེ་སྒྲོན་ལམ་གྱི་རྒྱས་གདབ་ལ། སྦྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་
ཤེས་ནས་འདི་དག་བཏང་བའི་འབྲས་བྱ་ཡང་གཞན་དོན་དུ་བསྡོར་བར་བྱ་
ལ། དེས་ན་པར་ཕྱིན་དུག་ལྟ། དམ་པ་དུག་ལྟན་གྱི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་པ་ཡོངས་
སུ་རྒྱུགས་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། སྦྱོད་འཇུག་ལས། ཉ་ལ་སོགས་པ་གང་

ཞིག་ཏུ། ཉེ་དག་གསོད་མི་འགྱུར་བར་བསྐྱད། རྩོད་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་
ལས། རྩལ་བྱིས་པ་རོལ་བྱིན་པར་བཤད། ཁེས་བསྐྱུང་བའི་སེམས་པ་རྩལ་
བྱིས་ཀྱི་ངོ་པོ། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞན་གཞོད་གཞི་བཅས་ལས་བསྐྱུང་བའི་
སེམས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩལ་བྱིས་ཀྱི་ངོ་པོ། དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོངས་
སུ་རྒྱུགས་པ་ནི་རྩལ་བྱིས་ཀྱི་པར་བྱིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉེས་སྦྱོད་སྦྱོམ་པའི་
རྩལ་བྱིས་ཀྱི་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་རྩལ་བྱིས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་
བྱིས་དང་གསུམ་ཡོད། དེ་ཉམས་སུ་ལེན་རྩལ་ཉེས་སྦྱོད་སྦྱོམ་པའི་རྩལ་
བྱིས་ནི། རབ་བྱུང་ཡིན་ན་རང་གི་ཁས་སྒྲངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་བསྐྱུང་
བར་བྱེད། རབ་དུ་བྱུང་མ་བྱུང་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་དུ་བསྐྱུང་དགོས་པ་ནི།
པར་བྱིན་བསྐྱུས་པ་ལས། མཐོ་རིས་ཐར་པའི་བདེ་ལམ་གྱུར་པ་སྟེ། ལས་
ལམ་བརྒྱ་པོ་འདི་ལས་ཉམས་མི་བྱེད། འདི་ལ་གནས་པས་འགྲོ་ལ་ཕན་
སེམས་པའི། བསམ་པའི་ཁྱད་པར་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འགྱུར། ཞེས་སྐར་
བཤད་པའི་མི་དགེ་བ་བརྒྱའི་དབང་དུ་སོང་མ་སོང་བྱ་གཤེས་ཀྱིས་བརྟགས་
ཤིང་། བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ལྟར། ཉིན་རེ་བཞིན་དགེ་
རྟེན་གང་བྱས་ལ། རེ་འུ་དཀར་ནག་བཏང་ནས་བཅིས་པས། དཀར་པོ་མང་
བ་ལ་སྟོ་བ་དང་། ནག་པོ་མང་བ་ལ་འགྱོད་སེམས་དྲག་པོའི་སྟོན་ནས་ཐུན་
དངོས་གཞི་ལ་བྱིར་བཅོས་དང་། གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཆང་བའི་བཤགས་
པ་བྱ་བ་དང་། བདག་གི་རྩལ་བྱིས་ཀྱི་པར་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་
པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་དུ་བསམ་ལ། དག་ནས་ཀྱང་བརྗོད་ལ་གཉེན་པོ་སྟོབས་
བཞི་བསྟེན་ནས་སྟོན་བཞི་དགག་པར་བྱའོ།

དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་རྩལ་བྱིས་ནི། རང་རྩལ་བྱིས་ལ་གནས་

ནས་དགེ་བ་བྱས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབ་
 པ་གསུམ་བསྟེན་པ་དང་། ཞིང་བྱད་པར་ཅན་སྒྲ་མ་སོགས་ལ་རིམ་གྱོ་བྱེད་
 པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་ཅིང་། གཞན་གྱི་དགེ་བ་ལ་ཡི་
 རང་བའི་ཆོག་སྒྲ་བ། ཚུར་གཏོད་པ་ལ་སྟོན་ལས་སུ་ལྟ་བའི་བཟོད་པ་བཞེན་
 པ། དགེ་བ་བསྟོ་སྟོན་གྱི་རྒྱས་འདེབས་པ། དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ། བག་
 ཡོད་པས་དགེ་བ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ། ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སམ་རྒྱ་དབང་
 བའི་སྟོ་སྟོན་པ་སོགས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱེད།

སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་རྣམ་
 པ་བརྩ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ལོངས་སྟོན་རྒྱུན་པོས་མི་འབྱེར་བའི་ཐབས་
 བསྟན་པ་ནི་ཤོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། ཀླང་པ་ཉམས་པ་ལ་བཞོན་པས་
 གནས་སུ་སྦྱེལ་བ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྱད་པ་སྟེ། ཤོགས་བྱེད་པ་སྟེ་གཅིག་དང་།
 ཉེས་སྟོན་ལས་སྟོག་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཐབས་ལ་ཚོངས་པའི་དོན་
 བྱེད་པ་སྟེ་གཉིས་པ་དང་། བསྟན་བཀྱར་སོགས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཕན་འདོགས་
 པས་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་གསུམ་པ་དང་། སེང་གེ་སྤྱད་ལ་སོགས་པའི་གཏོད་པ་
 ལས་སྟོབ་པ་ལྟ་བུ་ནི་འཇིགས་པས་ཉེན་པའི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་བཞི་པ་དང་།
 བ་མ་དང་བྲལ་བ་སོགས་ཟུང་ན་གྱིས་ཟིན་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་གཏམ་གྱི་སྟོ་
 བས་སེལ་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཟུང་ན་གྱི་ཟིན་པའི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་ལྔ་པ་དང་། དབུལ་
 བ་ལ་ཟས་སྟེར་བ་ལྟ་བུ་ནི་འཕོངས་པའི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་དྲུག་པ་དང་། ཆོས་
 དང་མཐུན་པའི་གོས་སྟེར་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ཅན་ལ་མི་སྤྱད་པ་སྟོན་པ་
 སོགས་གནས་འཆའ་བར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་བདུན་པ་དང་། བ་རོལ་

པོ་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་མི་ལྟས་པར་མཐོང་ན་མི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྤངས་ཏེ་
སེམས་ལ་བན་པར་བྱ་བ་ནི་སློ་མཐུན་པར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་བརྒྱད་
པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གཟེངས་བསྟོད་པ་ནི་ཡང་དག་
པར་ཞུགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་དགུ་པ་དང་། སྤྲིག་པ་བྱས་པ་ལ་ཆད་པས་
གཙོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་བརྒྱུ་པ་དང་། དམུལ་
བ་སྦྱུལ་ནས་སྤྲིག་པ་ལས་བསྒྲོག་པ་དང་། ཆོ་འཕྱུལ་ཡ་མ་བྱུང་བསྟན་ནས་
གཞན་འདུལ་བ་ལྟ་བུ་ནི་རྩ་འཕྱུལ་གྱི་སློ་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་
བརྒྱ་གཅིག་པོ་འདི་དག་ལ་དངོས་སམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སློ་ནས་ལག་ཏུ་ལེན་
ལ། ཐུན་དངོས་ལ་དཔྱད་འཛོག་གཉིས་ཀས་བསྒྲོམ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་
པོ་དེ་དག་ཀྱང་པར་ཕྱིན་རྒྱག་ལྟར། དམ་པ་རྒྱག་ལྟར་གྱི་སློ་ནས་གོང་ནས་
གོང་འཕེལ་བྱ་བ་ཏང་བར་བྱའོ།

གསུམ་པ་བཟོད་པ་ནི། སྦྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་མི་བསུན་
ནས་མཁའ་བཞིན། །དེ་དག་གཞོམ་གྱིས་ཡོང་མི་ལང་། །ཁྲོ་བའི་སེམས་
འདི་གཅིག་བཅོམ་ན། །དག་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོམས་དང་འད། །ས་སྟེང་འདི་
དག་ཀོས་གཡོགས་སྟ། །དེ་སྟེང་ཀོ་བས་ག་ལ་ལང་། །ལྷམ་མཐིལ་ཙམ་གྱི་ཀོ་
བས་ནི། །ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་གཡོགས་དང་འད། །དེ་བཞིན་བྱ་རོལ་དངོས་
པོ་ཡང་། །བདག་གིས་བྱིར་བསྒྲོག་མི་ལང་གི། །བདག་གི་སེམས་འདི་བྱིར་
བསྒྲོག་བྱའི། །གཞན་རྣམས་བསྒྲོག་གོ་ཅི་ཞིག་དགོས། །ཞིས་མི་འཇུགས་པའི་
སེམས་པ་ནི་བཟོད་པའི་ངོ་བོ། །དེ་གོང་ནས་གོང་བྱ་ཡོངས་སུ་རྒྱོགས་པ་ནི་
བཟོད་པའི་པར་བྱིན། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཞོད་བྱེད་ལ་ཅི་མི་སྟམ་པའི་བཟོད་
པ། ལྷག་བསུལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ། ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་དང་།

གསུམ་ཡོད། དེ་ཡང་ཐོག་མར་གཞན་གྱི་གནོད་པ་བྱས་ཚུལ་གསལ་བྲལ་
པ་ན། ཞེ་སྤང་དམར་ལམ་པ་བྱང་བའི་ཆོ། དེའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ནས། སྤྱོད་
འབྱུག་ལས། གང་ཆེ་ཉོན་མོངས་དབང་གུར་པས། །བདག་སྟུག་ཉིད་ཀྱང་
གསོད་བྱེད་ན། །དེ་ཆེ་དེ་དག་གཞན་ལུས་ལ། །གནོད་མི་བྱེད་པར་ངི་ལྟར་
འབྱུར། །ཞེས་དཔེར་ན་མི་ལ་ལ་གཞན་ལ་མི་དགའ་བའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེས་པ་
ན། རང་ལྷེབ་པ་དང་། རང་ལ་མཚོན་འདེབས་པ་དང་། གཡང་ལ་མཚོང་བ་
སོགས་བྱེད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་གིས་གཅོས་པས་རང་ལ་དེ་
ལྟར་བྱེད་ན། འགྲོ་བ་གཞན་ལ་བྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེས་ན་དེ་ལ་རང་དབང་
མི་འདུག་པས་ཁྲོ་མི་རིགས་སྐྱམ་དུ་བསམ། ཡང་གནོད་བྱེད་དེས་གཉེན་ལ་
གནོད་པ་མི་བྱེད་པས་རང་དབང་ཡོད་དམ་སྐྱམ་ན། གཉེན་ལ་ཕན་འདོགས་
པ་དེ་ཡང་ཆགས་པའི་དབང་དུ་སོང་བ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་རྣམས་རང་
དབང་ཡོད་ན་སུ་ཡང་སྟུག་བསྐྱུལ་བར་མི་འབྱུར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་
བ་འདོད་པ་ཤ་སྟག་གོ་སྐྱམ་དུ་བསམ། ཡང་གནོད་འཆེ་བྱེད་པ་འགྲོ་བ་དེའི་
རང་བཞིན་ལ་བྱུབ་ན། མེད་ཆ་ཞིང་བསེགས་པ་དང་འདྲ་བས་ཁྲོ་མི་རིགས།
སྒོ་བུར་དུ་བྱུང་ན་ཉི་མ་སློན་གྱིས་བསྐྱིབས་པ་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་
པ་ལྟ་བུ་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་དབྱུག་པ་སོགས་གྱིས་བརྟེན་བྱུང་ཆོ། དངོས་
སུ་གནོད་པ་སྐྱེལ་བ་ནི་དབྱུག་པ་ཡིན་ལ། བརྒྱད་ནས་ཁོ་རང་ཡང་ཞེ་སྤང་
གིས་ཐད་པས་གང་ཟག་དེས་བྱས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཅ་བའི་
རྒྱུ་ལ་ཁྲོ་ན་རང་གིས་སྤར་ཕར་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་ལེ་ལན་རྒྱུར་ལ་འཁོར་
བ་ཡིན་པས། རང་ལ་ཁྲོ་རིགས་སྐྱམ་དུ་བསམ། དེར་མ་ཟད་གནོད་པ་རྒྱུང་
དུ་ལ་མི་བཟོད་པར་ཁྲོ་ན། ཁོང་ཁྲོའི་འབྲས་བུ་དཔུལ་བར་སྐྱེས་ཆོ། ཁྱོད་

གྲིས་བཟོད་དམ་ཞེས་རང་ལ་ཞེ་ཞེལ་ཡང་ཡང་འདེབས། དེ་ལྟར་བསྐྱེམས་
 གུང་ད་དུང་གཞན་གྲིས་བསྐྱེད་པ་ལ་དགའ་བར་འདུག་ན། སྤྲད་པ་ལ་མི་
 དགའ་བཤུགས་གྲིས་འོང་བས། སྤྲོད་འཇུག་ལས། བསྐྱེད་དང་གྲགས་པའི་
 རིམ་གྱོ་ནི། །བསོད་ནམས་མི་འཇུར་ཆེར་མི་འཇུར། །བདག་སྟོབས་མི་འཇུར་
 ནད་མེད་མིན། །ལྷས་བདེ་བར་ཡང་མི་འཇུར་རོ། །ཞེས་བསྐྱེད་པ་དང་སྟན་
 གྲགས་གྲིས་ཕྱི་མར་མ་ཟད། ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་དང་བསོད་ནམས་ཆེ་སོགས་
 མི་འཕེལ་བའི་སྤྲོད་དུ་དོན་མེད་གྲིས་གཡེང་བར་འཇུག་པ་དང་། གཞན་
 གྲིས་སྤྲག་དོག་སྤྲོད་པར་བྱེད་ལ། གཞན་གྲིས་སྤྲད་པ་སོགས་བྱས་ཆེ་རེ་ཞིག་
 སྟན་གྲགས་ཉམས་པའི་རྒྱུ་སོང་ནས། རྣམ་གཡེང་མེད་པར་གནས་སྐབས་
 དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་མང་པོ་བསྐྱབ་ཆོག་པ་འདི་སྤྲོ་མ་དཀོན་མཆོག་
 གི་བྱིན་རྒྱལ་ཡིན་སྟེ་དགའ་བ་བསྐྱེམ་ལ། མཆོན་ལྷ་བྱ་ཐོག་ན་ལྷས་
 ལ་ཅུང་ཟད་གཤོད་ཀྱང་། དན་སྒྲུས་སོགས་གྲིས་ལྷས་སེམས་གང་ལའང་མི་
 གཤོད་པའི་ཚུལ་བསམ་ལ་བསྐྱེད་སྤྲད་རོ་མཉམ་པ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བསམ།
 གཤོད་བྱེད་ལ་བཟོད་ཀྱང་སྤྲག་བསྐྱེལ་ཐོག་དུ་བབས་པ་འདི་མི་བཟོད་
 པར་འདུག་སྟེ་ན། སྤྲག་བསྐྱེལ་དང་ལེན་གྲིས་བཟོད་པ་ནི། སྤྲོད་འཇུག་
 ལས། གལ་ཏེ་བཙུག་སྤྲོད་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། །གལ་ཏེ་
 བཙུག་སྤྲོད་མེད་ན་ཡང་། །དེ་ལ་མི་དགའ་བྱས་ཅི་ཕན། །ཞེས་སྤྲག་བསྐྱེལ་
 དེ་ལ་བཙུག་སྤྲོད་མེད་ན་མི་དགའ་བ་བྱས་པས་དགོས་ཀྱས་མེད་ལ། བཙུག་
 སྤྲོད་ན་བཙུག་པས་ཆོག་པས་མི་དགའ་བ་བྱར་ཡང་མི་དགོས་ལ། ད་ལྟ་
 སྤྲག་བསྐྱེལ་བྱུང་བ་འདི་ཆེ་སྤྲོ་མ་མི་དགེ་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པས།
 མི་དགེ་བ་དེ་འཛད་པའི་རྒྱུ་འདུག་ལ། ད་ལྟའི་སྤྲག་བསྐྱེལ་འདི་མི་བཟོད་

ན། དཔྱལ་བའི་སྟག་བསྐལ་དེ་བས་ཀྱང་མི་བཟོད་པས་སྟག་བསྐལ་གྱི་རྩ་
ཕྱིག་པ་སྟོང་ལ། དགེ་བ་སྦྱབས་ཤིག་པའི་བསྐྱལ་མར་འདུག་པས་བཀའ་
འདྲི་ཆེའོ་སྟམ་དུ་བསམ། ཆངས་སྟོད་འཕེལ་བའི་གནས་ལ་བརྟེན་པའི་
སྟག་བསྐལ་དང་ལེན། བསྟོད་སྦྱང་སོགས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་
པའི་སྟག་བསྐལ་དང་ལེན། རྟན་ལ་སྟོ་མི་ཕེབ་པ་སོགས་སྟོད་ལམ་ལ་བརྟེན་
པའི་སྟག་བསྐལ་དང་ལེན། ཐོས་བསམ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་ཆོས་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པའི་སྟག་བསྐལ་དང་ལེན། འཆོ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟག་བསྐལ་དང་
ལེན། དུབ་པའི་སྟག་བསྐལ་དང་ལེན། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་སྟག་བསྐལ་
དང་ལེན། ཆོང་སོགས་སྤངས་པ་འབྲལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟག་བསྐལ་
དང་ལེན་ནམས་ལ་བསྐྱབ།

ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་གྱི་བཟོད་པ་ནི། ངེས་པར་སེམས་པའམ་མོས་
པའི་ཡུལ་འདུན་པ། དད་པའི་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱ་
བའི་ཡུལ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ནིད། འདོད་པའི་ཡུལ་སངས་རྒྱས་བྱང་
སེམས་གྱི་མཐུ་ཆེན་པོ། གླང་དོར་གྱི་ཡུལ་ལེགས་སྤྱད་ཉེས་སྤྱད་གྱི་རྩ་དང་
འབྲས་བུ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས། བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་ཐོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་དང་དེ་
ཐོབ་བྱེད་གྱི་ལམ་གཉིས། ཐོས་བསམ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་བྱའི་སྟོད་ཡུལ་ཏེ། མི་རྟག་
པ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དེ་དག་རི་ལྗར་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ན་མི་མཐུན་པ་
མེད་པར་འཛིན་ཅིང་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་པར་
ཕྱིན་དུག་ལྟར། དམ་པ་དུག་ལྟར་དུ་བྱས་ལ་དངོས་སམ་གཉིས་ཀའི་སྟོན་ནས་
གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། སྟོད་འཇུག་ལས། བརྟེན་གང་དགེ་ལ་སྟོ་བའོ། །ཞེས་

དགེ་བ་ལ་སློབ་པའི་སེམས་པ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ། དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་
 ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གོ་ཆའི་
 བཙུན་འགྲུས། དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་བཙུན་འགྲུས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་
 བཙུན་འགྲུས་དང་གསུམ་ཡོད། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་བཙུན་འགྲུས་ཉམས་སུ་ལེན་
 ཚུལ་ལ། ཐོག་མར་གོ་ཆའི་བཙུན་འགྲུས་བསྐལ་ཆེན་སྤོང་ཕྲག་རེ་ལ་ཞག་
 གཅིག །དེ་སྤྱི་ཅུ་ལ་ལྷ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་བསྐལ་བ་
 གངས་མེད་བྱེ་བ་འབྱམ་འགྱུར་ཀྱི་བར་དུ། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྤྱག་
 བསྐལ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་དཔྱལ་བ་ཁོ་ནར་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་
 རྒྱལ་སྤྱོད་དགོས་ཀྱང་བཙུན་འགྲུས་མི་གཏོང་ན། དེ་ལས་ཐུང་བ་ལྟ་བུ་སྤོས་
 ལྷན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འདུན་པ་སྤྱངས། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་
 ལྟ་ཡན་ཆད་ལ་ཞག་དང་། དེ་ནས་ལྷ་བ་དང་ལོར་བཅིས་པའི་ལོ་འབྱམ་
 སོང་བ་ན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཅིག་སྤྱེ་ཞིང་། སངས་རྒྱལ་གཅིག་མཐོང་
 བ་ལྟ་བུ་གཞུང་ལྷན་གྱི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པ་ན་སེམས་ཅན་
 གཅིག་གི་སེམས་དང་སྦྱོད་པ་ཤེས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རེ་རེ་
 ནས་དོན་བྱེད་དགོས་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་ཡུན་རིང་བར་མི་སེམས་པར་སློབ་
 བེ་གོང་ན་མེད་པའི་བཙུན་འགྲུས་ཡིན་པས། དེ་ལ་འང་འདུན་པ་སྤྱངས་
 ལ། ད་ལྟ་ཡང་ཐོག་མར་སྤོས་ལྟ་བུ་དགེ་བ་འདི་བྱ་སྤྱི་བས་ལ།
 བསམ་པ་བཞིན་དུ་མཐར་ཐོན་པའི་བཙུན་འགྲུས་ཆེན་པོས་འབད་ཅིང་
 དེ་ལ་ལོབ་པ་ན། རིམ་གྱིས་ཞག་ལྷ་བ་ལོ་རྗེ་སྟེད་འཛོམས་བར་ལྟ་བུ་ལ་དམ་
 བཅས་ཏེ། བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་མཐར་ཐོན་པར་བསྐྱབ་པས་དེ་དག་ལ་དཀའ་

སྒྲུང་མི་འབྱུང་ལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམས་པས་གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་དེ་
དག་འབྱུང་གསུང་། དེ་དག་གི་ཆེ་ཞག་ལྷ་ལོ་སོགས་ལ་བྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ་
གཅིག་བྱུང་བ་ན། གཉིད་རྒྱགས་སོགས་ཀྱི་བདེ་བ་བཀག་ལ། བྱ་གཞོན་
མེད་པར་དེ་ཙམ་ཞིག་ཤི་སོང་བས། བདག་ཀྱང་ལྷུང་དུ་འཆི་ངས། ཤི་བའི་
འོག་ཏུ་རྟེན་འདི་འདྲ་རྟེན་པར་དཀའ་སྒྲུམ་དུ་བསམ་ལ་དགག་སྟེ་སྟོ་བ་
བསྐྱེད། ད་དུང་བྲེ་མོའི་གཏམ་སོགས་དམན་པའི་བདེ་བ་ལ་སྟེད་པའི་སྒྲུང་
བ་བྱུང་ན། གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་ཕྲ་མོ་འདི་དག་ལ་རྣམ་པར་གཡེངས་
པས། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདེ་བ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
འབྱུང་གནས་དེའི་སྟོ་བཀག་ནས་བདག་ངན་སོང་དུ་སྟེ་བར་འདུག་སྒྲུམ་
དུ་བསམ། དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ནི་སྟོན་ཀྱུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱུན་ལྡན་ཡོན་
པས་ཐོབ་དཀའ་སྒྲུམ་ན། རྟོན་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་དེས་སྒྲུང་བྱ་སྒྲུང་ཡན་ཆད་
ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གསུངས་ན། བདག་གིས་
ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཐོབ་སྒྲུམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་སྒྲུམ་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་སྟོ་བ་
པ་ན། སེམས་ཅན་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་བསོད་ནམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་
ལའང་འབྱུང་བས་ཆོགས་རྫོགས་པ་ལ་དཀའ་བ་མེད་པས། སངས་རྒྱས་ཅིའི་
ཕྱིར་མི་ཐོབ་སྒྲུམ་དུ་བསམ། དེའི་ཆེ་ལུས་སོགས་གཏོང་མི་ནུས་སྒྲུམ་ན། སྟོན་
འདུག་ལས། གང་ཆེ་རང་གི་ལུས་ལ་ནི། ཆོད་སོགས་ལྟ་བུའི་སྟོ་སྟེས་པ། ཇི་
ཆེ་ཤ་ལ་སོགས་གཏོང་བ། ཇི་ལ་དཀའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅིས་ད་ལྟ་ལུས་
སོགས་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་གཏོང་ལ། ནམ་ཞིག་མིག་སོགས་སྟེར་བ་ལ་ཆོད་
མ་སྟེར་བ་ལྟ་བུའི་སྟོ་སྟེས་པ་ན་གཏོང་བ་ལ་དཀའ་བ་མི་འདུག་སྒྲུམ་དུ་སྟོ་
བ་སྐྱུངས། དེའི་ཆེ་སྟེ་པ་མང་པོ་ལེན་དགོས་པས་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་མི་

བཅོད་སྟམ་ན། སློང་འཇུག་ལས། བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་ལྷས་བདེ་ལ། །མཁས་
པ་ཡིས་ནི་སེམས་བདེ་ན། །གཞན་དོན་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་ནི། སླིང་རྩེ་
ཅན་དག་ཅི་སྟེ་སྟོ། །ཁེས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རྒྱ་སྡིག་པ་སྤངས་པས་ན། དེའི་
འབྲས་བྱ་སྤྱག་བསྐལ་མི་འབྱུང་ལ། སླིང་ན་ཡུན་རིང་ཡང་མི་དགའ་བ་ག་
ལ་ཡོད་སྟམ་དུ་བསམ།

དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ནི། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་སོགས་ལ་བཙོན་
པ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ནི། དོན་བྱ་ཡུལ་བཅུ་གཅིག་གི་དོན་ལ་
བཙོན་པ་ནམས་དངོས་སམ་ཅི་རིགས་པའི་སྟོན་སྤྱད་ལ། ཡོན་ཏན་སྟེ་
རེ་ཙམ་ཀྱིས་ཆོག་ཤེས་མི་བྱ་བར་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སློང་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་པན་
ཡོན་དང་། མ་བསྐྱབ་པའི་ཉེས་དམིགས་དུན་པའི་སྟོན་སྤྱོད་མོས་པའི་སྟོབས་
དང་། བཙོན་འགྲུས་རྩེ་མ་པ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་བཟན་པའི་སྟོབས་དང་། སྟོ་
བ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པའི་འཕྲོ་མི་གཙོད་པ་དགའ་བའི་སྟོབས་དང་། ཏ་
ཅང་བཙོན་པས་དུབ་པ་ན་ངལ་གསོ་ཞིང་། ངལ་སོས་པ་ན་སྤར་བཙོན་པ་
མི་འདོར་བའི་སྟོབས་དང་། ཉེན་མོངས་གང་ཆེ་འཛོམས་པར་བཙོན་པ་ནི།
ལས་ཉོན་གཞན་གྱི་ཉེས་པས་སེམས་ལ་གཞོད་པ་བྱས་མ་བྱས་བཟྱག་དབྱད་
བྱས་པའི་སྟོན་སྤྱོད་བཙོན་པ་ནི། བཙོན་པ་ལྟར་ལེན་པའི་སྟོབས་ནམས་ཀྱི་སྟོ་
ནས་པར་ཕྱིན་དུག་ལྟན་དམ་པ་དུག་ལྟན་བྱས་ཏེ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་
བ་ལ་བསྐྱབ་པོ།

ལྷ་པ་ནི། སློང་འཇུག་ལས། དེ་ལྟར་བཙོན་འགྲུས་བསྐྱེད་ནས་
ནི། །ཡིད་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞག་ །ཅིས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་དགེ་བ་
བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ། དེ་བསྟོམ་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་

བསམ་གཏམ་གྱི་པར་བྱིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་གྱི་དེ་
 དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་དེ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་
 དེ་དང་གསུམ་ཡོད། བསམ་གཏམ་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་
 ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སློ་ལྡན་གང་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཡུལ། ལེགས་པར་རྟེན་
 དང་གནས་བཟང་དང་། །ས་བཟང་བ་དང་གྲོགས་བཟང་དང་། །རྣལ་འབྱོར་
 བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྡན། །ཞེས་མཐུན་རྒྱུན་རྟེན་སྤྲོ་བའི་ལེགས་པར་རྟེན་པ་
 དང་། དགྲ་དང་གཅན་གཟན་སོགས་གྱིས་འཆོ་བ་མེད་པའི་གནས་བཟང་
 བ་དང་། ཉད་མི་སྦྱེད་པའི་ས་བཟང་བ་དང་། ཆོས་ལྡན་གྱི་གྲོགས་བཟང་བ་
 དང་། འདུ་འཇི་དང་ཀྱ་ཅོའི་སྤྲོ་སོགས་མེད་པར་ཉིང་ངེ་འཇིན་སྦྱེ་བ་དང་
 མཐུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་ལྡན་པ་སྟེ་བྱད་པར་ལྡུག་
 གྱི་གནས་སྟེ། སྐྱབ་པ་པོ་ཡང་ཟས་གོས་སོགས་ལ་འདོད་པ་རྒྱུད་པ། ཟས་
 གོས་ངན་ངོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ། ཆོང་ཁེ་སྤྲོགས་སོགས་བྱ་བ་མི་མང་
 པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ། འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ། ཆོ་འདིར་རིང་
 དུ་མི་གནས་བར་བསམ་པ་སྟེ་ཆོས་རྒྱལ་ལྡན་ཞིག་དགོས་ལ། འདིར་ཉམས་
 སུ་ལེན་པའི་ཚུལ། བྱབ་པའི་དམིགས་པ། དབྱད་པ་རྣམས་སྤྱོད་གི་དམིགས་
 པ། ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤྱོད་གི་དམིགས་པ། མཁས་པའི་དམིགས་པ་སྟེ་བཞི་པོ་
 གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམ་པའམ། དམིགས་པ་བྱད་པར་བ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྦྱེ་ལ་དམིགས་པ་གང་རུང་དགོས་སོ། །

བསྒྲོམ་ཚུལ་ཉེས་པ་ལཱའི་གཉེན་པོར་སྤྱོད་པའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་
 བསྟེན་ཏེ་བསྐྱབ་པ་དང་། སྟོབས་རྒྱལ་གིས་སེམས་གནས་དགྲ། ཡིད་བྱེད་
 བཞི་དང་བཅས་པའི་སྟོན་པ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཉེས་པ་ལྟ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་བཙོན་པའི་ལེ་ལོ།
གདམས་ངག་བརྗེད་པ། བྱིང་ཚློད་ངོས་མ་ཟེན་པ། དེའི་དབང་དུ་ཤོར་བ་
དེ་ངོས་ཟེན་ཀྱང་མི་སྤོང་བ། བྱིང་ཚློད་དང་བྲལ་བའི་ཆེ་ཉ་ཅང་འདུ་བྱེད་
པ་སྟེ་ལྟ་ཡིན་ཞིང་། ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བྲན་པ།
ཉིང་ངེ་འཛིན་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དོན་ལ་བཙོན་པ།
དེའི་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་འཇམ་གྱི་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་འབད་མེད་དུ་འཇུག་
འགྲོ་བས་ལེ་ལོ་བསྐྱོག་ནུས་པས། དེ་བཞི་ནི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་ཡིན། གདམས་
ངག་བརྗེད་པའི་གཉེན་པོ་དེ་མི་བརྗེད་པར་དམིགས་པ་ཐུ་རེ་བྲན་པ། བྱིང་
ཚློད་ངོས་ཟེན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་གཉེན་པོར་འདུ་བྱེད་པ། བྱིང་ཚློད་
ཞི་བའི་ཆེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བ་མི་བསྟེན་པར་དམིགས་པ་ནུལ་དུ་གནས་
པ་དང་བཞི་སྟེ། དེ་ལྟར་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་དོ།

སེམས་གནས་དགུ་ནི། ཀུན་ལས་བརྒྱས་ལས། ཞི་གནས་གང་ཞི་ན།
སེམས་འཛིག་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་འཛིག་པ་དང་། བརྒྱན་ཏེ་འཛིག་པ་དང་། ཉེ་
བར་འཛིག་པ་དང་། དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་
ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཚེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་པར་འཛིག་པའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དགུ་ལོ།

སྟོབས་དྲག་ནི། ཐོས་པའི་སྟོབས། བསམ་པའི་སྟོབས། བྲན་པའི་
སྟོབས། ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས། ཡོངས་སུ་འབྲིས་
པའི་སྟོབས་སོ།

ཡིད་བྱེད་བཞི་ནི། བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད། སྐབས་སུ་
ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད། ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད།

ཚྱུ་ལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དོ། །

བྱིང་བ་ནི། རོ་བོ་དག་མི་དག་ལྷང་མ་བསྟན་གང་རུང་ལ་དམིགས་
ནས། རྣམ་པ་གསལ་ངར་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་འཛོག་སྟུགས་པ་ནི།
གཏི་མུག་གི་ཆ་ཤས་ལྷས་སེམས་སྤྱེ་ཞིང་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་
ཀྱི་ཤེས་པ་མི་དག་བ་ཞིག་ཡིན། རྟོན་པ་ནི། ཆགས་པའི་ལྷལ་ལ་འཕྲོ་ཞིང་
སེམས་ནང་དུ་གནས་པར་མི་བྱེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཤིག་ཡིན་ལ། འཕྲོ་
བ་ནི་དམིགས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་དག་མི་དག་ལྷང་བསྟན་གང་ལ་གཡོ་
བ་དེ་འཕྲོ་བ་ཡིན་པས། འཕྲོ་བ་ལ་དག་མི་དག་ལྷང་མ་བསྟན་གསུམ་ཀ་
ཡོད་པས་འཕྲོ་རྟོན་གཉིས་མི་གཅིག་རྟོན་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཁོ་ན་ཡིན་
ནོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་བྱིང་སྟུགས་འཕྲོ་རྟོན་བཞི་ཀ་འགོག་དགོས་
པར་འབྲེལ།

དེ་དག་གི་དོན་རིལ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། སྤར་གྱི་གནས་
ཁྱད་པར་ལྡན་དེར། སྐབ་པ་པོ་ཁྱད་པར་དུག་ལྡན་དང་། དེས་ཀྱང་བསམ་
གཏན་གྱི་སྟེགས་བུ་དང་ལྡན་པའི་འབོལ་བའི་སྟན་སོགས་ལ། ལྷས་ཀྱི་སྦྱོད་
ལམ་རྒྱུ་ལ་སྦྱིལ་ཀྱང་ངམ། སྦྱིལ་ཀྱང་བྱེད་པ་དང་། མིག་འབྱེད་འཇུག་རན་
པར་སྣ་ཅེར་པལ། ལྷས་དང་པོར་བསྐྱངས་ལ་སེམས་ནང་དུ་བཞག །ལག་
པ་མཉམ་བཞག །མགོ་དགྲེ་རྒྱུ་དང་ཡ་ཡོ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐད་ཀར་སྣ་
ཅེ་དང་ལྷེ་བ་དང་པོར་འོང་བར་བྱ། སོ་དང་མཚུ་རང་བབས། ལྷེ་ཅེ་རྒྱལ་
སྦྱར། དབུགས་རྒྱ་བ་དལ་བུས་བྱ་བ་སྟེ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་ནས། རྒྱང་
གི་འགྲོ་འོང་ཉེར་གཅིག་བགངས་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱང་ཆམས་ལ་པལ་ནས།
ཉོན་མོངས་ལ་ཏ་ཅང་དག་ཞན་ཆེན་པོ་འདུག་ན་དེའི་གཉེན་པོར་གསུངས་

པའི་དམིགས་པ་དེ་བསྐྱོམ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་མིན་ན་སངས་རྒྱས་བླ་ན་པ་
དང་། སྐྱགས་ཀྱི་སྣོད་རུང་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཚོགས་བསོགས་པ་སོགས་ཀྱི་
དགོས་པ་མང་བས། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྷ་ཕུའི་སྐྱ་
ལྷས་ཀྱིས། །འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཀུན་ཏུ་མཛེས་པ་སྟེ། །དམིགས་པ་དེ་ལ་
གང་གི་སེམས་འདུག་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་མཉམ་བཞག་ཅེས་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྒྲིམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཐོག་
མར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་ལ་
སེམས་བཞག་ནས་ཞི་གནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་
གཟུགས་དེ་ཡང་གསེར་བཙོ་མའི་མདོག་བཞིན་དུ་སེར་ལ། མཚན་དང་དཔེ་
བྱད་བཟང་པོས་བརྒྱན་པ། །འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བཞུགས་ཤིང་། ཐབས་སྣ་ཚོགས་
ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་རྒྱན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་
ལ་འདོད་པ་སྐྱེ་ཞིང་། བྱིང་བ་དང་ཚོད་པ་ཞི་བར་བྱས་ལ། ཇི་སྲིད་དུ་དེ་
མདུན་ན་བཞུགས་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་
བསམ་གཏན་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་ལ་
དམིགས་རྟེན་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ནས། ཉོན་མོངས་
པའི་བསམ་པ་སོགས་ནི་བསྐྱོད་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བླ་ན་ཉེ་དད་པ་
ལྷགས་བྲག་པོའི་སྒོ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་བྲིས་འབྱུར་
ལ་ཡང་ཡང་བལྟས་ནས་ཡིད་ལ་བྱས་ནས། རང་གི་སྒྲིན་མཚམས་ཀྱི་ཐད་
དུ་དབུ་བྱག་ཞབས་སོགས་ལན་ཁ་ཡར་གསལ་བཏབ་ལ། གསལ་སྤང་བྱང་
བ་ན་དམིགས་རྟེན་རྟེན་པ་ཡིན་པས། དམིགས་ལུལ་དེ་ཉིད་མ་བཟེད་པར་
བླ་ན་པའི་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཐུ་རེ་གནས་པའི་གསལ་ཆ་དང་། གཞན་

དུ་མི་འཕྲོ་བའི་གནས་ཆ་བརྟན་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱེམས་ཏེ་བསྒོམ།
ཏ་ཅང་འདི་ཙམ་བསྐྱེམས་ན་ཚོད་པ་སྟེ་བར་འདུག་སྟམ་པ་དེ་ལས་ཅུང་
ཟད་སྟོད། ཏ་ཅང་འདི་ཙམ་སྟོད་ན་བྱིང་བ་སྟེ་བར་འདུག་སྟམ་པ་དེ་ལས་
འཛིན་སྟངས་འཕང་བསྟོད་ལ་བསྐྱེམ་པར་བྱ་བའི་གྲིམ་སྟོད་རན་པ་རང་
ཉམས་ལ་སྦྱར་ཏེ། ཐོག་མར་ཚུ་ཆོད་གཅིག་སོགས་ཀྱི་ཡུན་ལ་འཛིག་ཅི་
ཐུབ་བྱ། དེ་དག་གི་ཆེ་སེམས་བྱིངས་དམིགས་ཉེན་ལ་བཞག་ལ་སེམས་ཀྱི་
ཟུར་སྤྲོ་མོ་ཞིག་གིས་བར་བར་དུ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གནས་མི་གནས་
བཞུས་པས། དམིགས་པའི་གསལ་ཆ་དང་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ངར་ཆའི་ཤུགས་
དམ་སྒྲིང་བ་དེ་ཅུང་ཟད་ཞན་དུ་སོང་ན། བྱིང་བ་སྤྲོ་མོ་ཡིན་པས་དམིགས་
པ་ལ་གསལ་ངར་འདོན། གསལ་ཆའི་ངར་ཏད་ཀྱིས་ཤོར་ནས་དྲངས་ཆ་
ཙམ་ལས་མི་འདུག་ན་བྱིང་བ་རགས་པ་ཡིན་པས་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་བྲན་པ་དང་། ཟླ་ཉིད་འོད་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
བཀག་སྟེ། དམིགས་པ་ལ་གསལ་ངར་དང་། སེམས་འཕང་བསྟོད་པ་དང་རྒྱ་
ཆེ་བ་སོགས་བྱ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་ལ་ཁད་ཀྱི་ཆེ་འཕྲོ་ཚོད་སྤྲོ་མོ་ཡིན་
པས་བསྐྱོག་ལ་དམིགས་པ་ལ་གསལ་ངར་དང་། བྲན་པས་དམ་པར་འཛིན།
ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཏད་ཀྱིས་ཤོར་བ་འཕྲོ་ཚོད་རགས་པར་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ལ།
དེའི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་པ་སོགས་བསྒོམ་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ལྟན་
ཀྱིས་འཛིག་། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་སེམས་གནས་དང་པོའི་ཆོ། དམིགས་པ་
ཁོ་ན་ལ་སེམས་མི་སྟོད་པར་རྣམ་རྟོག་རི་གཟར་གྱི་འབབ་རྒྱ་ལྟ་བུར་འོང་
བས། ད་ཉམས་ལེན་བྱས་པས་རྟོག་པ་མང་དུ་སོང་སྟམ་པ་འབྱུང་མོད་ཀྱང་།
དཔེར་ན་ལམ་ཆེན་ལ་འགྲུལ་པ་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་འགོ་ཡང་། དེ་ལ་ཆེད་དུ་

མ་བརྟགས་ཆེ་མང་ཉུང་གི་རྟོག་དཔྱད་མི་འབྱུང་ལ། འབད་པས་བལྟས་ན་
 མི་ཁལ་སོགས་མང་བ་འདི་འདྲ་བྱུང་སྐྱམ་པ་བཞིན་དུ། སྤར་ཉམས་ལེན་
 མེད་པའི་དུས་རྟོག་པ་འོག་འགྲུའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཡང་ངོས་མ་བྱིན། སྐབས་
 འདིར་ཉམས་ལེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་རྟོག་ངོས་བྱིན་གྱི་ཉམས་ཤིག་
 འོང་བས། དེའི་ཆེ་ཐོས་པའི་སྟོབས་གྱིས་འགྲུབ་པའི་སེམས་གནས་དང་པོ་
 སེམས་འཛོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དམིགས་པའི་གདམས་པ་ཐོས་པ་ཅམ་གྱི་རྗེས་
 སུ་འབྱུང་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏད་པ་ཅམ་གྱི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བྱས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེམས་པ་ན་གཙོང་རོང་དོག་མའི་འབབ་ཚུ་ལྟར་རེས་རྣམ་
 རྟོག་ཞི་ཞིང་། རེས་ཐོ་ལེར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་རྟོག་ངལ་གསོ་བའི་ཉམས་ཤིག་འོང་།
 དེའི་ཆེ་སྟོབས་གཉིས་པ་བསམ་པས་འགྲུབ་པའི་སེམས་གནས་གཉིས་པ་
 རྒྱན་དུ་འཛོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དམིགས་པ་ལ་རྒྱན་ཅུང་ཟད་འཕྱད་ཅུས་པ་ཡིན།
 སེམས་གནས་འདི་གཉིས་ལ་བྱིང་ཚོད་ཆེས་མང་ཞིང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཉུང་བ་
 ལས་མི་འོང་བས་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་ནང་ནས་བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པའི་སྐབས་
 སོ། །དེ་ནས་ཅུང་ཟད་གོམས་པ་ན། སེམས་གནས་གསུམ་པ་ནས་བདུན་པའི་
 བར་དུ་ལུང་པ་སུ་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཚུ་ལྟ་བུ་འགལ་ཁྱེན་གྱིས་མ་དགྲུགས་པའི་
 ཆེ་སེམས་གནས་པ་སྐྱམ་བྱེད་ལ། ཁྱེན་བྱུང་ཆེ་མི་གནས་པའི་རྣམ་རྟོག་ཐང་
 ཆད་པའི་ཉམས་ཤིག་འོང་། དེའི་ཆེ་སྟོབས་གསུམ་པ་དྲན་པས་འགྲུབ་པའི་
 སེམས་གནས་གསུམ་པ་སྐྱབ་ཏེ་འཛོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་གཡེང་བ་ལྟར་
 དུ་རྟོགས་ནས་སྤར་དམིགས་པ་ལ་སྐྱབ་པ་དང་། སེམས་གནས་བཞི་པ་ཉེ་
 བར་འཛོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་བསྐྱེམ་ཏེ་སྤར་བར་བྱེད་པ་
 དང་། སྟོབས་བཞི་པ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་སེམས་གནས་ལྔ་པ་དུལ་

བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བ་དང་། སེམས་གནས་དྲུག་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་གཡེང་གི་ཉེས་དམིགས་རིག་ནས་འགོག་པ་དང་། སྟོབས་ལྡ་པ་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་སེམས་གནས་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་བདུན་པ་རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉོན་མོངས་ཆགས་སོགས་བྱུང་བ་དང་དུ་མི་ལེན་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སེམས་གནས་འདི་ལྗེའི་སྐབས་སུ་བྱིང་རྟོད་ཀྱིས་བར་དུ་གཙོད་པས་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་ནང་གི་གཉིས་པ་སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་དུས་སོ། །

དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམས་པས་རྒྱ་མཚོ་རྒྱབས་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུ་ཞུན་གྱིས་ཉིང་ངེ་འཛིན་མི་འཁྲུགས་པར་རྣམ་རྟོག་ཅི་བྱུང་ཡང་གཉེན་པོ་དྲན་འཛིན་ཅུང་ཟད་བསྟེན་པས་རང་མལ་དུ་ཞི་འགོ་བས་རྣམ་རྟོག་འདུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉམས་འོང་། དེའི་ཆོ་སྟོབས་ལྡ་པས་འགྲུབ་པའི་སེམས་གནས་བརྒྱད་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་བྱིང་རྟོད་ཀྱིས་བར་དུ་གཙོད་མི་རུས་པས་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་ནང་གི་གསུམ་པ་སྐབས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་དུས་སོ། །

དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམས་པས་རྒྱ་མཚོ་རྒྱབས་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་ལུལ་ཞུན་ཅི་བྱུང་ཡང་གཉེན་པོ་དྲན་འཛིན་གྱི་འབད་ཚོལ་ལ་མ་སྟོས་པར་ཉིང་ངེ་འཛིན་རང་བབས་སུ་འཆར་བའི་རྣམ་རྟོག་མདོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའི་ཉམས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་འོང་། དེའི་ཆོ་སྟོབས་དྲུག་པ་ཡོངས་སུ་འདིས་པས་འགྲུབ་པའི་སེམས་གནས་དགུ་པ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚོལ་

མེད་དུ་དམིགས་པ་ལ་འདྲིལ་པས་ཡིད་བྱེད་བཞི་པ་ལྟན་གྱིས་སྐྱབ་པར་
འཇུག་པའི་དུས་སོ། །འདི་ནས་བྱིང་ཆོད་སྤྱོད་དང་བྲལ་བར་ཡུན་རིང་དུ་
སྦྱོང་རྒྱས་པའི་ཚུལ་མེད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འདྲིན་དེ་ཡང་ཤིན་ཟུངས་ཀྱི་དགའ་
བདེ་བྱད་པར་བས་མ་ཟིན་པར་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སས་བསྐྱས་དང་།
འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་པ་ཡིན།
ཤིན་ཟུངས་ཀྱི་དགའ་བདེ་བྱད་པར་བས་ཟིན་པ་ན་ནི་གནས་ཐོབ་པ་དང་།
བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཐོབ་པ་དང་། མཉམ་བཞག་གི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་
ཉིང་ངེ་འདྲིན་ཐོབ་པ་དང་། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འདྲིན་
ཐོབ་པ་ནས་དུས་མཉམ།

ཤིན་ཟུངས་བྱད་པར་ཅན་སྟེ་ཚུལ་ཡང་། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་
སེམས་དགེ་བ་ལ་ཅི་འདོད་དུ་བཀོལ་རྒྱ་རུང་བའི་སེམས་ཤིན་ཟུངས་སྟེ།
དེའི་མཐུས་ལས་རུང་གི་རྒྱང་ལྷས་ལ་རྒྱ་བས་ལྷས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་
བྲལ་ནས་བལ་ལྟར་ཡང་བའི་ལྷས་ཤིན་ཟུངས་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷས་ལ་
བདེ་ཉམས་ཆེན་པོ་སྟེ། དེའི་མཐུས་ཡིད་བདེ་ཉམས་ཀྱི་སེམས་ཤིན་ཟུངས་ཀྱི་
བདེ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ལྷས་ཤིན་ཟུངས་སྟེས་མ་ཐག་རྒྱ་སེམས་དགའ་ཡལ་ཡལ་
བའི་དགའ་བདེ་སྟེ་ཡང་། ད་དུང་ནི་གནས་རུང་མ་ཐོབ། དེའི་ཆེ་སེམས་
དགའ་ཡལ་ཡལ་བ་དེ་ཆུང་དུ་སོང་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ལྟན་ནི་སྟོད་
པའི་ཉིང་ངེ་འདྲིན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤིན་ཟུངས་མི་གཡོ་བ་གྲིབ་
མ་ལྟ་བུ་སྐབ་པ་དེ་ཐོབ་པ་དང་ནི་གནས་འབྱུང་བ་དུས་མཉམ། ཞི་གནས་
དེ་ནི་ཉེར་བསྐྱོགས་མི་སྦྱོག་མེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་
གཟུགས་བརྒྱད་བསྐྱབ་ན། ཞི་རགས་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་འདྲིལ་རྟེན་པའི་

ལམ་གྱིས་བགྲོད་ནས་མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་བ་དེ་ཡིན། འདི་ག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་བགྲོད་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་སྤེལ་ནས་བསྒྲོམས་པས་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་རྣམས་བགྲོད་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་སོགས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དུག་པ་ནི། ཤེས་རབ་བརྒྱུ་པ་ལས། མཐོང་དང་མ་མཐོང་ཡོན་ཏན་འདི། ཀྱུན་གྱི་ཚ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བར་བྱ། །ཞེས་ཆོས་རབ་རྟུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ནི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་འཇལ་བ་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། རིག་པའི་གནས་ལྡེ་ལ་མཁས་པ་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་ཚུལ་ཤེས་པས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་གསུམ་མོ། །དེ་གསུམ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན། ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ། གཞིའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཉིད་མིང་གི་བཏགས་ཡོད་ཅམ་ལས་མེད་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། མིང་གི་ཕར་བཏགས་ཅམ་འདི་ཀ་མ་གཏོགས་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་དོས་ནས་རྟུལ་ཅམ་ཡང་མ་གྲུབ་ཀྱང་། མིང་གི་བཏགས་ཅམ་ལ་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ཡོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་འདོག་ཚུལ་ལགས་པར་ཤེས་ནས། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཐབས་ཤེས་ཕྱོགས་རེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཆོགས་གཉིས་བྱུང་འབྱེལ་དུ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས། འབྲས་བྱའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་ཐོབ་འོང་བ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་སོང་བྱེད།

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བདག་མེད་གཉིས་ཉམས་

སྲུ་ལེན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་
དང་། བསྐྱེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ལ་གཞན་གྱིས་པན་གཏོད་ངག་
པོ་ཞིག་བྱས་པ་གསལ་བཏབ་པའི་ཆོ། ང་ལ་ཁོས་འདི་བྱས་སོ་ཞེས་པན་
གཏོད་བྱས་ལུལ་གྱི་ང་དམ་སྤྱིང་སྤྱིང་བ་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱ་དང་། ལག་
པས་འཛིན་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འཆར་བས། དེའི་ཆོ་རར་འཛིན་དེ་གོང་འཕེལ་
དུ་སྦྱར་བཅུག་ནས། སེམས་བྱིངས་དེ་ལ་གནས་ཤིང་སེམས་བྱར་སྤྲོ་མོ་ཞིག་
གིས། རར་འཛིན་གྱིས་བབྱང་བའི་ང་དེའི་གནས་ཚུལ་ལ་བལྟས་པས། འདི་
པན་ཆད་ངའོ་སྟམ་པའི་ང་དེ་སྤྱིང་དཀྱིལ་ན་ཡོད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ལས་གང་
གི་སྤྱིང་དུ་འང་གྲུབ་མི་ཤེས་ལ། དེ་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཏགས་པས། རེས་ལུས་
གྱི་སྤྱིང་དུ་ཡོད་པ་འདྲ་བ། རེས་སེམས་གྱི་སྤྱིང་དུ་ཡོད་པ་འདྲ་བ། རེས་སྤང་
པོ་སོ་སོའི་སྤྱིང་དུ་ཡོད་པ་འདྲ་བ་སོགས་འཆར་ཚུལ་སྣ་ཆོགས་ཞིག་འབྱུང་
བས། མཐར་ལུས་སེམས་གཉིས་དབྱེར་མེད་པ་ཞིག་གི་སྤྱིང་ནས་ང་དེ་ངའི་
ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རྒྱགས་སེ་བ། ལྷོན་ནས་གྲུབ་གྲུབ་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ངོས་
ཟེན་པ་ནི། གནད་དང་པོ་དགག་བྱ་ངེས་པའི་གནད་ཡིན་པས། འདི་ལ་
ངེས་ཤེས་མ་རྟོག་གྱི་བར་དུ་དབྱུང་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན།
འོག་ཏུ་འབྱུང་བ་དག་གིས་དབྱུང་པས་ངེས་ཤེས་རྟོག་དུ་འགྲོ་ལ། མ་གྲུབ་ན་
རང་རྒྱགས་མི་སྤྱབ་པར་ཞིག་འགྲོ་བས། འདི་ལྟར་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་ང་
དང་ལུས་སེམས་དབྱེར་མེད་པ་ཅིག་བྱུང་བ་ནི། གཅིག་ལ་དབྱེར་མེད་གྱི་ཐ་
སྟོན་མི་ཐོབ་ལ། ང་དང་སྤང་པོ་ལ་བཏགས་ཆོས་དང་། གདགས་གཞིའི་བྱང་
པར་ཡང་བྱུང་བས། ང་རྒྱགས་སྤྱབ་པ་དེ་སྤང་པོ་ལྟ་དང་ཡང་ན་གཅིག་ཡིན་
དགོས། ཡང་ན་ཐ་དད་ཡིན་དགོས། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་

ཚུལ་མི་འོང་། དཔེར་ན་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་ཚོས་གང་དང་གང་དཔུང་ཁྱང་། དེ་
ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་མེད་ཚུལ་བསམ་ནས་དཔུང་པ་ན། ང་
ཚུགས་ཐུབ་པ་ལུང་པོ་དང་དབྱེ་བ་མེད་པ་འདྲ་བ་དེའི་ཚོ། ང་ཚུགས་ཐུབ་
པ་དེ་ལུང་པོ་དེ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་སྟམ་དུ་ངེས་
པ་ནི། གནད་གཉིས་པ་བྱུང་བ་ངེས་པའི་གནད་ཡིན། དེ་ནས་གནད་ལྡེ་མ་
གཉིས་བྲན་ལམ་དུ་བཞག་ནས། དེ་འདྲའི་ང་ལུང་པོ་དང་གཅིག་དང་། ཐ་
དད་གང་རུང་དུ་ཐག་གཅོད་དགོས་པས། དེ་རི་ལྟར་གྲུབ་བརྟགས་པ་ན་
ལུས་སེམས་གང་རུང་དང་གཅིག་པ་ལས་འོས་མི་འདུག །ལུས་དང་གཅིག་
ན། ངའི་ལུས་མི་ཟེར་བར། ངའི་ང་ཞེས་པའམ། ལུས་ཀྱི་ལུས་ཞེས་བརྗོད་
དགོས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དང་གཅིག་ན་ཡང་ངའི་ངའམ། སེམས་ཀྱི་
སེམས་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པར་འགྱུར་སྟམ་དུ་ངེས་ཤིས་བསྐྱེད། གཞན་ཡང་
ལུས་དང་གཅིག་ན། ང་དང་ལུས་ལ་གདགས་གཞི་བདགས་ཚོས་ཀྱི་བྱང་
པར་མེད་པར་འགྱུར་བས། གདགས་གཞི་མེད་པའི་བདགས་ཚོས་མི་སྲིད་
སྟམ་དུ་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་ང་དང་ལུས་སེམས་ཚུགས་ཐུབ་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་
ན། ཤི་བའི་འོག་དུ་ལུས་མེ་ལ་བསྐྱེད་པ་ན། ང་ཡང་མེ་ལ་བསྐྱེད་དགོས་
པ་དང་། ལུས་ཡང་སྲིད་དུ་ཉིང་མཆམས་མི་སྒྲོར་བ་བཞིན། ང་ཡང་ཉིང་
མཆམས་མི་སྒྲོར་བར་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་རྣམས་བསམ་ལ། ལུས་དང་གཅིག་
མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་རྟེན་པ་ན། སེམས་དང་གཅིག་ཡིན་ན། སེམས་ལ་རྣམ་
ཤེས་ཚོགས་དུག་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ང་ཡང་དུག་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་ན་
ང་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དུག་ཁྱང་གཅིག་དུ་ཐལ་བའི་
སྒྲོན་དང་། ང་སེམས་དང་གཅིག་ན་ཟས་སྒྲོམ་མེད་ན་ང་བཀའ་ཤིང་སྒྲོམ་

པ་དང་། གོས་མེད་ན་ང་འབྲགས་པའི་སྟུག་བསྐལ་འབྱུང་བས། ང་གཟུགས་
མེད་ཏུ་སྐྱེས་པ་ན་ཡང་སྟུག་བསྐལ་དེ་དག་འབྱུང་དགོས་པས། གཟུགས་
མེད་ན་སྟུག་བསྐལ་མི་སྲིད་དོ་སྟུམ་ཏུ་སེམས་དང་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐག་
བཅད། དེ་བཞིན་ཏུ་སྤང་པོ་ལྡ་དང་གཅིག་ན། ཡང་ན་ང་ཏུ་མར་ཐལ་བ་
དང་། ཡང་ན་སྤང་པོ་ལྡ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འཇུར་རོ་སྟུམ་ཏུ་ལྷས་སེམས་
སྤང་པོ་གང་དང་ཡང་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་པ་ནི་བདེན་པའི་
གཅིག་བྲལ་ངེས་པའི་གནད་དང་། དེའི་ཆོ་སྤང་པོ་ལྡ་དང་ཐ་དད་པ་ལས་
འོས་མི་འདུག་སྟུམ་ན། ང་ཚུགས་སྤབ་པ་འདི་དང་སྤང་པོ་ལྡ་ཐ་དད་ཏུ་བྱུབ་
ན་ཚུགས་སྤབ་ཀྱི་ཐ་དད་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དང་སྟོས་མེད་
ཀྱི་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་པས། སྤང་པོ་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་ཤུལ་ཏུ་སྤང་པོ་
གཞན་གཅིག་དམིགས་རྒྱ་ཡོད་པ་བཞིན་ཏུ། སྤང་པོ་ལྡ་བསལ་བའི་ཤུལ་ཏུ་
ང་བསྟན་རྒྱ་ཡོད་དགོས་པ་ལས་མི་འདུག་པ་དང་། ངའོ་སྟུམ་པ་ན་འང་སྤང་
པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷས་སེམས་ལ་གཞོད་པ་བྱུང་ན་ང་ལ་
གཞོད་པ་བྱུང་བར་འཛིག་དགོས་པས་སོ་སྟུམ་ཏུ་ངེས་ཤེས་བྱངས་པས། ང་
ཚུགས་སྤབ་པ་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱ་དང་ལག་པས་འཛིན་རྒྱ་ཡོད་ཡོད་འདྲ་
བ་དེ་ཡུལ་ཏུས་གང་ན་ཡང་མི་འདུག་སྟུམ་ཏུ་སྟོང་ཆམ་གྱིས་སོང་བ་ན་དབྱ་
མའི་ལྟ་བ་དང་པོ་རྟེན་པ་ཡིན་གསུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་སྤང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
བག་ཆགས་མེད་པ་རྣམས་ལ་བདག་སྟོར་བའམ། ལག་གི་གཅེས་ནོར་སྟོར་
བ་ལྟ་བུའི་འཛིགས་སྤང་དང་། བག་ཆགས་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ལག་གི་གཅེས་
ནོར་སྟོར་བ་རྟེན་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་གསུང་།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གནད་བཞིའི་དབྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ང་

ཚུགས་སྤྱབ་མེད་པར་སྟོང་ཆམ་གྱིས་སོང་བ་ན། དེ་ཉིད་བྲན་པས་མ་བརྟེན་
པར་ཅིར་གྱིས་བཟུང་ནས་བར་བར་དུ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ངར་འདྲིན་གྱིས་
བར་བཅད་མ་བཅད་བལྟས་ལ་བར་དུ་བཅད་ན་གནད་བཞིའི་དཔུད་པ་
བྲན་ཅམ་བྱས་ནས་ངེས་པ་ན། ཡང་སྒར་ལྟར་བསྟོམས་པས། དང་པོར་
བདེན་མེད་ལ་སེམས་རིང་དུ་འདྲིན་མི་སྤྱབ་པར་ངར་འདྲིན་གྱིས་བར་
ཡང་ཡང་གཙོད། དེ་རྒྱན་འཕྱད་པས་བར་དུ་ཆད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཆད་པ་
མེད་པའི་རྒྱལ་དང་། དེ་ནས་སེམས་གནས་དགུ་པ་ལྟར་འབད་ཚོལ་ལྟོས་
མེད་སྟོམ་པ་ནི། ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན། དེའི་ཆོ་དཔེར་
ན་དགག་བྱ་ཐོག་རིག་བཀག་ཅམ་ལ་ནམ་མཁའ་ཞེས་བཞག་པ་བཞིན་
དུ། བདེན་གྱུབ་བཅད་ཅམ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འདྲིན་པ་ནི་མཉམ་
བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་རྒྱལ་དངོས་ཡིན། དེ་ལྟར་བར་བར་དུ་དཔུད་
པ་དང་འདྲིན་པ་སྤེལ་མར་བསྟོམས་པས། དཔུད་སྟོབས་གྱིས་ཤིན་སྤངས་གྱི་
དགའ་བདེ་ཁྱད་པར་ཅན་ནམ་བུངས་པ་ན་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་ཐོབ་པ་དང་།
ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་། དཔུད་སྟོམ་དང་འདྲིན་སྟོམ་ཆ་མཉམ་བྱུང་འབྲེལ་
ཐོབ་པ་ནམས་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་མཉམ་བཞག་ཏུ་བསྟོམ་ནས་
རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བལྟས་ན་སྤང་པོ་ལ་ང་ཞེས་མིང་ཅམ་ཞིག་པར་བཏགས་ཅམ་
དུ་ཟད་པ་ཞིག་འཆར་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་དང་བསོད་ནམས་གསོག་
པར་བྱ་ལ། དེའི་ཆོ་སྒྲུ་མར་བལྟ་ཚུལ་ནི། འཕྲལ་གྱི་འཕྲལ་རྒྱུའི་དབང་གིས་
གྱུབ་པའི་རྒྱ་མའི་རྟ་སྒང་ལ་རྟ་སྒང་དུ་སྒང་ཡང་རྟ་སྒང་མེད་བཞིན་དུ་བྱུང་
པོ་འཕྲལ་རྒྱུའི་དབང་གིས་ཆོས་གང་ལའང་ཚུགས་སྤྱབ་ཏུ་ལམ་ལམ་ཤར་བ་
ན། དེ་ལྟར་གྱུབ་པ་མེད་སྟམ་དུ་ཐག་གཙོད་པ་ནི་སྟོང་པ་རྒྱ་མཐམ་བདེན་

མེད་སྐྱུ་མ་བསྐྱེམ་ཚུལ་དང་། ཡང་སྐྱུ་མའི་སྤང་པོ་དང་མེད་གེ་དངོས་མ་
ཡིན་ཡང་ཐ་སྟད་དུ་ཕམ་ཀྱལ་བསྟོན་མེད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། མེ་ལོང་ནང་གི་
བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་མི་བདེན་ཡང་། རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་པ་ན་བསྟོན་
མེད་དུ་འབྱུང་བ་བཞིན། ཆོས་གང་ལའང་མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་ལས་མེད་
ཀྱང་། ལས་དགེ་བ་བྱས་ན་འབྲས་བྱ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དང་། མི་དགེ་བ་བྱས་
ན་འབྲས་བྱ་སྐྱབ་བསྐྱེལ་འབྱུང་བ་དང་། གོ་ནས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་
གོ་ནས་སོ་སོར་མི་འཆོལ་བར་འབྱུང་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་འབྲེན་པ་ནི་ཐ་སྟད་སྐྱུ་
མ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྐྱུ་མའི་བསྐྱེམ་ཚུལ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཆོས་གཅིག་གི་སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་ན་ཆོས་གཞན་ལ་ཁ་སྤོས་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ནི།
ལུས་འདི་ལ་ལུས་ཞེས་པར་མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡོད་པ་
ངོས་འཛིན་པ་ནི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གྱི་གནད། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་ལུས་ཀྱི་
ཡན་ལག་ལྔ་དང་ཤ་རུས་པགས་པ་རྣམས་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་
ཡོད་དགོས་པས། གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ཡོད་པར་ཐག་གཅོད་པ་
ནི་བྱུང་པ་ངེས་པའི་གནད། དེའི་ཆོ་ཡན་ལག་སོགས་དང་གཅིག་ན་ལུས་
དུ་མར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་ན་དེ་དག་གཅིག་དུ་ཐལ་བས་གཅིག་མ་ཡིན་
པར་ཐག་གཅོད་པ་ནི་གཅིག་བྲལ་ངེས་པའི་གནད། དེ་དག་ལའང་མ་སྟོས་
པའི་ལུས་མེད་པར་ཐག་གཅོད་པ་ནི་དུ་བྲལ་ངེས་པའི་གནད། དེ་ལྟར་ངེས་
པར་བྱས་ནས་དེའི་ལུས་ཚུགས་སྤུབ་མེད་པར་སྟོང་ཆམ་གྱིས་སོང་བ་ན་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་རྟེན་པ་ཡིན་པས་སྤར་ལྟར་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་སྐྱོབ་དུ་
བསྐྱེམ་པར་བྱའོ། ། ཡང་ཆོས་གང་ལ་ཡང་མིང་གིས་བཏགས་པ་ལ་མ་སྟོས་
པར་ཡོད་ན། ཀ་བ་ཞེས་ཤིང་ཕྱིང་ཕྱིང་པོ་འདི་ཡང་། ཤིང་ར་ན་ཡལ་འདབ་

དང་ལྷན་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཀ་བའོ་སྟམ་དུ་སྒོ་སྒྲེ་དགོས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲེ་
བ་སྒྲེ་མ་ལ་མིང་མེད་པའི་བྱིས་པ་ལ་བཀྲ་ཤིས་ཞེས་བཏགས་པ་ན། དེ་བྱིན་
བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་སྒོ་སྒྲེ་བ་བཞིན། སྒྲེ་བ་སྒྲེ་མར་ཡང་བཀྲ་ཤིས་སོ་སྟམ་དུ་སྒོ་སྒྲེ་
དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་འདི་བྱ་
ག་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་ལ་བཏགས་པའི་བྱ་ག་དེ་དག་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་
གང་ཡིན་སོགས་ཀྱིས་དབྱད། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་ལོ་སྒྲེ་ཞག་སོགས་ནི་
རང་གི་ཆ་ཤས་སྐད་ཅིག་སྒྲེ་བྱེད་སྟེ་དབྱད་པ་དང་། ཤེས་པ་ལ་སེམས་
སེམས་བྱུང་ཆ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་དབྱད་དེ་བདག་མེད་ངེས་པ་ན། སྒྲེ་
ལྟར་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གོང་
འཕེལ་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྦྱིན་མཚུངས་དེ་སྟོན་ལེན་འཇུག་
དང་། །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་འཇུག་ནམས་ཀྱིས། །སྟན་པར་སྒྲེ་དང་དོན་སྟོང་
དང་། །དོན་མཐུན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སྦྱིན་པ་ནི་སྒྲེ་དང་མཚུངས་
ཤིང་། དེའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་འཁོར་དུ་བསྐྱུས། །ཁམས་འདི་བ་སོགས་འདིག་
ཉེན་ཀྱི་སྟན་པར་སྒྲེ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་སོགས་ཀྱིས་དོན་སྟོན་པ་
ནི་ཆོས་ཀྱི་སྟན་སྒྲུས་གཞན་འདུན་པར་བྱས། །གདུལ་བྱའི་ཁམས་སྒོ་དབང་
པོ་དང་བསྐྱུན་པའི་ཆོས་བསྐྱུན་པ་ལྟར་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དོན་སྟོང་པ་དང་།
གཞན་ལ་སྒྲུས་ཅོམ་མ་ཡིན་པར་རང་ཡང་ཆོས་ལ་ཅི་རུས་སྟོང་པ་ནི་དོན་
མཐུན་པ་ཡིན་པས། དེའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་མདོན་མཐོངས་ལེགས་
འཕེལ་ཅི་ཐུབ་བྱས་པས་རང་གཞན་ཀྱི་དོན་མཐར་བྱིན་པའི་རྒྱལ་བ་དབང་
གི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་ཅིང་དེའི་མཐུས་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་

པ་འདི་དག་འབྱུང་ཞིང་། སེམས་ཅན་ལ་བདེ་སྲིད་ཀྱིས་བྱལ་པས་ན། རྗེ་སླ་
མས། ཀའ་མས་པ་རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། ཀའ་ཁུང་བཟང་སྟོང་གི་རྒྱལ་
འདུ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །མཇུག་ཏུ་བསྟོན་བ་སྟོན་ལམ་གྱི་རྒྱས་
འདེབས་པ་དང་། ཉམས་ལེན་མྱོང་བ་ཐོན་ངེས་བྱས་རྗེས། སྐྱབས་སེམས་ཀྱི་
དུས་སྟེས་བྱ་ཚུང་འབྲིང་གི་སྟུག་བསྐལ་ནམས་བསམ་ནས་སྐྱབས་འགོ་དང་།
དེ་རྗེས་སླ་མའི་ནལ་འཕྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་སྟེག་བཤགས་ཆོགས་བསག་ལ་
ནན་ཏན་བྱས་ནས། དངོས་གཞི་གཏོང་ལེན་སྟེལ་བའི་བྱང་སེམས་དང་། ཞི་
ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་དམིགས་པ་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱད་སྐྱུངས་ནས། དེའི་ཆོ་བཤེས་གཉེན་
མཆན་ཉིད་དང་ལྟན་པ་བསྟེན་ནས་འཇུག་སྟོང་དབང་ནམ་པར་དག་པ་ཐོབ་
པར་བྱས། དབང་དུས་སུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་བསྐྱུང་བ་
གཞིར་བཞག་ནས། རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་ལྟར་ན། མཆན་བཅས་མཆན་མེད་ཀྱི་
ནལ་འཕྱོར་དང་། སླ་མེད་ལྟར་ན་བསྐྱེད་རྗེས་ལ་བསྐྱབ་སྟེ། རང་གཞན་
གྱི་དོན་གཉིས་ཆོ་འདི་ལ་འབྲུབ་པའི་ལམ་ཆ་ཆང་ལ་སྟོབ་པ་ནི། དལ་འཕྱོར་
ལ་སྟོང་པོ་ལེན་པ་དང་། ལེན་རྒྱལ་ཆང་ལ་མ་ནོར་བ་ཡིན་པས་ཚྭགས་དུས་
ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱའོ། །

ཞེས་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་ཁྲིད་འཇམ་དབྱངས་ཞལ་ལུང་གི་ཡང་སྟོང་འདི་
ནི་དོན་གཉིས་ཅན་གྱིས་བསྐྱུལ་བའི་ངོར་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྗེ་རྗེས་སྐྱར་བའི་དགེ་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྦྱི་དང་། བྱང་པར་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་
པོའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཚྭགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱུར་ཅིག །